

Strategia Rozwoju Gminy Krzęcin na lata 2024-2035

Opracowanie:

Urząd Gminy Krzęcin

we współpracy z Wielkopolską Akademią Nauki i Rozwoju Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Spółka komandytowa oraz Krajowym Instytutem Jakości.

Strategię Rozwoju Gminy Krzęcin na lata 2024-2035 opracowano w oparciu o materiały źródłowe referatów Urzędu Gminy oraz gminnych jednostek organizacyjnych.

Strategia Rozwoju Gminy Krzęcin na lata 2024-2035 zawiera dane według stanu na 31 grudnia 2022 roku, o ile nie zaznaczono inaczej.

 Wielkopolska Akademia
Nauki i Rozwoju

 KRAJOWY
INSTYTUT
JAKOŚCI

Spis treści

SPIS TREŚCI	3
WPROWADZENIE.....	4
CZĘŚĆ I: STAN I WYZWANIA ROZWOJU GMINY KRZĘCIN	6
1. Wnioski z diagnozy sytuacji przestrzennej.....	6
2. Wnioski z diagnozy sytuacji gospodarczej.....	9
3. Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej	14
4. Jakość życia w Gminie – wyniki badań ankietowych	18
4.1. Ocena sytuacji Gminy.....	20
4.2. Pożądane priorytety rozwojowe	22
5. Analiza SWOT z uwzględnieniem elementów partycypacji społecznej	24
CZĘŚĆ II: STRATEGICZNE KIERUNKI ROZWOJU GMINY KRZĘCIN	28
1. Misja i wizja	28
2. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze przestrzennym, gospodarczym i społecznym	29
3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Krzęcin. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie.....	41
4. Spójność kierunków rozwoju Gminy z kierunkami wynikającymi ze strategii rozwoju województwa. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań.	48
5. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzenia dokumentów wykonawczych	53
6. Ramy finansowe i źródła finansowania	55
Załącznik 1: Diagnoza sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej Gminy Krzęcin.....	58
Załącznik 2: Wzór ankiety.....	59
Załącznik 3: Tabela ewaluacyjna	110

WPROWADZENIE

Strategia Rozwoju Gminy Krzęcin na lata 2024-2035 jest podstawowym instrumentem długofalowego zarządzania Gminą. Określa ona strategiczne kierunki rozwoju Gminy w perspektywie do 2035 roku oraz pozwala na zapewnienie ciągłości i trwałości działania władz Gminy, niezależnie od zmieniających się uwarunkowań politycznych. Umożliwia ona również efektywne gospodarowanie własnymi zasobami, takimi jak: środowisko przyrodnicze i kulturowe, zasoby ludzkie, infrastrukturalne czy środki finansowe oraz stanowi formalną podstawę do przygotowania i oceny wniosków o finansowanie zadań ze źródeł zewnętrznych.

Strategia Rozwoju Gminy Krzęcin na lata 2024-2035 jest dokumentem nadrzędnym względem innych dokumentów planistyczno-strategicznych obowiązujących w Gminie Krzęcin, a także spójnym z dokumentami wyższego rzędu – Strategią Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030 oraz Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030. Będzie ona wyznaczała również ramy dla planów i programów powstających w Gminie podczas jej obowiązywania.

Ważnym elementem w pracach nad Strategią była partycypacja społeczna. Diagnoza strategiczna została uzupełniona o analizę ankiet wypełnionych przez mieszkańców. Ważnym źródłem informacji byli członkowie Zespołu Strategicznego, pracujący pod przewodnictwem Wójta Gminy Krzęcin Bogdana Wojciecha Brzustowicza, w skład którego wchodziłi reprezentanci władz, jednostek organizacyjnych gminy i społeczności lokalnej:

- Ryszard Przywarty,
- Joanna Witkowska,
- Magdalena Czarnecka,
- Anna Kozłowska,
- Maciej Radomiak.

Dodatkowo Zespół Strategiczny wspierali eksperci z Wielkopolskiej Akademii Nauki i Rozwoju z Poznania:

- Irma Kuznetsova – Dyrektor Działu Strategii i Rozwoju Lokalnego,
- Iwona Nowacka – Zastępca Dyrektora Działu Strategii i Rozwoju Lokalnego,
- Joanna Cieślińska – Ekspertka merytoryczna w Dziale Strategii i Rozwoju Lokalnego,
- Klaudia Świrski – Starsza Specjalistka ds. strategii i rozwoju lokalnego,

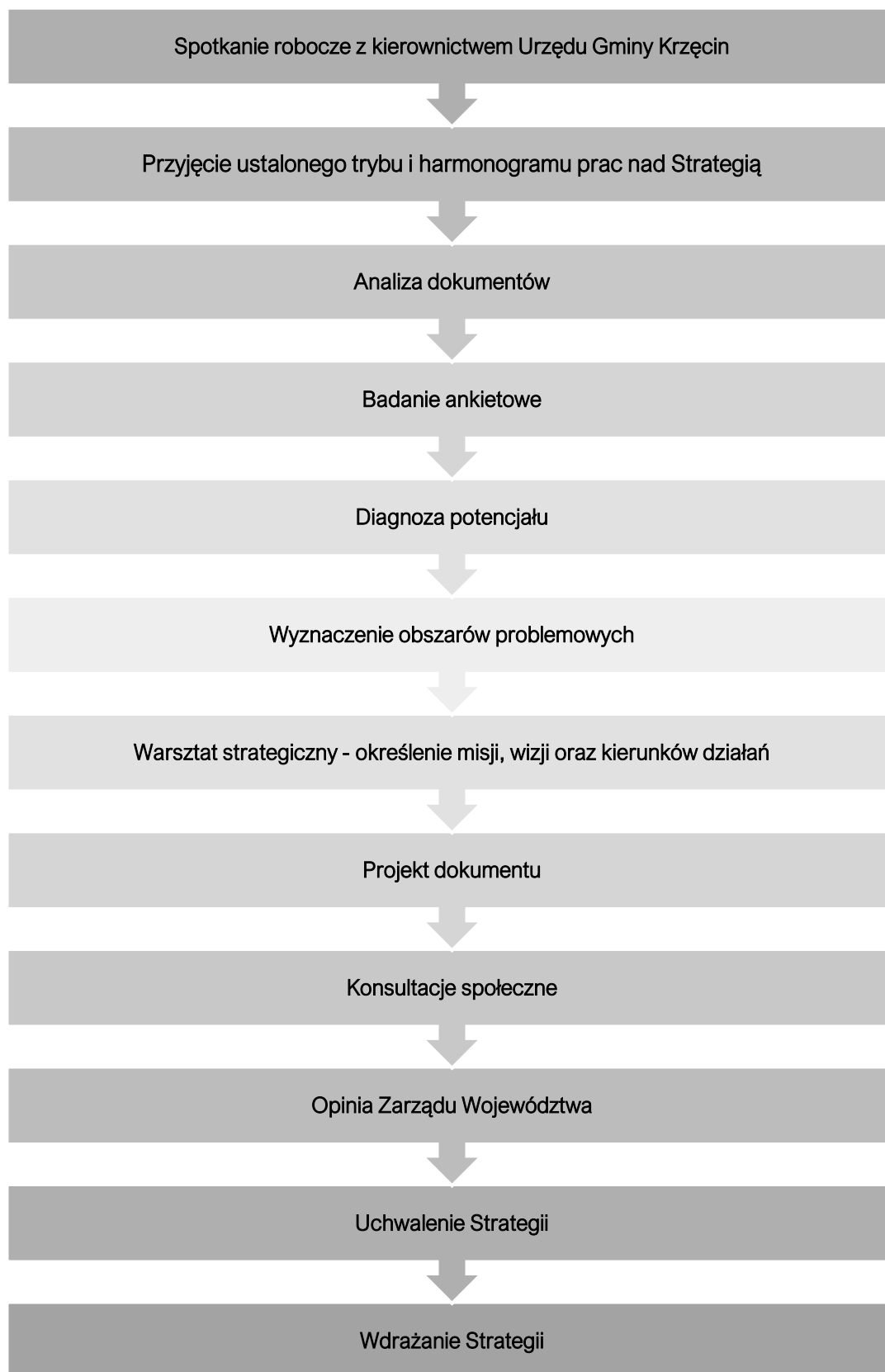
Prace nad Strategią rozpoczęto w marcu 2023 roku, kiedy to Wójt Gminy Krzęcin podjął decyzję o przystąpieniu do opracowywania dokumentu. Kolejnym krokiem było podjęcie uchwały Nr XXXII/275/2023 Rady Gminy Krzęcin z dnia 29 marca 2023 r. sprawie określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu Strategii Rozwoju Gminy Krzęcin na lata 2024-2035, w tym trybu konsultacji. Proces tworzenia Strategii poprzedzono analizą sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy, którą pogłębiono podczas spotkania z kierownictwem Urzędu, warsztatów strategicznych z pracownikami Urzędu i mieszkańcami Gminy oraz badania ankietowego. Podczas warsztatów uczestnicy pracowali w grupach nad misją i wizją Gminy Krzęcin oraz celami operacyjnymi i kierunkami działań w wyznaczonych obszarach problemowych. W październiku 2023 roku przygotowano projekt Strategii. Następnie projekt dokumentu strategicznego został wyłożony do publicznego wglądu, a w późniejszym etapie zaopiniowany przez Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego.

Dokument został opracowany na podstawie aktualnych dokumentów planistycznych, sprawozdań oraz danych statystycznych. Podstawowym dokumentem prawnym wykorzystywanym podczas przygotowania Strategii była ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Ponadto wzięto również pod uwagę zapisy poprzedniej Strategii Rozwoju Gminy Krzęcin, obowiązującej do 2024 roku.

Powyższe działania miały na celu ewaluację trafności, przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji Strategii. Dokument został sporządzony z uwzględnieniem zapisów ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju

Poniżej przedstawiono poszczególne etapy procesu prac na Strategii:

CZĘŚĆ I: STAN I WYZWANIA ROZWOJU GMINY KRZĘCIN

1. Wnioski z diagnozy sytuacji przestrzennej

Informacje ogólne

Gmina Krzęcin jest gminą wiejską znajdującą się w województwie zachodniopomorskim, w południowej części powiatu choszczeńskiego. Zgodnie z klasyfikacją funkcjonalną gmin Polski Śleszyńskiego i Komornickiego (2016), utworzoną na potrzeby monitoringu planowania przestrzennego, Krzęcin należy do gmin o umiarkowanej funkcji rolniczej. Według danych GUS Gmina Krzęcin w roku 2022 liczyła 3 268 mieszkańców, a gęstość zaludnienia wynosiła 23 os./km². Powierzchnia Gminy wynosi ok. 140,3 km², z czego powierzchnia użytków rolnych stanowi 59,6%, zaś powierzchnia leśna 22,5%.

W skład Gminy wchodzi 10 sołectw: Krzęcin, Chłopowo, Granowo, Żeńsko, Przybysław, Mielęcín, Kaszewo, Objezierze, Rakowo i Nowy Klukom.

Wnioski:

1. Gmina charakteryzuje się ekstensywnym zagospodarowaniem terenu o stricte wiejskim charakterze osiedlania.
2. Gmina posiada funkcje rolnicze, jednocześnie cechując się wysokimi walorami krajobrazu przyrodniczego. Gmina posiada również dogodne warunki do rozwoju OZE.

Transport i łączność

Sieć dróg na terenie Gminy Krzęcin tworzą drogi gminne, powiatowe i wojewódzkie. Nie występują autostrady i drogi ekspresowe. Najbliższe takie drogi zlokalizowane są kolejno o ok. 46 i 55 km na zachód i północ od granic Gminy i są nimi: droga ekspresowa S3 o oznaczeniu międzynarodowym E65 oraz droga ekspresowa S10. W granicach Gminy przebiega droga wojewódzka nr 160, która prowadzi przez północno-wschodnie krańce Gminy i łączy wieś Kaszewo z Choszczem i z Bierzwnikiem.

Ponadto na obszarze Gminy występuje rozbudowana sieć dróg powiatowych i gminnych. Łączna długość 10 dróg powiatowych znajdujących się w Gminie wynosi 71,8 km. Natomiast łączna liczba kilometrów dróg będących w zasobie komunalnym Gminy wynosi 149 km, z czego 47 km to drogi utwardzone. Długość dróg gminnych zaliczonych do kategorii dróg publicznych wynosi ponad 30 km, pozostałe drogi zaliczamy do dróg wewnętrznych o znaczeniu lokalnym.

Od 2022 roku na terenie Gminy funkcjonuje transport zbiorowy - linia komunikacyjna Krzęcin – Mielęcín – Przybysław – Mielęcín – Krzęcin – Chłopowo. Linia liczyła 4 kursy (2 przed południem i 2 po południu), a długość dla pojedynczego kursu wynosiła 29,5 km.

Ponadto, przez teren Gminy bieżą dwie linie komunikacyjne zorganizowane przez Powiat Choszczeński:

1. Bierzwnik – Starzyce – Rębusz – Pławno – Zieleniewo – Kaszewo – Korytowo – Raduń – Choszczno,
2. Krzęcin – Nowy Klukom – Choszczno.

Przez Gminę w kierunku wschód – północ przebiega jedna linia kolejowa. W Gminie zlokalizowana jest stacja kolejowa Słonice. Z wykorzystaniem linii realizowane są połączenia w kierunku Poznania i Szczecina.

Wnioski:

1. Drogi w części wymagają przeprowadzenia remontów lub modernizacji.
2. Istotnym jest by współpracować z Zachodniopomorskim Zarządem Dróg Wojewódzkich w Koszalinie oraz Powiatowym Zarządem Dróg w Choszczynie w zakresie ich modernizacji i rozbudowy.

3. W celu ograniczenia emisji liniowej, a także przeciwdziałania wykluczeniu komunikacyjnemu zalecany jest dalszy rozwój komunikacji zbiorowej oraz infrastruktury rowerowej.
4. Działania modernizacyjne oraz rozbudowujące sieć drogową powinny uwzględniać potrzebę stałego zwiększania bezpieczeństwa w ruchu drogowym, poprzez m.in.: tworzenie aktywnych przejść dla pieszych, modernizację i rozwój oświetlenia ulicznego.
5. Istnieje potrzeba budowy systemu dróg rowerowych oraz ciągów pieszko-rowerowych tworzących funkcjonalną sieć połączeń pomiędzy miejscowościami w Gminie.

Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne

Nadrzędnym dokumentem planistycznym w Gminie Krzęcin jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, które określa politykę przestrzenną gminy i kierunki zagospodarowania przestrzennego. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Krzęcin zostało przyjęte w 2008 r. (uchwała Nr XVI/117/2008 Rady Gminy Krzęcin z dnia 30 maja 2008 r.) a w marcu 2023 r., Rada Gminy podjęła Uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Krzęcin.

Gospodarowanie przestrzenią na terenie Gminy prowadzone jest w oparciu o Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego, które w latach 2009-2022 powstały na podstawie uchwał. Obejmują one miejscowości Żeńsko, Granowo, Mielęcín, Nowy Klukom, Słonice, Przybysław oraz najważniejszą miejscowość centralną jaka jest Krzęcin. Zgodnie ze stanem na 31.12.2022 r. granicach Gminy Krzęcin obowiązuje 9 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz 3 zmiany w trakcie procedowania niektórych z nich. Obejmują łącznie obszar o powierzchni 2 205,2543 ha, co stanowi około 15,7% całkowitej powierzchni opisywanej jednostki administracyjnej.

W przypadku, gdy miejscowy plan nie zostanie uchwalony jako jego zamiennik funkcjonuje decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Wydawane są w oparciu o analizę urbanistyczną przy zachowaniu warunków wynikających z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. 24 września 2023 roku ustawa się zmieniła, w chwili obecnej do dnia 31 grudnia 2025 roku obowiązuje Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, a po tym czasie zagospodarowanie terenu odbywać się będzie na podstawie planów ogólnych, w których wyznaczone będą obszary, dla którym można będzie wydawać decyzje o warunkach zabudowy.

Wnioski:

1. W związku z nowelizacją ustawy o zagospodarowaniu i planowaniu przestrzennym, w najbliższych latach, należy podjąć działania mające na celu uporządkowanie przestrzeni w Gminie oraz opracowanie Planu Ogólnego.

Walory przyrodnicze i kulturowe

Zgodnie z podziałem fizycznogeograficznym Polski Kondrackiego (2002), Gmina Krzęcin położona jest w obszarze mezoregionu Pojezierza Choszczeńskiego, makroregionu Pojezierza Zachodniopomorskiego, podprowincji Pojezierza Południowobałtyckiego, w prowincji Niż Środkowoeuropejski, w obrębie megaregionu Pozaalpejskiej Europy Środkowej.

Lasy pokrywają 22,3% powierzchni Gminy i jest to poniżej średniej krajowej. Nadzór nad lasami państwowymi w północnej części Gminy sprawuje Nadleśnictwo Choszczno, a w części południowej Nadleśnictwo Bierzwnik. Największe kompleksy leśne znajdują się w południowej części Gminy i wchodzi w skład Obszarów Natura 2000 i Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Gmina Krzęcin położona jest na obszarach zlewni rzeki Iny oraz rzeki Drawy, w dorzeczu rzeki Odry. Przez teren Gminy przepływa rzeka Mała Ina, której źródło znajduje się w pobliżu miejscowości Krzęcin, a także rzeki Koczynka i Ogarda. Jednakże obszar Gminy jest stosunkowo bogaty w zbiorniki wodne, powstałe

w wyniku przemieszczania się lodowca. Występuje tutaj 13 jezior o łącznej powierzchni 290 ha. Wyróżniają się wśród nich jeziora Chłopowo (jezioro bezodpływowe, największe pod względem pojemności) i Bukowskie (pod względem głębokości).

Wśród występujących form ochrony przyrody należy wymienić Obszar Natura 2000 „Lasy Puszczy nad Drawą”, Obszar Natura 2000 „Lasy Bierzwnickie”, Obszar Chronionego Krajobrazu „F” (Bierzwnik) oraz dwa użytki ekologiczne oraz dwanaście pomników przyrody.

Przez Gminę Krzęcin przebiega zachodniopomorska pętla Szlaku Cysterskiego. Biegnie od strony Pełczyc przez Granowo-Krzęcin-Chłopowo w kierunku Bierzwnika. Ponadto przez teren Gminy przebiegają dwa szlaki rowerowe.

Zasoby kulturowe obszaru gminy oparte są na jego bogatej historii. Co najmniej połowy XIV wieku sięgają związki z zakonem cystersów. Od 1375 r. cysterki z Pełczyc posiadały 2 łany w Żeńsku, które w ich posiadaniu pozostawały do kasaty klasztoru w 1537 r. W połowie XIV wieku cystersi z Bierzwnika zainteresowali się Chłopowem, Rakowem, Objezierzem i innymi wioskami, położonymi w sąsiedztwie swoich dóbr klasztornych.

W granicach Gminy znajduje się 14 pozycji wpisanych do rejestru zabytków nieruchomych województwa zachodniopomorskiego. Zabytki wpisane do rejestru charakteryzują się dużą różnorodnością pod względem funkcji.

Ponadto, w Gminie znajdują się również inne, cenne ze względów turystycznych obiekty, niewpisane do rejestru zabytków m.in.:

- zabudowania zagrodowe: chałupy ryglowe z XIX w. w Chłopowie, Krzęcinie i Granowie, stodoły szachulcowe i murowane z przełomu XIX i XX wieku;
- budowle sakralne, w tym zaadaptowane na cele religijne budynki szkół w Mielęcinie i Przybysławiu;
- Nagrobek Otto Beyera znajdujący się na cmentarzu komunalnym w miejscowości Żeńsko;
- założenia parkowo-pałacowe: neoklasycystyczne w Rakowie i Granowie, siedziby szlacheckie w Słonicach i Kaszewie, parki (bez zachowanych dworów) w Krzęcinie i Nowym Klukomiu;
- zespoły folwarczne: zachowane w Mielęcinie, Rakowie, Przybysławiu i Granowie, przebudowane w Nowym Klukomiu i Słonicach;
- budynki użyteczności publicznej: szkoły w Objezierzu, Przybysławiu i Mielęcinie (lata 20. XIX w.), Krzęcinie, remiza strażacka w Chłopowie,
- architektura przemysłowa: młyn w Smużyku (1. poł. XIX w.), zagroda młyńska w Krzęcinie (XIX/XX w.), kuźnia i stolarnia w Przybysławiu (1906-1914), gorzelnia w Rakowie (1906 r.), stacja kolejowa w Słonicach (1880 r.), kuźnie np. w Chłopowie i Objezierzu (XIX/XX w.), trafostacje np. w Pluskocinie.

Wnioski:

1. Na terenie Gminy Krzęcin zlokalizowanych jest wiele obiektów historycznych i zabytkowych świadczących o bogatej i różnorodnej historii miejsca, które mogą stanowić przyczynę do rozwijania turystyki.
2. Walory przyrodnicze Gminy Krzęcin mogą przyciągnąć turystów z różnych regionów. Aby rozwijać tę funkcję, należy odpowiednio zagospodarować przestrzeń i dostosować ofertę do potrzeb potencjalnych turystów. Możliwe działania to np. wytyczenie szlaków turystycznych, zaprojektowanie i budowa infrastruktury turystycznej (np. ścieżki rowerowe), organizacja wydarzeń kulturalnych oraz promowanie lokalnych produktów i potraw. Warto również pamiętać o ochronie i zachowaniu walorów przyrodniczych dla przyszłych pokoleń oraz rozwijaniu turystyki zrównoważonej, która szanuje środowisko i kulturę lokalną

2. Wnioski z diagnozy sytuacji gospodarczej

Gospodarka lokalna i rynek pracy

W 2022 roku w Gminie Krzęcin było zarejestrowanych 248 podmiotów gospodarczych według rejestru REGON. Największa część podmiotów działa w budownictwie (64 podmioty) oraz w pozostałej działalności usługowej (30 podmiotów). Ich udział wyniósł kolejno 26% i 12%. Podobna liczba podmiotów (w przedziale 27-28) zajmuje się działalnością związaną z handlem hurtowym i detalicznym oraz naprawą pojazdów samochodowych, włączając motocykle, i przetwórstwem przemysłowym – udział podmiotów z tych grup w ich całkowitej liczbie wynosił po 11% dla każdej z sekcji.

W 2022 roku gmina Krzęcin skupiała 5,4% wszystkich podmiotów gospodarczych w powiecie choszczeńskim, a jej udział wzrósł o 0,3 punktu procentowego od 2018 roku. To umiejscowiło ją na przedostatnim miejscu pod względem wzrostu wśród wszystkich gmin powiatu. Przeliczenie wskaźników względem liczby ludności pokazało, że Gmina Krzęcin w 2022 roku miała 76 podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców, co było niższe od średniej w powiecie (102) i w województwie (149).

W Gminie Krzęcin od 2020 roku ma miejsce spadek bezrobocia, pomimo to stopa bezrobocia w Gminie Krzęcin wyniosła 9,1% w 2022 roku, co było wyższe niż średnia dla powiatu choszczeńskiego (7,4%) i województwa zachodniopomorskiego (4,2%).

Wnioski:

1. W Gminie Krzęcin ma miejsce wzrost liczby przedsiębiorców.
2. Podmioty gospodarcze działające na terenie Gminy skupione są głównie w branżach: w budownictwie, pozostałej działalności usługowej, handlu hurtowym i detalicznym oraz przetwórstwie przemysłowym.
3. Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym na obszarze Gminy Krzęcin spada, co jest pozytywnym zjawiskiem społecznym i gospodarczym.

Infrastruktura i środowisko – urządzenia sieciowe

Zadania własne Gminy w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków realizuje Zespół Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska z siedzibą w Krzęcinie oraz Spółdzielnię Mieszkaniową „Mielęcin”.

Woda, która każdego dnia trafia do mieszkańców za pośrednictwem sieci wodociągowej o łącznej długości 36,1 km, pochodzi z dziewięciu stacji uzdatniania wody, zarządzanych przez ZGKiOŚ oraz Spółdzielnię Mieszkaniową „Mielęcin”. Stacje obsługiwane przez gminną jednostkę znajdują się w Chłopowie, Granowie, Krzęcinie, Objezierzu i Żeńsku. Największa z nich usytuowana jest w miejscowości Objezierze i dostarcza wodę nie tylko mieszkańcom Objezierza, ale także mieszkańcom Nowego Klukomia i Słonic. Cztery stacje uzdatniania wody obsługiwane przez Spółdzielnię Mieszkaniową „Mielęcin” zasilają Kaszewo, Rakowo, Mielęcin i Przybysław. Według danych GUS na 2021 rok udział mieszkańców mających dostęp do sieci wodociągowej wynosił 92,4%.

Udział mieszkańców posiadających dostęp do sieci kanalizacyjnej w Gminie Krzęcin w 2021 roku wynosił 59,3%, co świadczy o tym, że część mieszkańców korzysta z sieci wodociągowej wykorzystując przydomowe oczyszczalnie ścieków oraz szamba. Wynika to z rozproszenia zabudowy mieszkaniowej. Sieć kanalizacji sanitarnej na terenie gminy ma łączną długość 25,5 km. Zbiorną siecią kanalizacyjną objęte są miejscowości: Chłopowo, Krzęcin, Mielęcin, Przybysław, Kaszewo, Rakowo i Granowo. Oczyszczalnie ścieków w Chłopowie (rok ukończenia 2011) obsługiwana jest przez Zespół Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska, natomiast pozostałe oczyszczalnie: Krzęcin, Mielęcin, Przybysław, Rakowo, Kaszewo obsługiwane są przez Spółdzielnię Mieszkaniową „Mielęcin”.

Dla mieszkańców nieposiadających dostępu do sieci kanalizacyjnej Gmina stosuje wsparcie w postaci dotacji na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków. W lipcu 2022 r. w Gminie Krzęcin ruszył „Program przyznania dotacji celowej z budżetu Gminy Krzęcin osobom fizycznym oraz wspólnotom mieszkaniowym, na cele związane z realizacją budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Krzęcin w latach 2022-2024.” Program realizowany jest w celu zagospodarowania ścieków na obszarach, dla których budowa kanalizacji jest niemożliwa lub ekonomicznie nieuzasadniona, aby ograniczyć ilość odprowadzanych nieoczyszczonych ścieków socjalno-bytowych bezpośrednio do gruntu lub do wód.

Na terenie Gminy Krzęcin zlokalizowana jest sieć gazowa, która obejmuje wszystkie sołectwa na terenie gminy. Według danych GUS w 2021 roku 41,2% mieszkańców korzystało z sieci gazowej.

Wnioski:

1. Należy stale podnosić jakość infrastruktury wodociągowej, kanalizacyjnej oraz gazowej na terenie Gminy Krzęcin.
2. Jednym z najważniejszych kierunków na przyszłe lata jest zwiększenie dostępu do sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy tam gdzie jest to racjonalne ekonomicznie.
3. Gmina posiada wysoki potencjał do rozwoju odnawialnych źródeł energii, z wykorzystaniem energii wiatru i słońca.

Gospodarka odpadami oraz działalność w zakresie ochrony środowiska

W 2022 roku odpady komunalne z nieruchomości zamieszkiwanych na terenie Gminy były odbierane przez Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o., ul. Wolności 26, Choszczno.

Systemem gospodarki odpadami w 2022 r. objętych było 2 610 mieszkańców Gminy. Mieszkańcy mogą również korzystać z Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) w Choszcznie przy ulicy Wolności 60, Choszczno.

Udział odpadów zbieranych w sposób selektywny w całkowitej masie zbieranych odpadów od roku 2018 do roku 2022 zwiększał z poziomu 24% do poziomu 41%. Ilość odpadów na 1 mieszkańca utrzymywała się na stałym poziomie (0,34-0,37 Mg).

Gmina Krzęcin współpracuje z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie w sprawie programu Czyste Powietrze, którego podstawowym celem jest poprawa efektywności energetycznej oraz zmniejszenie emisji pyłów i innych zanieczyszczeń do atmosfery z istniejących jednorodzinnych budynków mieszkalnych. Program oferuje dofinansowania dla mieszkańców w zakresie termomodernizacji budynków, wymiany pieców oraz instalacji OZE. Punkt cieszy się zainteresowaniem mieszkańców. W 2022 roku było 90 konsultacji z mieszkańcami i zostało podpisanych 45 wniosków o dofinansowanie, z których zrealizowane 19 przedsięwzięć na łączną kwotę 239 855,19 zł.

W Krzęcinie przy Urzędzie Gminy znajduje się Eko Słupek, który służy do pomiaru i sygnalizowania jakości powietrza za pomocą koloru światła. Urządzenie na bieżąco mierzy zanieczyszczenia pyłów zawieszonych PM 2,5 oraz PM 10, a także ciśnienie, temperaturę i wilgotność powietrza. Słupek został wyposażony w oświetlenie ledowe, które ma za zadanie zwiększyć świadomość dotyczącą jakości powietrza. Kolory sygnalizujące przekroczenie norm zanieczyszczenia powietrza ostrzegają przed szkodliwością przebywania w tym czasie na terenach otwartych, jak też uprawiania aktywności ruchowej.

Gmina Krzęcin położona jest na obszarze, gdzie usłonecznienie względne w ciągu roku (tj. odsetek godzin z bezpośrednio widoczną tarczą słoneczną) waha się w granicach 32-34%. Inne wskaźniki potwierdzające korzystne warunki dla pozyskania energii słonecznej to średnioroczne sumy napromieniowania słonecznego całkowitego padającego na jednostkę powierzchni poziomej, które na obszarze gminy wynoszą 3600 MJ/m² oraz roczna liczba godzin czasu promieniowania słonecznego w przedziale 1600-1650.

Na terenie Gminy znajdują się 4 farmy wiatrowe.

- Farma wiatrowa Krzęcin POLENERGIA – składa się z czterech turbin typu Nordex S77 o wysokości 80 m i średnicy wirnika 77 m. Elektrownia nie posiada własnego punktu GPO, jest przyłączona do stacji transformatorowej 110/15 kV – GPZ Krzęcin należącej do zewnętrznego operatora (ENEA Operator Sp. z o.o.). Całkowita moc FW Krzęcin wynosi 6 MW. Farma została wybudowana w 2010 roku, a od 2018 roku jej właścicielem jest Polenergia Farma Wiatrowa 23 Sp. z o.o., spółka celowa należąca w 100% do Polenergii S.A.
- Farma wiatrowa Żeńsko – składa się z trzech turbin wiatrowych GE 2.5-100 firmy GE o mocy znamionowej 2,5 MW.
- Farma wiatrowa Krzęcin obręb Granowo – siedem jednostek wytwórczych o łącznej mocy zainstalowanej 14,000 MW (7 x 2,000 MW), zlokalizowanej w obrębie geodezyjnym Granowo,
- Farma Wiatrowej Krzęcin SEVIVION – składa się z 8 turbin wiatrowych typu NORDEX N 117-2.4 o łącznej mocy wyjściowej 19,2 MW.

Wnioski:

1. Udział odpadów zbieranych w sposób selektywny w całkowitej masie zbieranych odpadów corocznie się zwiększa.
2. W przyszłości należy rozważyć działania mające na celu utworzenie gminnego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów.
3. Postępujące zanieczyszczanie środowiska oraz wynikające z niego zmiany klimatyczne, będące skutkiem nadmiernej ekspansji człowieka na środowisko zmuszają do podejmowania działań ograniczających jego degradację oraz służących poprawie jego składowych. Działania te powinny być związane są w szczególności z ochroną powietrza atmosferycznego, wód powierzchniowych i podziemnych oraz gleb.
4. Rozwój inwestycji w zakresie Odnawialnych Źródeł Energii. Warto zaznaczyć, że rozwój odnawialnych źródeł to nie tylko wpływy budżetowe do gmin, ale także gwarancja bezpieczeństwa energetycznego i ekonomicznego. Aktualna sytuacja geopolityczna pokazała, jak niebezpieczne jest oparcie energetyki o importowane paliwa kopalne. Rozproszone, zielone źródła oparte o niewyczerpane zasoby naturalne – jakimi są słońce i wiatr – to dziś jedyna gwarancja nieprzerwanych dostaw energii do odbiorców indywidualnych i instytucjonalnych oraz samorządów w najkorzystniejszej na rynku cenie.
5. Działania w zakresie wymiany źródeł ciepła skierowane do mieszkańców gminy powinny koncentrować się wokół wspierania wymiany przestarzałych i wysokoemisyjnych pieców grzewczych na technologie nisko i zeroemisyjne.
6. Wskazane jest opracowanie zarówno jednorocznych jak i wieloletnich programów związanych z ochroną środowiska, które w kompleksowy sposób odpowiadać będą na zdiagnozowane w Gminie problemy.

Stan finansów samorządowych

W latach 2018-2022 dochody Gminy Krzęcin ulegały corocznemu wzrostowi – z poziomu 20,09 mln zł w 2018 roku do 29,29 mln zł w 2022 roku. Największy wzrost nastąpił w 2022 roku, kiedy dochody zwiększyły się o ponad 6,1 mln zł w porównaniu z rokiem poprzednim. Wśród dochodów budżetowych najwyższy udział stanowią dochody bieżące (w latach 2018-2022 wahał się między 82,6% a 91,5%). Widoczny wpływ na ich kształtowanie ma coroczne i stabilne zwiększanie się udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych, subwencji oraz dochodów z tytułu dotacji na cele bieżące oraz pozostałych dochodów bieżących.

Corocznie wzrastają również wydatki ogółem Gminy. W 2018 roku wydatki bieżące kształtowały się na poziomie 19,02 mln zł i do 2022 roku wzrosły o ponad 9,32 mln zł. Tendencja ta jest zjawiskiem naturalnym, typowym dla gmin w Polsce. Ważne jest jednak, aby utrzymać stabilność finansową Gminy, istotne jest, aby wzrost wydatków bieżących był proporcjonalny do zwiększających się dochodów bieżących.

W latach 2018-2022 największy udział w strukturze dochodów nieprzerwanie od 2018 roku posiadały wpływy z dotacji (40% w 2022 roku). Spadek dotacji w 2022 roku, wynoszący 40%, był spowodowany przeniesieniem dotacji 500+ z Ośrodka Pomocy Społecznej (OPS) do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (ZUS). Ta zmiana w przepływie środków wpłynęła na różnice w strukturze dochodów między poszczególnymi latami.

Drugą grupą co do wielkości udziałów w budżecie Gminy w tym okresie były dochody własne bez PIT i CIT (27% w 2022 roku), a dopiero trzecią były subwencje (17% w 2022 roku). Najmniejszy udział w strukturze dochodów Gminy w 2022 roku, jak i w całym badanym zakresie czasowym posiadały udziały w podatkach centralnych, oscylujące na poziomie 8-16%. Dochody własne Gminy wraz z PIT i CIT stanowiły średnio 43% dochodów ogółem, co oznacza niezależność i samodzielność finansową samorządu terytorialnego w realizacji ważnych zadań publicznych.

Gmina Krzęcin w latach 2014-2021 pozyskała dofinansowanie ze środków funduszy europejskich na szereg projektów. Zgodnie z serwisem www.mapadotacji.gov.pl łączna wartość dofinansowania projektów wynosiła 6,45 mln zł.

Zgodnie z rankingiem „Fundusze Europejskie. Ranking wykorzystania środków europejskich przez samorządy 2014-2019” opracowanym przez czasopismo „Wspólnota”¹ wydatki Gminy Krzęcin ze środków UE w latach 2014-2019 per capita wyniosły 1 735,34 zł, co plasuje Gminę na 294 miejscu spośród 1 538 gmin wiejskich.

Zgodnie z Wieloletnią Prognozą Finansową (WPF) Gminy Krzęcin przyjętą przez Radę Gminy uchwałą nr XXXIII/285/2023 Rady Gminy Krzęcin z dnia 31 maja 2023 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Krzęcin na lata 2023-2037 potencjał inwestycyjny Gminy rozumiany jako suma środków finansowych pozostałych do dyspozycji, po pokryciu wszystkich bieżących kosztów funkcjonowania (wydatków bieżących) oraz spłacie obecnie zaplanowanych rat kapitałowych (rozchodów) w latach 2024-2035. Wynika z niego, że potencjał inwestycyjny w okresie prognozy wyniesie około 39,43 mln zł. Należy mieć na uwadze, że WPF najbardziej precyzyjnie odnosi się do roku bieżącego i przyszłego. Prognoza na kolejne lata wyznaczana jest na podstawie trendów makroekonomicznych, które podlegają zmianom, dlatego potencjał inwestycyjny przedstawia wartości szacunkowe.

Wnioski

1. Korzystną sytuacją jest rosnący udział dochodów własnych Gminy w strukturze dochodów ogółem. Niemniej jednak, Gmina jest finansowo uzależniona w znacznym stopniu od środków pozyskanych ze źródeł zewnętrznych.
2. Gmina Krzęcin cechuje się wysoką skutecznością w pozyskiwaniu funduszy ze źródeł zewnętrznych, zarówno regionalnych jak i krajowych oraz zagranicznych, co w znaczący sposób zwiększa jej możliwości inwestycyjne.
3. Sytuacja finansowa Gminy kształtuje się obecnie na stabilnym poziomie, który nie zagraża bezpieczeństwu jej funkcjonowania w najbliższej przyszłości. Fluktuacje rynkowe oraz utrzymujący się wysoki poziom inflacji może jednak wpłynąć znacząco na możliwości inwestycyjne Gminy w najbliższych latach.
4. Gminę cechuje stosunkowo wysoki potencjał inwestycyjny, szacowany na ok. 39,43 mln zł w latach 2024-2035, co daje możliwość skutecznej realizacji poczynionych założeń rozwojowych również w niniejszym dokumencie. Należy jednak pamiętać, że Wieloletnia Prognoza Finansowa, która

¹ [Samorządowi liderzy pozyskania środków unijnych 2014-2019 \(wspolnota.org.pl\)](http://wspolnota.org.pl) – 07.2023

stanowiła podstawę przedstawionej kalkulacji finansowej w sposób najbardziej rzetelny szacuje finanse roku bieżącego i przyszłego. Prognoza na kolejne lata została poczyniona na podstawie obserwowanych głównych trendów makroekonomicznych.

3. Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej

Demografia

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego Gmina Krzęcin w roku 2022 liczyła 3 268 mieszkańców, co w przeliczeniu na powierzchnię wynosiło 23 os./km². Z tego względu gęstość zaludnienia w Gminie była jedną z niższych w powiecie choszczeńskim, gdzie średnia gęstość zaludnienia kształtowała się na poziomie 34 os./km². Mieszkańców w Gminie Krzęcin ubywa z każdym rokiem, co pokazują dane statystyczne z lat 2018-2022. Tylko w pięcioletnim okresie ubyło 459 osób. Wynika z tego, że Gmina Krzęcin się wyludnia i jest to sytuacja charakterystyczna w tym regionie (dynamika zmiany liczby ludności wynosi poniżej 100%, co oznacza zmniejszającą się liczbę ludności). Największy wpływ na zmniejszającą się liczbę mieszkańców Gminy Krzęcin ma ujemny przyrost naturalny.

Istotną informacją w zakresie struktury demograficznej jest liczba osób w wieku 25-34 lata w stosunku do ludności ogółem. Osoby w wieku kreatywnym to te, które mogą stanowić główną siłę napędową rozwoju ekonomicznego Gminy. Udział osób w tym wieku w ogólnej liczbie ludności spada, zarówno w Gminie, jak i powiecie choszczeńskim. W Gminie Krzęcin w 2018 roku udział ten wynosił 15,72, a w 2022 roku 12,94, w powiecie choszczeńskim udział ten odpowiednio wyniósł 15,20 i 12,05. Dynamika spadku tego wskaźnika w latach 2018-2022 w Gminie była na poziomie 82%, a w powiecie 79%. Należy jednak zwrócić uwagę na wymiar długofalowy, w efekcie, którego zmniejszy się liczba osób aktywnych zawodowo, zakładających rodziny i osiedlających się: kupujących mieszkania, budujących domy, aktywnych zawodowo, co może mieć negatywne skutki dla funkcjonowania Gminy.

Zwiększa się natomiast udział osób starszych w ogólnej liczbie mieszkańców, przy spadku liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym i w wieku produkcyjnym. Widoczny jest więc trend społeczny związany ze starzeniem się społeczeństwa, charakterystyczny dla całego regionu.

Wnioski:

1. Spadek liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym może wpłynąć na obniżenie atrakcyjności inwestycyjnej Gminy ze względu na ograniczony dostęp do potencjalnych pracowników i przyczynić się do negatywnych skutków na rynku pracy (m.in. brak zastępowalności pokoleniowej).
2. Przewidywany proces starzenia się społeczeństwa będzie w przyszłości wiązać się z rosnącym zapotrzebowaniem na usługi specjalistyczne dedykowane seniorom, takie jak opieka opiekunów lub programy wypoczynkowe. Będzie to również generować rosnące zapotrzebowanie na innowacyjne rozwiązania technologiczne, wspierające zdrowie i samodzielność osób starszych, oraz stworzy nowe możliwości dla sektora edukacyjnego w zakresie szkoleń dla specjalistów zajmujących się opieką nad seniorami.
3. W celu przeciwdziałania negatywnym skutkom opisywanych zjawisk demograficznych Gmina będzie rozwijać programy zachęcające do pozostania mieszkańców na terenie Gminy lub osiedlania się w jej granicach nowych mieszkańców. W szczególności rozwijać należy usługi skierowane do rodzin z dziećmi np. budowa żłobka oraz coraz liczniejszej, ale zróżnicowanej wewnętrznie grupy seniorów.

Kapitał społeczny – żłobki, przedszkola oraz oświata

Do form opieki nad dziećmi do lat 3 zalicza się żłobki oraz kluby dziecięce. Na terenie Gminy Krzęcin nie funkcjonują publiczne placówki tego typu. Dzieci w wieku do 3 lat korzystają z oferty żłobków w okolicznych miejscowościach.

Na terenie Gminy funkcjonuje jedna jednostka oświatowa, w skład której wchodzi szkoła podstawowa i oddziały przedszkolne.

Do 4 oddziałów przedszkolnych przy Szkole Podstawowej w Krzęcinie uczęszcza 102 dzieci w godzinach od 7:00 do 16:00. Średnia wielkość oddziału wynosi 25 dzieci.

Do Szkoły Podstawowej w Krzęcinie w 2022 roku uczęszczało 195 dzieci w 10 oddziałach. Średnia wielkość oddziału wynosiła 19 uczniów. W szkole byli zatrudnieni nauczyciele i pracownicy na 35,05 etatach.

Zestawiając średnie wyniki z egzaminu ósmoklasisty uczniów z Gminy ze średnią z powiatu choszczeńskiego i województwa zachodniopomorskiego wychodzi, że poziom kształcenia w Gminie jest od kilku do kilkunastu procent niższy niż średnia wyznaczona dla województwa i w powiecie w zakresie języka polskiego, matematyki i języka angielskiego.

Wnioski:

1. Należy rozwinąć politykę żłobkową oraz przedszkolną w celu zapewnienia opieki wszystkim chętnym dzieciom, co za tym idzie – przyspieszać proces powrotu rodziców na rynek pracy. Mieszkańcy zauważają potrzebę stworzenia miejsca dla dzieci do lat 3.
2. Gmina Krzęcin w kwestii egzaminu ósmoklasisty osiąga niższe wyniki dla średnich dla powiatu choszczeńskiego i województwa zachodniopomorskiego.
3. Stałe podnoszenie poziomu edukacji w gminie powinno odbywać się zarówno na drodze modernizacji infrastruktury szkolnej, doposażenia bazy dydaktycznej placówek oświatowych, zwiększania liczby oraz atrakcyjności oferowanych zajęć pozalekcyjnych, jak i poprawy jakości pracy kadry nauczycielskiej (np. poprzez modyfikację systemu motywacyjnego) oraz systemowe wsparcie uczniów zdolnych i słabszych.
4. Dopełnienie systemowych działań w zakresie wsparcia rozwoju edukacji powinno także następować na drodze rozwoju współpracy z obecnymi w Gminie organizacjami pozarządowymi działającymi w sferze oświaty, nauki, kultury, sportu, itp.

Kultura i sport

Wiodącym podmiotem w realizacji działań w dziedzinie kultury jest Gminne Centrum Kultury. Działalność merytoryczna GCK adresowana jest do odbiorców w różnym wieku, o różnych potrzebach i zainteresowaniach. W skład jego struktury wchodzi 9 placówek kultury, Biblioteka Publiczna, place zabaw i obiekty sportowo-rekreacyjne.

Wśród najważniejszych wydarzeń kulturalnych organizowanych na terenie Gminy Krzęcin wyróżnia się m.in.: Akcja „Bezpieczne ferie zimowe”, Akcja „Bezpieczne wakacje”, Majówka z GCK, Krzęcińskie Święto Wiatru, Gminny Festyn Dożynkowy, Narodowe Czytanie, Jarmark Bożonarodzeniowy.

Krzęcińskie Święto Wiatru jest działanie związane z kierunkiem rozwoju Gminy Krzęcin w sferze odnawialnych źródeł energii. Wydarzenie przyczynia się do promocji i dalszego rozwoju energetyki wiatrowej. Jednocześnie ma wpływ na kształtowanie świadomości ekologicznej wśród społeczeństwa.

W zakresie kultury fizycznej, do dyspozycji mieszkańców udostępnione jest:

- Zespół rekreacyjno-sportowy w Chłopowie, obejmujący boisko wielofunkcyjne wraz z urządzeniami placu zabaw i siłowni zewnętrzne,
- Zespół rekreacyjno-sportowy w Rakowie, obejmujący boisko wielofunkcyjne z wiatą rekreacyjną i siłownią plenerową,
- Zespół rekreacyjno-sportowy w Kaszewie, obejmujący boisko wielofunkcyjne wraz z urządzeniami placu zabaw i siłowni zewnętrznej,
- Zespół rekreacyjno-sportowy w Objezierzu, obejmujący boisko wielofunkcyjne wraz z urządzeniami placu zabaw i małym amfiteatrem,

- Zespół rekreacyjno-sportowy w Żeńsku, obejmujący boisko wielofunkcyjne wraz z urządzeniami placu zabaw i siłowni zewnętrznej,
- Boisko wielofunkcyjne w Mielęcinie,
- Boisko wielofunkcyjne w Przybysławiu,
- Boisko wielofunkcyjne w Granowie,
- Kompleks boisk "ORLIK 2012" w Krzęcinie.

W maju 2023 roku została podpisana umowa na wykonanie dokumentacji projektowo - kosztorysowej wraz z uzyskaniem pozwolenia na budowę i pełnieniem nadzoru autorskiego dla zadania pn. „Budowa Gminnego Centrum Kultury i Turystyki Lokalnej”. Nowy obiekt GCKiTL z salą kinowo koncertową zostanie zlokalizowany przed kompleksem sportowym „Moje Boisko - ORLIK 2012” przy ul. Tylnej w Krzęcinie

Wnioski:

1. Podejmowane działania w zakresie rozwoju kultury muszą zostać wzmocnione przez ich odpowiednią promocję, tak aby informacja o nich miała możliwość dotarcia do jak najszerszej grupy odbiorców wewnątrz, ale także na zewnątrz Gminy.
2. Istniejąca w Gminie baza sportowa i rekreacyjna zapewnia jej mieszkańcom możliwość stałego dbania i rozwijania własnej kultury fizycznej, niemniej konieczne jest także podjęcie działań w zakresie budowy nowych obiektów ogólnodostępnej infrastruktury sportowej i rekreacyjnej. Zmieniające się potrzeby mieszkańców (wynikające ze zmian demograficznych, postępu technologicznego, zmiany zainteresowań ludzi) powinny pociągać za sobą także rozwój oferty sportowo-rekreacyjnej, dostosowanej do wymagań mieszkańców w każdej grupie wiekowej.

Bezpieczeństwo publiczne

Zapewnieniem bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie Gminy zapewnia Posterunek Policji w Krzęcinie przy ulicy Ogrodowej 10. Obszar Gminy obsługuje 1 dzielnicowy.

Nad bezpieczeństwem w Gminie czuwają również 3 jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej. OSP w Krzęcinie ujęta została w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym.

W celu podniesienia poziomu bezpieczeństwa mieszkańców na terenie Gminy zainstalowany został monitoring. Punkty monitoringu znajdują się m.in. przy placu przed Urzędem Gminy w Krzęcinie, przy stadionie Krzęcin, przy cmentarzu Żeńsko (pomnik OTTO von BEYERA) oraz przy Szkole Podstawowej w Krzęcinie.

W 2023 roku rozpoczęto budowę Remizy OSP w Krzęcinie. Realizacja tego zadania wykonana będzie w ramach dofinansowana z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych w wysokości 3 091 554,79 zł. Wkład własny gminy w realizację inwestycji wyniesie 162 713,41 zł.

Wnioski:

1. Należy stale zwiększać poczucie bezpieczeństwa wśród mieszkańców, zarówno poprzez podnoszenie kompetencji pracowników policji oraz straży pożarnej, jak i modernizację sprzętu, w tym instalację sieci monitoringu.
2. Ochotnicze Straże Pożarne ściśle współpracują z różnymi podmiotami i instytucjami, aby zapewnić bezpieczeństwo mieszkańców na obszarze swojego działania. Dodatkowo, są gotowe wspierać sąsiednie obszary poprzez udział w odwodach operacyjnych lub udzielanie pomocy wzajemnej, gdy zachodzi taka potrzeba.

Otoczenie wewnętrzne i zewnętrzne Gminy

Na terenie Gminy Krzęcin działalność prowadzi szereg organizacji pozarządowych, z którymi Gmina współpracuje w zakresie realizacji zadań sfery publicznej, należących do zadań Gminy, a w szczególności w zakresie kultury fizycznej i sportu oraz kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury, dziedzictwa narodowego i edukacji społecznej. Według Krajowego Rejestru Sądowego (KRS), na terenie Gminy działa 26 organizacji.

Gmina Krzęcin nawiązuje współpracę z innymi samorządami poprzez członkostwo w stowarzyszeniach tj. Stowarzyszenia Gmin Przyjaznych Energii Odnawialnych, Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Gmin Cysterskich oraz Stowarzyszenia „Lider Pojezierza”.

Wnioski:

1. O aktywności mieszkańców gminy oraz ich zaangażowaniu w życie społeczne świadczy m.in. stosunkowo wysoka liczba działających na jej terenie organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców wraz z zauważalną na tle powiatu choszczeńskiego i województwa tendencją wzrostową.
2. Ścisła współpraca pomiędzy władzami Gminy a poszczególnymi jednostkami samorządu terytorialnego powinna stanowić jeden z fundamentów jej dalszego rozwoju.
3. Stałe poszerzanie współpracy samorządu lokalnego z organizacjami pozarządowymi stanowi klucz do promowania i rozwijania zaangażowanego społeczeństwa obywatelskiego.

Opieka zdrowotna i pomoc społeczna

Na terenie Gminy Krzęcin funkcjonuje Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej, w którym zatrudnionych jest dwóch lekarzy oraz trzy pielęgniarki. W ofercie przychodni znajduje się poradnia POZ, gabinet pielęgniarki środowiskowo-rodzinnej, położnej środowiskowo-rodzinnej, punkt szczepień, gabinet zabiegowy i zespół transportu sanitarnego. W Krzęcinie przy ulicy Miodowo funkcjonuje również Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Stomatologiczna.

Na terenie Gminy funkcjonuje również punkt apteczny przy ulicy Pogodnej 9 w Krzęcinie.

Najbliższa stacja pogotowia zlokalizowana jest w Choszczynie oddalonym ok. 13 km od miejscowości Krzęcin.

Polityka społeczna i prorodzinna realizowana jest przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzęcinie.

W Gminie działa również Środowiskowy Dom Samopomocy w Krzęcinie, który świadczy usługi specjalistyczne w formie pobytu dziennego dla osób z zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawnością intelektualną, dla 20 osób skierowanych na mocy decyzji administracyjnych wydanych przez OPS.

Na terenie Gminy działa Klub Seniora+ z siedzibą w budynku Wiejskiego Domu Kultury w Chłopowie przy ul. Głównej 9.

W 2022 roku w zasobie mieszkaniowym Gminy znajdowały się 3 mieszkania komunalne.

Wnioski:

1. W obliczu współczesnych zagrożeń cywilizacyjnych dla życia i zdrowia mieszkańców Gminy, ważne jest rozwijanie działań w zakresie profilaktyki zdrowotnej, które w przyszłości przełożą się na zmniejszenie liczby osób wymagających opieki w zakresie systemu ochrony zdrowia.
2. Na obszarze Gminy Krzęcin sukcesywnie spada liczba rodzin oraz osób korzystających z systemu pomocy społecznej.
3. W kontekście przewidywanych zmian demograficznych, istnieje potrzeba rozwoju specjalnych programów i usług dedykowanych seniorom. Te działania powinny obejmować nie tylko profilaktykę, opiekę zdrowotną, ale także wsparcie społeczne.

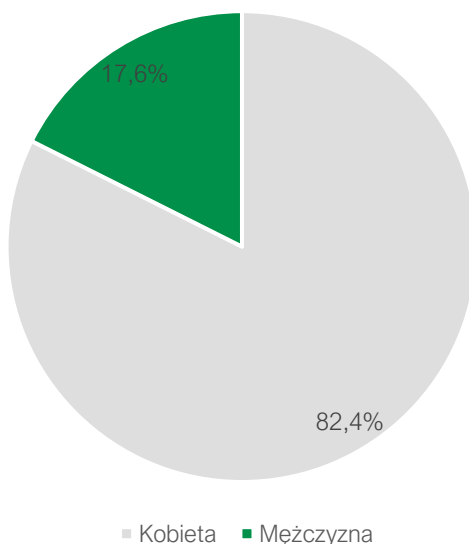

4. Jakość życia w Gminie – wyniki badań ankietowych

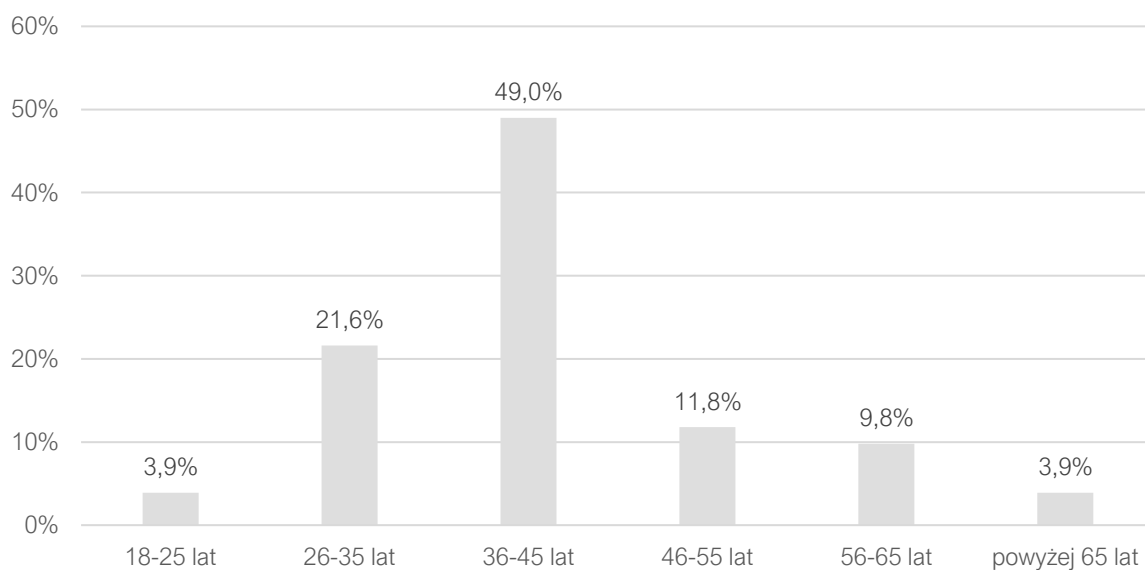
Na potrzeby diagnozy stanu społeczno-gospodarczego Gminy Krzęcin przeprowadzone zostały badania ankietowe wśród mieszkańców w formie kwestionariusza on-line. Ich celem było poznanie opinii dotyczącej jakości życia w Gminie, potrzeb mieszkańców oraz określenia priorytetów rozwojowych na najbliższe lata. Badania prowadzone były w dniach **od 11 kwietnia do 31 maja 2023 roku**.

Respondenci odpowiadali na 8 pytań z zakresu społeczeństwa, gospodarki, przestrzeni i środowiska, infrastruktury technicznej, turystyki i rekreacji, edukacji i kultury. Łącznie zebrano 51 ankiet. Należy więc podkreślić, iż jest to mało reprezentacyjna próbka badawcza. Jednak mimo niewielkiej liczby zebranych ankiet warto przeanalizować poszczególne odpowiedzi, w celu poznania opinii mieszkańców najbardziej zaangażowanych społecznie, którzy zdecydowali się wypełnić ankietę.

Większą część respondentów stanowiły kobiety (82,4%), natomiast pod względem wieku największą grupę stanowiły osoby w przedziale 36-45 lat (49,0%). Większość respondentów stanowiły osoby pracujące (72,5%). Wzór ankiety dla mieszkańca stanowi załącznik 2 do opracowania.

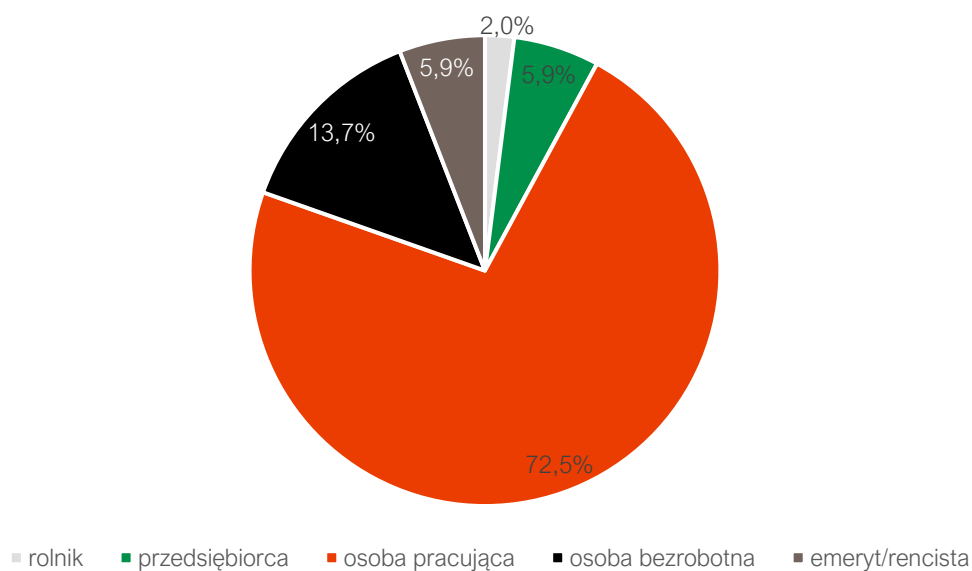

Ryc. 1. Podział respondentów ze względu na płeć
Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

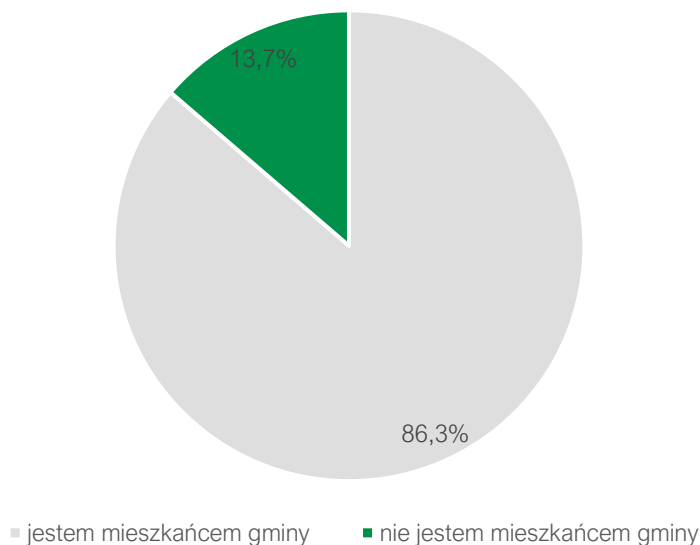
Ryc. 2. Podział respondentów ze względu na wiek

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Ryc. 3. Podział respondentów ze względu na status

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

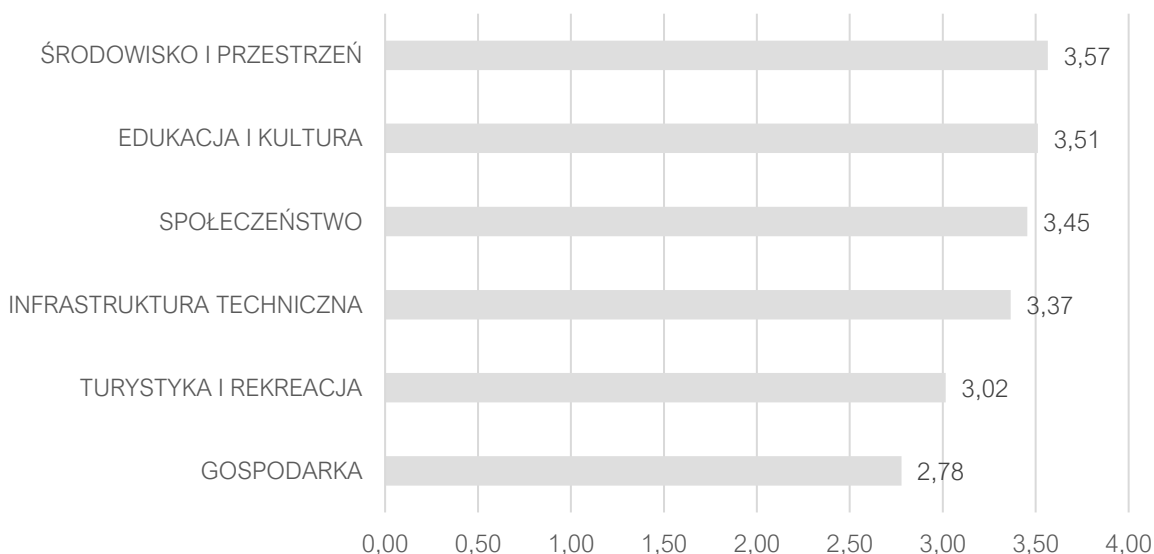

Ryc. 4. Podział respondentów ze względu na miejsce zamieszkania

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

4. 1. Ocena sytuacji Gminy

W skali od 1 do 5, gdzie 1 to ocena bardzo zła, a 5 to ocena bardzo dobra, mieszkańcy Gminy Krzęcin najlepiej oceniają działania w zakresie środowiska i przestrzeni (średnia ocena wynosiła 3,57), z kolei najgorzej gospodarkę (średnia ocena wynosiła 2,78). Pozostałe obszary ocenione zostały w przedziale od 3,02 do 3,51. Średni wynik Gminy dla wszystkich badanych kategorii wyniósł 3,28.

Ryc. 5. Poziom rozwoju poszczególnych obszarów według ankietowanych

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

Tabela poniżej przedstawia średnie oceny poszczególnych elementów znajdujących się w danym obszarze.

Najniżej oceniona ze wszystkich obszarów została możliwość uzyskania zatrudnienia na terenie gminy oraz poziom bazy gastronomicznej (2,23). Mieszkańcy wskazywali również na duży problem w zakresie dostępu do specjalistycznej opieki medycznej, dostępności do usług na terenie gminy, poziomu bazy turystyczno-wypoczynkowej, stanu dróg w gminie, konkurencyjności przedsiębiorstw na rynku lokalnym, działań promocyjnych gminy, mających na celu pozyskanie potencjalnych turystów, połączeń komunikacyjnych

z innymi gminami i miastami, warunków prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej na terenie gminy, a także w zakresie oferty spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla młodzieży. Wszystkie z wyżej wymienionych aspektów otrzymały oceny poniżej 2,70, co oznacza, że mieszkańcy są niezadowoleni i zwracają uwagę, iż pewne elementy muszą ulec poprawie.

Tab. 1. Oceny poszczególnych podobszarów w Gminie Krzęcin

Spółeczeństwo	Ocena
Wsparcie osób starszych oferowane przez gminę (DPS, Kluby Seniora,)	4,11
Dostęp do podstawowej opieki medycznej	3,96
Wsparcie osób niesamodzielnych	3,87
Zadowolenie z usług świadczonych przez Urząd Gminy	3,65
Bezpieczeństwo publiczne na terenie gminy	3,61
Funkcjonalność budynków administracji publicznej	3,38
Skuteczność działania pomocy społecznej	3,34
Aktywność mieszkańców na rzecz gminy	2,92
Dostęp do specjalistycznej opieki medycznej	2,26
Gospodarka	Ocena
Atrakcyjność inwestycyjna obszaru gminy	3,69
Konkurencyjność gminy jako miejsca zamieszkania i lokalizacji inwestycji	3,06
Perspektywy rozwojowe działalności rolniczej w Gminie	2,95
Warunki prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej na terenie gminy	2,64
Połączenia komunikacyjne z innymi gminami i miastami	2,63
Konkurencyjność przedsiębiorstw na rynku lokalnym	2,58
Dostępność usług na terenie Gminy	2,43
Możliwość uzyskania zatrudnienia na terenie gminy	2,23
Środowisko i przestrzeń	Ocena
Jakość powietrza w gminie	4,22
Walory środowiska przyrodniczego w gminie	3,96
Rozwój odnawialnych źródeł energii na terenie gminy	3,92
System odbioru odpadów na terenie gminy	3,86
Estetyka swojej gminy	3,75
Oferta gminy w działaniach wspierających ochronę środowiska	3,69
Czystość wód powierzchniowych i terenów przylegających	3,64
Czystość terenów zieleni (lasów, parków)	3,37
Efektywność zagospodarowania przestrzeni w gminie (czy tereny są wykorzystywane optymalnie)	3,19
Świadomość ekologiczna mieszkańców	2,90
Infrastruktura melioracji szczegółowej (rowy, sieć drenarska, przepusty itp.)	2,73
Infrastruktura techniczna	Ocena
Dostęp do Internetu w gminie	4,20
Jakość sieci gazowej	3,88
Jakość sieci kanalizacyjnej	3,58
Jakość sieci wodociągowej	3,47
Mała infrastruktura drogowa (chodniki, oświetlenie, przystanki, itp.)	3,06
Bezpieczeństwo przy głównych drogach w związku z ruchem aut osobowych i ciężarowych	2,84

Stan dróg w gminie	2,53
Turystyka i rekreacja	
Ocena	
Wyposażenie placów zabaw i siłowni zewnętrznych	3,82
Oferta spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla seniorów	3,56
Atrakcyjność turystyczna gminy	3,52
Oferta spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla dzieci	3,20
Poziom bazy sportowo-rekreacyjnej w gminie	3,18
Oferta spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla dorosłych	2,94
Oferta spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla młodzieży	2,65
Działania promocyjne gminy, mające na celu pozyskanie potencjalnych turystów	2,63
Poziom bazy turystyczno-wypoczynkowej	2,44
Poziom bazy gastronomicznej	2,23
Edukacja i Kultura	
Ocena	
Dostęp do edukacji w szkołach podstawowych	4,35
Dostęp do edukacji przedszkolnej	4,27
Jakość infrastruktury przedszkolnej na terenie gminy	4,04
Organizacja dowozu dzieci do szkół	4,04
Jakość edukacji przedszkolnej w gminie	3,98
Jakość infrastruktury w szkołach podstawowych (sale lekcyjne, sale sportowe, wyposażenie pracowni szkolnych, szatnie, inne)	3,70
Jakość i różnorodność wydarzeń kulturalno-rozrywkowych w gminie	3,38
Działalność domu kultury i biblioteki	3,33
Jakość edukacji w szkołach podstawowych w gminie	3,24
Dostęp do obiektów kulturalnych w gminie (godziny i dni otwarcia, itp.)	3,24
Wsparcie dla uczniów zdolnych w szkołach na terenie gminy	3,20
Wsparcie dla uczniów z trudnościami w nauce w szkołach na terenie gminy	2,90
Dodatkowa oferta (kółka zainteresowań, dodatkowe zajęcia itp.) w szkołach na terenie gminy	2,77
Działalność świetlic wiejskich	2,72

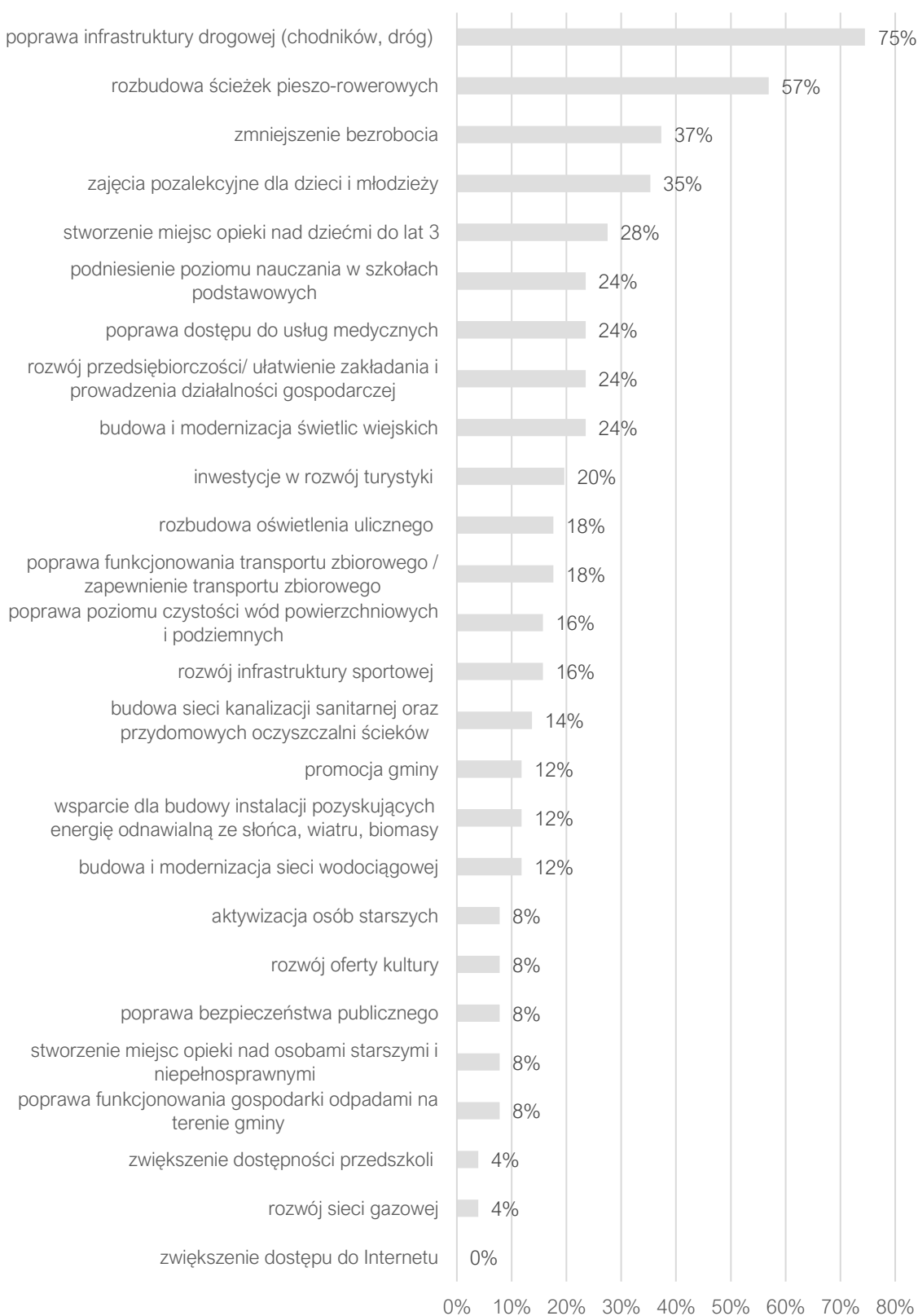
Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet

Wskazać należy, że żadna dziedzina funkcjonowania Gminy nie została wyróżniona oceną bardzo dobrą. Najwyższą ocenę wśród mieszkańców zdobył dostęp do edukacji w szkołach podstawowych, dostęp do edukacji przedszkolnej, jakość powietrza w gminie oraz dostęp do Internetu w gminie.

4.2. Pożądane priorytety rozwojowe

W ankiecie należało również wskazać główne priorytety rozwojowe Gminy. Wśród najczęściej wskazywanych znalazła się **poprawa infrastruktury drogowej (chodników, dróg)**, następnie **rozbudowa ścieżek pieszo rowerowych**, zmniejszenie bezrobocia, organizacja zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży, a także stworzenie miejsc opieki nad dziećmi do lat 3.

Ostatnim pytaniem zadaniem w ankiecie było wskazanie elementu, który miałby zostać wizytówką Gminy. Wskazuje ono również na pożądane priorytety rozwoju według mieszkańców. Najczęściej mieszkańcy wskazywali na czystość środowiska, turystykę opartą na walorach krajobrazowych, jeziora oraz drogi.

Ryc. 6. Główne priorytety rozwoju Gminy Krzęcin według ankietowanych

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

5. Analiza SWOT z uwzględnieniem elementów partycypacji społecznej

Analiza SWOT jest powszechnie wykorzystywana w jednostkach administracji publicznej jako narzędzie analizy strategicznej. Pozwala ono porównać silne i słabe strony jednostki wynikające z otoczenia wewnętrznego, z szansami i zagrożeniami dla rozwoju płynącymi z otoczenia zewnętrznego, a także określić ich wzajemne oddziaływanie. Podczas analizy danych, dokonano podziału zebranych informacji na cztery grupy:

- **S (ang. strengths)** – mocne strony: wszystko to, co stanowi atut, przewagę, zaletę, na które bezpośredni wpływ ma Gmina;
- **W (ang. weaknesses)** – słabe strony: wszystko to, co stanowi słabość, barierę, wadę, na które bezpośredni wpływ ma Gmina;
- **O (ang. opportunities)** – szanse: wszystko to, co stwarza szansę korzystnej zmiany, których występowanie jest uwarunkowane czynnikami leżącymi poza możliwościami bezpośredniego wpływu Gminy;
- **T (ang. threats)** – zagrożenia: wszystko to, co stwarza warunki dla niekorzystnej zmiany, których występowanie jest uwarunkowane czynnikami leżącymi poza możliwościami bezpośredniego wpływu Gminy.

S mocne strony	W słabe strony
O szanse	T zagrożenia

Informacje te pochodziły z:

- wniosków zawartych w Diagnozie sytuacji przestrzennej, gospodarczej i społecznej Gminy Krzęcin,
- danych liczbowych, opisowych i przestrzennych pozyskanych z Urzędu Gminy Krzęcin, a także ze źródeł zewnętrznych,
- warsztatów strategicznych,
- wyników badań ankietowych.

Analizę SWOT dla Gminy Krzęcin przedstawia zestawienie poniżej:

MOCNE STRONY

- istotne walory przyrodnicze (Obszary Chronionego Krajobrazu, Obszary Natura 2000, użytki ekologiczne) dające szansę na rozwój usług czasu wolnego, rekreacji i turystyki,
- położenie Gminy na Szlaku Cysterskim, zwiększający potencjał turystyczny Gminy,
- dobre połączenia kolejowe i pasażerski ruch kolejowy do większych miejscowości i stolicy regionu,
- dostosowany do potrzeb mieszkańców system transportu zbiorowego, zapewniający możliwość dojazdu do pracy oraz podstawowych usług wewnątrz Gminy,
- wysoka świadomość ekologiczna mieszkańców,
- posiadanie na terenie Gminy odnawialnych źródeł energii (siłowni wiatrowych),
- współpraca z WFOŚiGW w zakresie dofinansowań do wymiany źródeł ciepła oraz wsparcie mieszkańców w pozyskiwaniu zewnętrznych funduszy na termomodernizację budynków mieszkalnych,
- funkcjonowanie Gminnego Centrum Kultury które organizuje wydarzenia kulturalne i zajęcia dla dzieci i młodzieży, dorosłych oraz seniorów,
- dobrze rozwinięta funkcja turystyczno-rekreacyjna gminy oraz infrastruktura sportowo-rekreacyjna,
- prężne działania podmiotów tzw. trzeciego sektora, w tym Klubu Seniora, które zmniejszają poczucie wykluczenia i pozytywnie wpływają na integrację społeczną,
- członkostwo gminy w wielu stowarzyszeniach i związkach międzygminnych stymulujących rozwój gospodarczy ich członków (m.in. Ogólnopolskie Stowarzyszenie Gmin Cysterskich, Stowarzyszenie Gmin Przyjaznych Energii Odnawialnych),
- funkcjonujące na terenie Gminy jednostki OSP wpływające na poziom bezpieczeństwa mieszkańców, ale też integrację społeczeństwa oraz kształtowanie zaangażowanych postaw i wymianę doświadczeń pomiędzy pokoleniami,

SŁABE STRONY

- niekorzystne trendy demograficzne i zmniejszająca się liczba mieszkańców Gminy (zmniejszający się udział mieszkańców w wieku kreatywnym, ujemne saldo migracji oraz ujemny przyrost naturalny),
- postępujący wzrost senioralnego obciążenia demograficznego skutkujący koniecznością dostosowania usług społecznych dla seniorów,
- brak form opieki nad dziećmi do lat 3 wpływający na możliwość powrotu na rynek pracy rodzicom,
- zmniejszanie się stopnia pokrycia wydatków na oświatę subwencją oświatową; rosnące koszty utrzymania oświaty,
- brak różnorodnej oferty pozalekcyjnej dla uczniów dojącej możliwość rozwijania swoich pasji i zainteresowań,
- brak PSZOK na terenie Gminy umożliwiającego poprawę efektywności prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów,
- brak spójnej sieci tras rowerowych oraz ciągów pieszo-rowerowych dających możliwość poruszanie się alternatywnymi środkami transportu,

SZANSE

- dobre warunki do rozwoju alternatywnych źródeł energii, z wykorzystaniem energii wiatru i słońca,
- zwiększająca się świadomość ekologiczna mieszkańców oraz i postawy przyjazne środowisku i rozwój alternatywnych źródeł energii wspierane ogólnopolskimi, w tym rządowymi, programami wsparcia działań proekologicznych,
- pozytywne trendy społeczne w zakresie zwiększania się świadomości środowiskowej, głównie wśród najmłodszych grup społecznych,
- stopniowa zmiana mentalnego nastawienia społeczności do współodpowiedzialności za lokalną wspólnotę, partycypowania i aktywności społecznej,
- dofinansowania wewnętrzne i zewnętrzne wspierające rozwój OZE (m.in. program „Czyste powietrze”) i wymianę źródeł ciepła na ekologiczne; dofinansowanie inwestycji dotyczących małej retencji,
- nowa perspektywa finansowa Unii Europejskiej 2021-2027 jako źródło finansowania priorytetowych dla rozwoju Gminy zadań,
- dalsza współpraca w ramach LGD oraz stowarzyszeń międzygminnych (rozwój gospodarczy, aktywizacja mieszkańców, promocja Gminy),

ZAGROŻENIA

- spadek liczby mieszkańców (ujemny przyrost naturalny i saldo migracji),
- starzejące się społeczeństwo,
- postępujące zmiany klimatu skutkujące m.in. anomaliami pogodowymi, suszą, powodzią, co silnie oddziałuje na branżę rolniczą,
- wpływ czynników zewnętrznych o zasięgu globalnym na sytuację społeczno-gospodarczą regionu (np. epidemia, konflikty zbrojne),
- utrzymywanie się wysokiej stopu bezrobocia oraz zjawiska ubóstwa ekonomicznego, spowodowane słabnącym tempem rozwoju gospodarczego kraju,
- zmiany systemu prawnego dotyczącego funkcjonowania i finansowania jednostek samorządu terytorialnego w Polsce,
- zwiększanie się kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi m.in. w związku z rosnącą inflacją, stałymi wzrostami kosztów energii elektrycznej i gazu oraz kosztów pracowniczych,
- ograniczony wpływ na infrastrukturę drogową powiatową i wojewódzką – potencjalne trudności w skomunikowaniu i modernizacji dróg,

CZĘŚĆ II: STRATEGICZNE KIERUNKI ROZWOJU GMINY KRZĘCIN

1. Misja i wizja

Strategia Rozwoju Gminy Krzęcin na lata 2024-2035 została opracowana na podstawie wniosków z przeprowadzonej diagnozy aktualnej sytuacji Gminy, badań ankietowych oraz warsztatu strategicznego. Podczas przeprowadzanych prac zwracano uwagę zarówno na potencjały Gminy (jej strony silne, pozwalające na wykorzystanie szans dla przyszłego rozwoju), jak również problemy (strony słabe, stanowiące zagrożenia dla jej dalszego rozwoju). W procesie strategicznym, podczas warsztatu strategicznego, określono także MISJĘ oraz WIZJĘ Gminy Krzęcin, które na późniejszym etapie prac stanowiły drogowskaz dla wyznaczania celów strategicznych i operacyjnych.

MISJA jest to element Strategii, który wskazuje na najważniejsze kierunki rozwoju Gminy. Skupione są w niej wszystkie podstawowe wartości, które przyświecają władzom Gminy Krzęcin i jej mieszkańcom w procesach rozwojowych. Wskazuje także na czynniki uzasadniające przyjęcie określonych wartości jako nadrzędnych. Jest to ścieżka, jaką należy podjąć do osiągnięcia wizji. Zawiera w sobie odpowiedź na pytania: Kim jesteśmy? Czym się zajmujemy? Co jest naszym priorytetem?

Uwzględniając przyjęte założenia misja Gminy Krzęcin brzmi następująco:

Gmina Krzęcin otwarta na rozwój OZE, zrównoważone wykorzystanie zasobów rolno-przyrodniczych, w celu aktywizacji gospodarczej i podnoszenia jakości życia mieszkańców.

W procesie powstawania dokumentu istotne było również stworzenie WIZJI, czyli obrazu Gminy, który będzie efektem realizacji przyjętej strategii rozwoju. WIZJA ukazuje Krzęcin w perspektywie strategicznej – zmienionej dzięki realizacji przyjętych działań i osiągnięcie zamierzonych przez władze celów.

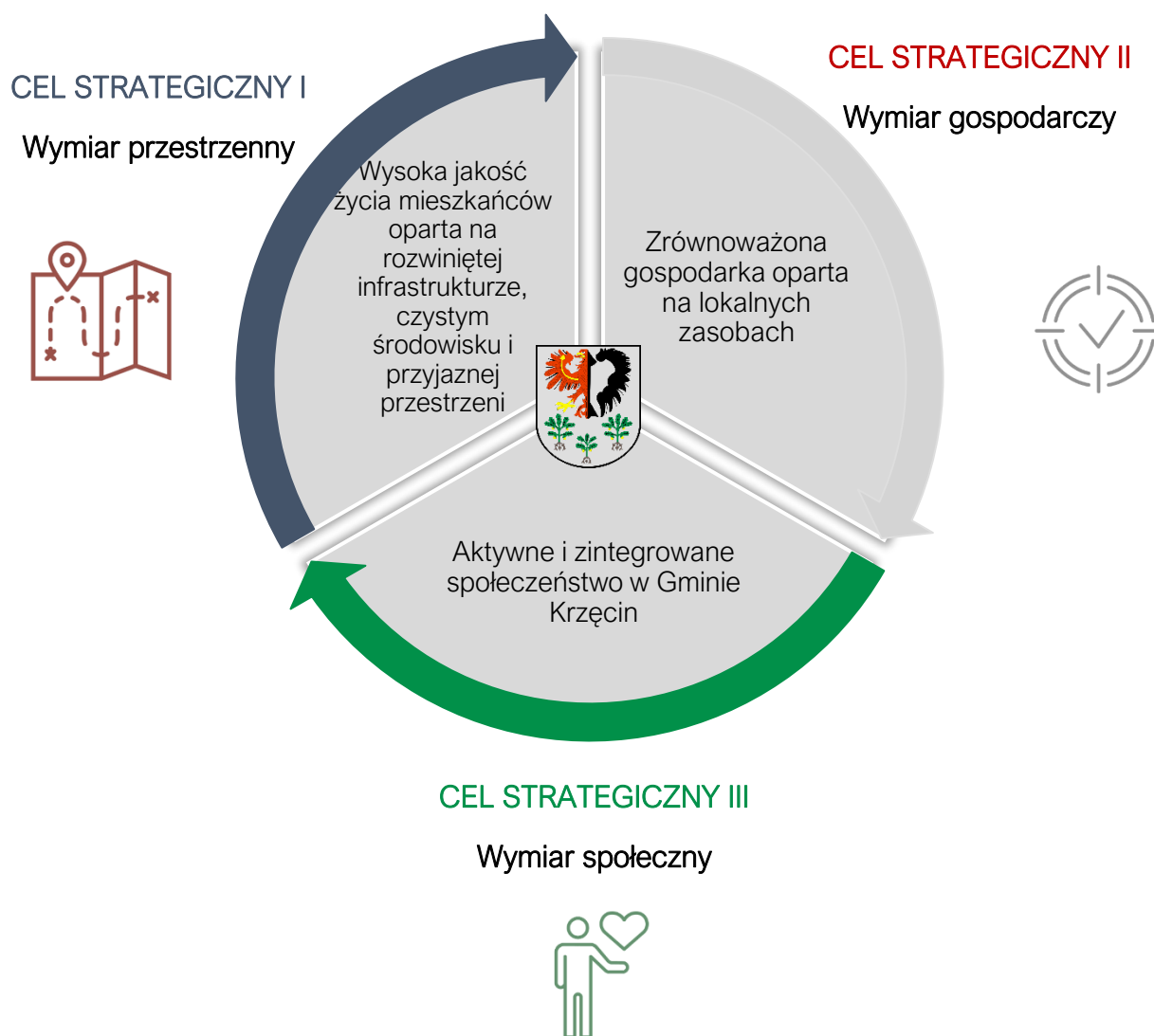
Wizja Gminy:

- ❖ obrazuje stan docelowy Gminy w 2035 roku,
- ❖ ukazuje aspiracje władz i mieszkańców Gminy,
- ❖ jednoczy społeczność lokalną wokół określonej idei.

W 2035 roku gmina Krzęcin będzie przestrzenią o wysokiej wartości przyrodniczej i kulturowej, miejscem, gdzie wspierane są inicjatywy społeczne, społecznością wykorzystującą energię z odnawialnych źródeł, zaangażowaną w tworzenie atmosfery przyjaznej innowacjom, przedsiębiorczości, turystyce i aktywnemu wypoczynkowi, dysponującą nowoczesną infrastrukturą, miejscem zapewniającym bezpieczeństwo, atrakcyjnym do zamieszkania i pracy.

2. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze przestrzennym, gospodarczym i społecznym

Na podstawie diagnozy aktualnego stanu Gminy Krzęcin, jej sytuacji gospodarczej, społecznej i przestrzennej oraz uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych, a także dążąc do osiągnięcia stanu Gminy opisanego w wizji rozwoju, określono trzy cele strategiczne odnoszące się do głównych obszarów rozwojowych:

Powyższe postulaty stanowią odzwierciedlenie wizji Gminy, jaka ma zostać osiągnięta w 2035 roku. Cele strategiczne odwzorowują obszary rozwojowe w trzech sferach: przestrzennej, gospodarczej i społecznej, które budują wizerunek jednostki terytorialnej. Sfery te cechuje wzajemne przenikanie się – podejmowane działania w sferze przestrzennej będą wpływały na gospodarkę lokalną, a ta z kolei na sytuację społeczną. Aktywne i świadome społeczeństwo lokalne w dobrej sytuacji materialnej będzie z kolei wpływało na jakość środowiska przyrodniczego. Dla osiągnięcia równowagi konieczne jest równoległe realizowanie zadań w każdej z wymienionych sfer. Aby urzeczywistnić realizację celów strategicznych, dla każdego z nich ustanowiono cele operacyjne, które porządkują poszczególne działania. Cele operacyjne przedstawiono w tabeli poniżej.

CELE STRATEGICZNE:

CEL I:
WYSOKA JAKOŚĆ ŻYCIA
MIESZKAŃCÓW OPARTA
NA ROZWINIĘTEJ INFRA-
STRUKTURZE, CZYSTYM
ŚRODOWISKU I PRZYJAZ-
NEJ PRZESTRZENI

CEL II:
ZRÓWNOWAŻONA GO-
SPODARKA OPARTA NA
LOKALNYCH ZASOBACH

CEL III:
AKTYWNE I ZINTEGROWANE
SPOŁECZEŃSTWO W GMI-
NIE KRZĘCIN

CELE OPERACYJNE:

1.1.	Rozwój infrastruktury komunikacyjnej	2.1.	Rozwój gospodarczy oparty na odnawialnych źródłach energii i wsparcie sektora rolniczego	3.1.	Wysoka jakość systemu oświaty i opieki nad dziećmi
1.2.	Zachowanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego	2.2.	Wzrost konkurencyjności wykorzystujący potencjał turystyczny Gminy	3.2.	Poprawa funkcjonowania usług opieki zdrowotnej i pomocy społecznej
1.3.	Dostępna i racjonalnie zagospodarowana przestrzeń	2.3.	Promocja oferty gospodarczej i turystycznej Gminy	3.3.	Bogata oferta kulturalno-sportowa oraz rozwój społeczeństwa obywatelskiego

CEL STRATEGICZNY I: WYSOKA JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW OPARTA NA ROZWINIĘTEJ INFRASTRUKTURZE, CZYSTYM ŚRODOWISKU I PRZYJAZNEJ PRZESTRZENI

Cele operacyjne:

Cel operacyjny 1.1.

- Rozwój infrastruktury komunikacyjnej

Cel operacyjny 1.2.

- Zachowanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego

Cel operacyjny 1.3.

- Dostępna i racjonalnie zagospodarowana przestrzeń

Podstawą zapewnienia mieszkańcom wysokiej jakości życia jest stworzenie atrakcyjnej oraz bezpiecznej przestrzeni, która służy zarówno do życia, pracy, nauki, jak i wypoczynku. Wysoko rozwinięta infrastruktura techniczna odgrywa kluczową rolę w poprawie atrakcyjności danego obszaru oraz podniesieniu jakości życia mieszkańców. Jednym z głównych elementów rozwoju infrastruktury technicznej jest rozbudowa i modernizacja dróg, włącznie z odpowiednią infrastrukturą towarzyszącą, taką jak oświetlenie, chodniki, ścieżki rowerowe, bezpieczne przejścia dla pieszych oraz miejsca parkingowe. Te inwestycje przyczyniają się do zwiększenia dostępności przestrzennej, ułatwienia mobilności i podniesienia poziomu bezpieczeństwa dla wszystkich użytkowników dróg.

Jednakże, oprócz sieci drogowej, na jakość życia mieszkańców wpływa także stan infrastruktury wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej.

Niezwykle istotnym zagadnieniem w ramach tego strategicznego obszaru jest ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatycznych. Polityka ochrony środowiska na poziomie Gminy opiera się na planowanych działaniach, które mają na celu poprawę jakości powietrza, wody oraz gleby. Przykłady takich działań to m.in. zastępowanie tradycyjnych źródeł ciepła bardziej przyjaznymi dla środowiska alternatywami, budowa przydomowych oczyszczalni ścieków oraz promowanie odnawialnych źródeł energii. Działania te będą możliwe tylko przy odpowiednim nastawieniu społeczeństwa i jego świadomości, iż kroki podejmowane przez każdego z nas mają wpływ na jakość naszego życia, np. na stan powietrza, którym oddychamy. Dlatego konieczne jest podejmowanie działań edukacyjnych zmierzających do podnoszenia świadomości ekologicznej mieszkańców oraz zmiany ich nawyków w codziennym życiu.

Zrównoważony rozwój Gminy musi być spójny z przemyślanym i systematycznym rozwojem przestrzennym. Powinien on wynikać z potrzeb mieszkańców i możliwości samorządu, przy uwzględnieniu dokumentów planistycznych wyższego rzędu. Polityka przestrzenna musi być nakierowana na zapewnienie terenów i wspieranie budownictwa mieszkaniowego, usługowego i przemysłowego, zagospodarowanie i rewitalizację wymagających tego części Gminy. Wszystkie określone w Strategii kierunki działań, powinny być spójne z przemyślaną, zorganizowaną i odpowiadającą na potrzeby mieszkańców polityką przestrzenną.

Powyższe cele operacyjne stanowią będą podstawę do realizacji konkretnych działań, które zamieszczono w poniższej tabeli wraz z oczekiwanymi rezultatami ich przeprowadzenia oraz wskaźnikami informującymi o poziomie ich osiągnięcia.

CEL STRATEGICZNY I: WYSOKA JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW OPARTA NA ROZWIĄTEJ INFRASTRUKTURZE, CZYSTYM ŚRODOWISKU I PRZYJAZNEJ PRZESTRZENI

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
1.1. Rozwój infrastruktury komunikacyjnej	- Budowa, rozbudowa i przebudowa oraz remonty gminnej infrastruktury drogowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą, - Budowa, rozbudowa i przebudowa tras rowerowych oraz ciągów pieszo-rowerowych, - Współpraca z zarządcami dróg wyższych kategorii, które zlokalizowane są na terenie Gminy, - Budowa, rozbudowa i przebudowa oraz remonty oświetlenia ulicznego, budowa przejść dla pieszych, sygnalizacji świetlnej i poprawa stanu oznakowania drogowego, - Budowa, rozbudowa i przebudowa oraz remonty sieci wodociągowej wraz ze stacjami uzdatniania wody, - Budowa, rozbudowa i przebudowa oraz remonty sieci kanalizacji sanitarnej, - Budowa, rozbudowa i przebudowa oraz remonty sieci kanalizacji deszczowej, - Modernizacja oczyszczalni ścieków, - Budowa, rozbudowa i przebudowa oraz remonty sieci rowów melioracyjnych i innych urządzeń, - Budowa, rozbudowa sieci gazowej, - Budowa (z pomocą finansową od Państwa) stacji pomiarowo-meteorologicznej.	- rozbudowana sieć drogowa na terenie Gminy, - poprawa stanu i jakości dróg już istniejących na terenie Gminy, - zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego, rowerowego oraz pieszego, - poprawa dostępności komunikacyjnej Gminy, - zwiększenie poziomu objęcia Gminy siecią kanalizacyjną w oparciu o oczyszczalnię ścieków, - poprawa stanu czystości wód powierzchniowych i podziemnych oraz gleb dzięki uporządkowanej gospodarce kanalizacyjnej lub przydomowych oczyszczalni ścieków, - zwiększenie liczby osób korzystających z sieci kanalizacyjnej, - zwiększenie liczby osób korzystających z sieci gazowej.	- długość wybudowanych dróg (km), - długość wyremontowanych dróg (km), - długość wybudowanych ścieżek rowerowych (km), - długość wybudowanych chodników (km), - liczba nowych i zmodernizowanych punktów oświetlenia (szt.), - długość rozbudowanej sieci wodociągowej (km), - długość rozbudowanej sieci kanalizacyjnej (km), - liczba zmodernizowanych/wybudowanych stacji uzdatniania wody (szt.), - liczba osób korzystających z sieci kanalizacyjnej (szt.), - długość wybudowanych i przebudowanych rowów melioracyjnych (km), - liczba osób korzystająca z sieci gazowej (szt.).
1.2. Zachowanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego	- Przeciwdziałanie występowaniu zjawisk ekstremalnych oraz adaptacja do zmian klimatu poprzez zachowywanie naturalnej zdolności retencyjnej gruntów, promowanie i wspieranie rozwiązań w zakresie zwiększania retencji oraz rozwój zielonej i niebieskiej infrastruktury, - Zachowanie obszarów chronionych oraz zapewnienie ochrony miejsc posiadających szczególne walory środowiskowe, - Ochrona istniejących walorów krajobrazowych Gminy,	- podniesienie poziomu świadomości ekologicznej mieszkańców Gminy, - zwiększenie stopnia samowystarczalności energetycznej Gminy i zwiększenie udziału energii pozyskiwanej z odnawialnych źródeł, - regulacja i utrzymanie odpowiednich stosunków wodnych,	- liczba przeprowadzonych akcji edukacyjnych (szt.), - liczba budynków użyteczności publicznej poddana termomodernizacji (szt.), - liczba przydomowych oczyszczalni ścieków powstałych przy wsparciu Gminy (szt.),

	• Wsparcie mieszkańców w budowie przydomowych oczyszczalni ścieków oraz promowanie tego rozwiązania w miejscach, gdzie nie ma możliwości doprowadzenia sieci kanalizacyjnej, • Podniesienie poziomu jakości powietrza poprzez termomodernizację budynków użyteczności publicznej, • Rozwój odnawialnych źródeł energii na terenie Gminy i ich promocja wśród mieszkańców, • Wdrażanie programów wspomagających wymianę źródeł ciepła na bardziej ekologiczne dla mieszkańców gminy oraz usuwanie azbestu, • Rozwój systemu segregacji odpadów, w tym budowa punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych na rzecz utrzymania wysokich poziomów segregacji i recyklingu i oraz likwidacja dzikich wysypisk odpadów, • Promocja, edukacja i wspieranie przedsięwzięć dotyczących upowszechniania wiedzy z dziedziny ekologii, w tym rozwiązań w zakresie błękitno-zielonej infrastruktury i postępowania z odpadami.	• zabezpieczenie obszaru Gminy przez wystąpieniem niepożądanych skutków zmian klimatycznych oraz występowaniu zjawisk ekstremalnych (susze, podtopienia, powodzie), • zwiększenie liczby gospodarstw domowych ogrzewanych ekologicznymi źródłami ciepła • optymalizacja kosztów systemu gospodarki odpadami, • podniesienie poziomu segregacji odpadów komunalnych, • usprawnienie obsługi PSZOK.	• liczba wprowadzonych elementów błękitno-zielonej infrastruktury (szt.), • liczba usuniętych wysokoemisyjnych źródeł ciepła (szt.), • ilość usuniętych wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy (Mg), • udział odpadów zebranych selektywnie w odpadach ogółem (%), • wskaźniki recyklingu wybranych frakcji odpadów (%), • ilość zebranych odpadów w ciągu roku (Mg).
1.3. Dostępna i racjonalnie zagospodarowana przestrzeń	• Wyznaczenie stref funkcjonalnych w dokumentach planistycznych na rzecz świadomego rozwoju przestrzennego, • Aktualizacja i sporządzenie nowych miejscowych planów zagospodarowania terenu i dostosowanie ich do potrzeb rozwijającej się Gminy, • Regulacja polityki przestrzennej poprzez opracowanie planu ogólnego, • Modernizacja i rozbudowa obiektów użyteczności publicznej z przystosowaniem dla osób ze szczególnymi potrzebami, • Poprawa jakości i funkcjonalności przestrzeni publicznej poprzez prowadzenie działań rewitalizacyjnych, • Utworzenie i remont mieszkań socjalnych,	• efektywne zagospodarowanie przestrzeni, zrównoważony rozwój oraz poprawa jakości życia mieszkańców, • zapobieganie chaosowi przestrzennemu i zaspokajanie potrzeb rozwojowych w ramach polityki przestrzennej, • podniesienie jakości życia mieszkańców na obszarach, które zostaną wyznaczone jako zdegradowane, • zwiększenie liczby mieszkań socjalnych na terenie Gminy, • ukształtowana polityka przestrzenna poszczególnych obszarów, uwzględniająca różne	• liczba nowych MPZP (szt.), • liczba zaktualizowanych MPZP (szt.), • powierzchnia Gminy objęta dokumentami planistycznymi (ha lub %), • liczba zmodernizowanych obiektów użyteczności publicznej (szt.), • liczba obiektów i przestrzeni poddanych rewitalizacji (szt.), • stopień realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych (%), • liczba mieszkań socjalnych (szt.), • ilość miejsc grzebalnych (szt.).

- Remont i rozbudowa infrastruktury na cmentarzach oraz zagospodarowanie terenu na cmentarzach komunalnych (budowa kolumbarium, modernizacja ogrodzeń).

aspekty, takie jak strefy inwestycyjne, osiedleńcze i rekreacyjne.

CEL STRATEGICZNY II: ZRÓWNOWAŻONA GOSPODARKA OPARTA NA LOKALNYCH ZASOBACH

Cele operacyjne:

Cel operacyjny 2.1.

- Rozwój gospodarczy oparty na odnawialnych źródłach energii i wsparcie sektora rolniczego

Cel operacyjny 2.2.

- Wzrost konkurencyjności wykorzystujący potencjał turystyczny Gminy

Cel operacyjny 2.3.

- Promocja oferty gospodarczej i turystycznej Gminy

Istotnym sektorem, mającym wpływ na jakość życia mieszkańców Gminy, jest gospodarka lokalna i regionalna. Dotyczy to zarówno stanu finansów samorządowych, który decyduje o możliwościach inwestycyjnych jednostki oraz poziomie świadczonych przez samorząd usług: społecznych, komunalnych, edukacyjnych, zdrowotnych, kulturalnych i innych, ale także poziomu przedsiębiorczości i rynku pracy. Dlatego też istnieje potrzeba stworzenia systemu wsparcia dla przedsiębiorców, co z kolei przyczyni się do wzrostu liczby firm, poprawy ich kondycji finansowej oraz tworzenia nowych miejsc pracy, co przyczyni się do redukcji bezrobocia.

Ważne jest również dążenie do zrównoważonego rozwoju gospodarczego poprzez wprowadzenie niskiemisyjnej i energooszczędnej gospodarki. Jest to szczególnie istotne w kontekście zmian klimatycznych oraz obecnego kryzysu energetycznego. Rosnące ceny paliw konwencjonalnych, takich jak węgiel czy gaz, wymagają poszukiwania alternatywnych źródeł energii w celu zapewnienia stabilnych dostaw energii. Gospodarka niskoemisyjna wiąże się także ze zwiększonym wykorzystaniem źródeł odnawialnych. Gmina Krzęcin ma potencjał i w chce w ramach tego budować rozwój gospodarczy.

Gmina posiada potencjał - oparty na lokalnych zabytkach oraz urokach przyrody i krajobrazu - dla rozwoju turystyki oraz rozbudowy oferty rekreacyjnej dla mieszkańców. Wymaga to rozbudowy infrastruktury turystycznej oraz stałego poszerzania oferty rekreacyjnej.

Oprócz promocji atrakcyjności inwestycyjnej Gminy, jej terenów inwestycyjnych oraz potencjału rozwoju turystyki, istotne jest również promowanie jej walorów przyrodniczych i kulturowych, a także możliwości spędzania wolnego czasu i relaksu w otoczeniu natury oraz organizowanych na jej terenie wydarzeń i imprez. Te działania mają na celu zwiększenie rozpoznawalności Gminy w regionie oraz przyciągnięcie do niej nie tylko inwestorów, ale także nowych mieszkańców i turystów.

Powyższe cele operacyjne stanowią będą podstawę do realizacji konkretnych działań, które zamieszczono w poniższej tabeli wraz z oczekiwanymi rezultatami ich przeprowadzenia oraz wskaźnikami informującymi o poziomie ich osiągnięcia

CEL STRATEGICZNY II: ZRÓWNOWAŻONA GOSPODARKA OPARTA NA LOKALNYCH ZASOBACH

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
2.1. Rozwój gospodarczy oparty na odnawialnych źródłach energii i wsparcie sektora rolniczego	• Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii w obiektach gminnych, • Zapewnienie terenów pod lokalizację odnawialnych źródeł energii w lokalnych dokumentach planistycznych, • Nawiązanie współpracy z przedsiębiorstwami na rzecz rozwoju OZE (w zakresie wykorzystywania energii ze słońca, wiatru, biomasy i biogazu), • Stworzenie punktu konsultacyjno-informacyjnego ds. OZE oraz rozwoju rolnictwa, • Nawiązanie współpracy z lokalnymi podmiotami zajmującymi się wytwarzaniem, konsumpcją, magazynowaniem i sprzedażą energii elektrycznej, ciepła i chłodu w celu utworzenia klastra energii, • Promowanie lokalnych produktów rolnych, • Organizacja kampanii, szkoleń, warsztatów w celu podniesienia kwalifikacji lub lekcje nowych umiejętności dla rolników, • Zwiększenie efektywności lokalnych gospodarstw rolnych poprzez promocję programu wspierających produkcję żywności i biogospodarkę, • Zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie zasad działania i wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz żywności ekologicznej.	• zwiększenie atrakcyjności Gminy dla nowych mieszkańców i przedsiębiorców, • zwiększenie udziału energii pozyskiwanej ze źródeł odnawialnych na potrzeby budynków użyteczności publicznej oraz ich promocja wśród mieszkańców, • poprawa ekologicznego wizerunku Gminy, • zapewnienie Gminy bezpieczeństwa energetycznego, • zabezpieczenie Gminy przed negatywnymi skutkami zmian klimatycznych, • wzmocnienie współpracy Gminy z przedsiębiorcami, • zapewnienie wsparcia dla lokalnych rolników, • zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska ze źródeł rolniczych dzięki nowoczesnemu rolnictwu i uprawom ekologicznym, • wzrost zainteresowania wśród mieszkańców żywnością ekologiczną,	• liczba nowych instalacji odnawialnych źródeł energii na terenie Gminy (szt.), • udział energii ze źródeł odnawialnych w ogólnym zużyciu energii (%), • powierzchnia terenów przeznaczonych pod lokalizację OZE w dokumentach planistycznych (ha), • liczba pojazdów zasilanych energią elektryczną (szt.), • liczba podmiotów działających we współpracy z Gminą w zakresie OZE (szt.), • liczba przeprowadzonych szkoleń dla rolników (szt.), • liczba nowych przedsiębiorstw przetwórstwa rolno-spożywczego (szt.).

2.2. Wzrost konkurencyjności wykorzystujący potencjał turystyczny Gminy	• Modernizacja Krzęcińskiej Strefy Zieleni i Relaksu m.in. poprzez przebudowę amfiteatru, zagospodarowanie plaży przy Jeziorze Czystym, budowę II etapu ścieżki wokół Jeziora Krzęcińskiego, budowę pomostów widokowych, • Budowa, remont i przebudowa pomostów rekreacyjnych, • Wsparcie inicjatyw zmierzających do utworzenia gospodarstw agroturystycznych i rozwoju agroturystyki w regionie, • Zachowanie obiektów zabytkowych, zwiększenie ich rozpoznawalności oraz zapewnienie dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami , • Tworzenie zachęt do odnowy zabytków, • Budowa Gminnego Centrum Kultury i Turystyki Lokalnej, • Remont i przebudowa obiektów kultury na terenie Gminy.	• zwiększenie świadomości watorów kulturowych i turystycznych wśród mieszkańców gminy oraz turystów, • wzmocnienie tożsamości społecznej i kulturowej mieszkańców.	• liczba zbudowanych pomostów rekreacyjnych (szt.), • liczba nowopowstałych obiektów turystycznych (szt.), • liczba gospodarstw agroturystycznych działających na terenie Gminy (szt.), • liczba zagospodarowanych/odrestaurowanych zabytków na terenie Gminy (szt.).
2.3. Promocja oferty gospodarczej i turystycznej Gminy	• Kształtowanie pozytywnego wizerunku Gminy jako miejsca w którym warto żyć, prowadzić działalność gospodarczą i wypoczywać, • Promocja lokalnej twórczości społeczno-kulturalnej, tradycji rzemieślniczych, a także dążenie do wykreowania produktu lokalnego, • Działanie na rzecz wykreowania wizerunku Gminy atrakcyjnej, organizacja inicjatyw promujących Gminę, • Współpraca z NGO, gminami partnerskimi w celu zwiększenia możliwości promocyjnych oraz poszerzenia oferty kulturalnej.	• zwiększenie zainteresowania Gminą i wzrost jej rozpoznawalności, a w konsekwencji napływ nowych mieszkańców, odwiedzających oraz przedsiębiorców, • zwiększenie świadomości dziedzictwa kulturowego, historycznego i ludowego oraz jego utrwalanie, • rozwój współpracy oraz wzajemnej promocji Gminy z organizacjami pozarządowymi, • wzrost rozpoznawalności Gminy dzięki wykorzystywaniu jej produktów lokalnych, • postrzeganie Gminy jako miejsca odpowiedniego do realizacji turystyki weekendowej.	• liczba przeprowadzonych inicjatyw promujących Gminę (szt.), • liczba wykorzystywanych kanałów do promocji Gminy (szt.), • liczba stowarzyszeń i gmin partnerskich, które współpracują z gminą (szt.), • liczba wykreowanych produktów lokalnych (szt.).

CEL STRATEGICZNY III: AKTYWNE I ZINTEGROWANE SPOŁECZEŃSTWO W GMINIE KRZĘCIN

Cele operacyjne:

Cel operacyjny 3.1.

- Wysoka jakość systemu oświaty i opieki nad dziećmi

Cel operacyjny 3.2.

- Poprawa funkcjonowania usług opieki zdrowotnej i pomocy społecznej

Cel operacyjny 3.3.

- Bogata oferta kulturalno-sportowa oraz rozwój społeczeństwa obywatelskiego

Najważniejszym kapitałem rozwojowym Gminy Krzęcin są jej mieszkańcy. Priorytetem władz samorządowych jest podnoszenie jakości życia w Gminie oraz zwiększanie jej atrakcyjności dla obywateli. Rozwój ten nie byłby możliwy bez inwestycji w wysoką jakość edukacji. Wysoki standard kształcenia ma kluczowe znaczenie dla przyszłości młodych ludzi oraz wpływa na stan rynku pracy i poziom bezrobocia. Podnoszenie jakości infrastruktury szkolnej oraz rozwijanie bazy dydaktycznej stanowią fundamentalne elementy tego procesu. Te działania przyczynią się do podniesienia jakości nauczania. Ważne jest również zapewnienie bogatej oferty atrakcyjnych zajęć pozalekcyjnych, które będą odpowiadać oczekiwaniom dzieci i młodzieży oraz wsparcia dla uczniów szczególnie uzdolnionych (wspomagających rozwój poza podstawą programową).

Czynnikami poprawiającymi jakość życia mieszkańców jest również rozwój usług społecznych. W Gminie Krzęcin, podobnie jak w całym kraju, można zaobserwować tendencję starzenia się społeczeństwa. Każdego roku liczba osób w wieku poprodukcyjnym stale rośnie. To skutkuje zwiększeniem zapotrzebowania na usługi społeczne, szczególnie opiekuńcze. W tym celu konieczne jest stworzenie wszechstronnej oferty usług społecznych, dostosowanej do potrzeb różnych grup społeczności gminnej, uwzględniając zarówno aspekty zawodowe, wiekowe, jak i różnice wynikające z płci, sytuacji rodzinnej czy materialnej. Ponadto, należy uwzględnić osoby narażone na ryzyko wykluczenia społecznego. Zwiększający się odsetek osób w wieku poprodukcyjnym wiąże się także z rosnącym zapotrzebowaniem na usługi zdrowotne, zwłaszcza specjalistyczną opiekę, taką jak rehabilitacja. Dlatego ważne jest zapewnienie dostępu do tego rodzaju placówek, ze szczególnym uwzględnieniem osób o ograniczonej mobilności i tych, którzy wymagają opieki.

Podniesienie jakości życia mieszkańców jest również uzależnione od rozwoju oferty społeczno-kulturalnej. Aby sprostać oczekiwaniom lokalnej społeczności, niezbędna jest wysokiej jakości infrastruktura oraz nowoczesne tereny rekreacyjne, dostępne dla wszystkich grup wiekowych. Ponadto, wsparcie dla instytucji kulturalnych, organizacji pozarządowych i klubów sportowych stanowi kluczowy element kształtowania lokalnej tożsamości i atrakcyjności regionu. Promowanie kultury sportu i aktywności fizycznej jest ważne, ponieważ ma pozytywny wpływ na zdrowie mieszkańców.

Powyższe cele operacyjne stanowią będą podstawę do realizacji konkretnych działań, które zamieszczono w poniższej tabeli wraz z oczekiwanymi rezultatami ich przeprowadzenia oraz wskaźnikami informującymi o poziomie ich osiągnięcia.

CEL STRATEGICZNY III: AKTYWNE I ZINTEGROWANE SPOŁECZEŃSTWO W GMINIE KRZĘCIN

CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA DZIAŁAŃ
3.1. Wysoka jakość systemu oświaty i opieki nad dziećmi	• Utworzenie miejsc opieki dla dzieci do lat 3, • Zapewnienie nowoczesnej bazy infrastrukturalnej i lokalowej w obszarze edukacji i wychowania poprzez rozbudowę, modernizację i doposażenie obiektów, • Organizacja zajęć pozalekcyjnych dostosowanych do zainteresowań i potrzeb dzieci i młodzieży, • Kontynuacja wsparcia dla uczniów wymagających dodatkowej pomocy w nauce oraz uczniów szczególnie uzdolnionych.	• upowszechnienie opieki nad dziećmi do lat 3 i opieki przedszkolnej dostosowanej do potrzeb mieszkańców, • poprawa warunków nauczania w szkołach i przedszkolach, • wielopłaszczyznowy rozwój dzieci i młodzieży, zarówno pod kątem edukacyjnym, ruchowym, jak i kreatywnym.	• poziom upowszechniania opieki nad dziećmi do lat 3 (%), • liczba zmodernizowanych i rozbudowanych obiektów oświatowych (szt.), • liczba zajęć pozalekcyjnych organizowanych dla dzieci i młodzieży (szt.), • liczba realizowanych programów wsparcia (szt.).
3.2. Poprawa funkcjonowania usług opieki zdrowotnej i pomocy społecznej	• Poprawa dostępności komunikacyjnej do usług medycznych, dedykowane osobom ze szczególnymi potrzebami, • Dążenie do integracji społecznej i zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób z niepełnosprawnościami i osób starszych, • Tworzenie miejsc przyjaznych seniorom (np. Kluby Seniora, DPS) oraz rozwój gminnej polityki senioralnej, • Wdrażanie programów polityki zdrowotnej lub profilaktyki zdrowotnej i społecznej i podejmowanie inicjatyw uczących mieszkańców zdrowego trybu życia, • Zwiększanie świadomości mieszkańców w zakresie walki z uzależnieniami i promocja zdrowia, w tym aktywnego z trybu życia, • Wprowadzenie terapii uzależnień oraz objęci opieką psychiczną rodzin potrzebujących wsparcia, • Usuwanie barier architektonicznych, zwłaszcza w budynkach użyteczności publicznej, • Przekształcenie budynku po Szkole Podstawowej w Chłopowie na Dom Seniora.	• poprawa jakości życia mieszkańców, • zwiększenie bezpieczeństwa zdrowotnego, • wykreowanie postaw prozdrowotnych wśród mieszkańców, • poprawa warunków funkcjonowania osób ze szczególnymi potrzebami, • wsparcie rodzin w opiece nad dziećmi, • przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz walka z uzależnieniami.	• liczba zrealizowanych programów profilaktyczno-zdrowotnych (szt.), • liczba kampanii przeprowadzonych w zakresie walki z uzależnieniami, • liczba podejmowanych inicjatyw w zakresie aktywizacji osób starszych (szt.), • liczba rodzin objętych opieką psychiczną (szt.), • liczba osób korzystających z terapii uzależnień (szt.).

3.3. Bogata oferta kulturalno-sportowa oraz rozwój społeczeństwa obywatelskiego

- Rozbudowa i modernizacja infrastruktury kulturalnej oraz sportowej,
- Rozwój oferty kulturalnej i sportowej dostosowanej do potrzeb wszystkich grup wiekowych, w tym organizacja zajęć, wydarzeń, imprez,
- Promocja i wsparcie lokalnych klubów sportowych i wędkarzy, OSP oraz innych stowarzyszeń,
- Wykorzystanie budynków pełniących rolę świetlic wiejskich w rozwoju kulturalno-sportowym sołectw poprzez organizację zajęć dla dzieci i dorosłych,
- Stworzenie warunków lokalnych dla działalności kulturalnej, stowarzyszeń, KGW, OSP, itp.
- Zachęcanie do uczestnictwa w gminnych wydarzeniach oraz działalności w ramach organizacji pozarządowych,
- Wsparcie organizacji pozarządowych, Kół Gospodyń Wiejskich, OSP oraz innych stowarzyszeń w aplikowaniu o środki zewnętrzne oraz zapewnienie im zaplecza lokalowego, a także powierzanie szerszego spektrum zadań własnych Gminy organizacjom pozarządowym.

- wzrost integracji społecznej i aktywności mieszkańców na rzecz rozwoju Gminy,
- zwiększenie znaczenia funkcjonujących na terenie Gminy organizacji pozarządowych i liczby ich członków,
- rozwój oferty kulturalno-sportowej, odpowiadającej potrzebom i zainteresowaniom mieszkańców z wykorzystaniem nowopowstałej lub zmodernizowanej infrastruktury kulturalnej i sportowej,
- minimalizacja ryzyka wykluczenia społecznego.

- liczba rozbudowanych i zmodernizowanych obiektów infrastruktury kulturalnej oraz sportowej (szt.),
- liczba zorganizowanych wydarzeń kulturalnych i sportowych w roku (szt.),
- liczba uczestników wydarzeń kulturalnych i sportowych (os.),
- liczba lokali udostępnionych na rzecz stowarzyszeń (szt.),
- liczba organizacji pozarządowych wspieranych przez Gminę (szt.),
- liczba świetlic, w których odbywają się cykliczne zajęcia/spotkania dla mieszkańców (szt.).

3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Krzęcin. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie

Gmina Krzęcin jest gminą o charakterze wiejskim, położoną w województwie zachodniopomorskim, w południowej części powiatu choszczeńskiego. Powierzchnia Gminy wynosi ok. 140,3 km², z czego powierzchnia użytków rolnych stanowi 59,6%, zaś powierzchnia leśna 22,5%. W skład Gminy wchodzi 10 sołectw: Krzęcin, Chłopowo, Granowo, Żeńsko, Przybysław, Mielęcín, Kaszewo, Objezierze, Rakowo i Nowy Klukom. Gmina graniczy od strony północnej z Gminą Choszczno (powiat choszczeński), od strony wschodniej z Gminą Bierzwník (powiat choszczeński), od strony zachodniej z Gminą Pełczyce (powiat choszczeński) oraz od strony południowej z Gminą Strzelce Krajeńskie (powiat strzelecko-drezdeński, woj. lubuskie).

Głównym ośrodkiem Gminy jest miejscowość Krzęcin, którą zamieszkuje ok. 19% mieszkańców Gminy i skupia najważniejsze funkcje Gminy: administracyjne, usługowe, społeczne i kulturalne. Poza Krzęcinem, zabudowa mieszkaniowa skupia się w szczególności w miejscowościach: Granowo, Rakowo, Mielęcín oraz Chłopowo.

Sieć dróg na terenie Gminy Krzęcin tworzą drogi gminne, powiatowe i wojewódzkie. Nie występują autostrady i drogi ekspresowe. Najbliższe takie drogi zlokalizowane są kolejno o ok. 46 i 55 km na zachód i północ od granic Gminy i są nimi: droga ekspresowa S3 o oznaczeniu międzynarodowym E65 oraz droga ekspresowa S10. W granicach Gminy przebiega droga wojewódzka nr 160, która prowadzi przez północno-wschodnie krańce Gminy i łączy wieś Kaszewo z Choszcznem i z Bierzwnikiem. Ponadto na obszarze Gminy występuje rozbudowana sieć dróg powiatowych i gminnych. Łączna długość 10 dróg powiatowych znajdujących się w Gminie wynosi 71,8 km, a dróg gminnych 57 km. W Gminie znajduje się 33 km dróg nieutwardzonych.

Przez Gminę przebiega jedna linia kolejowa. W Gminie zlokalizowana jest stacja kolejowa Słonice Z wykorzystaniem linii realizowane są połączenia w kierunku Poznania i Szczecina.

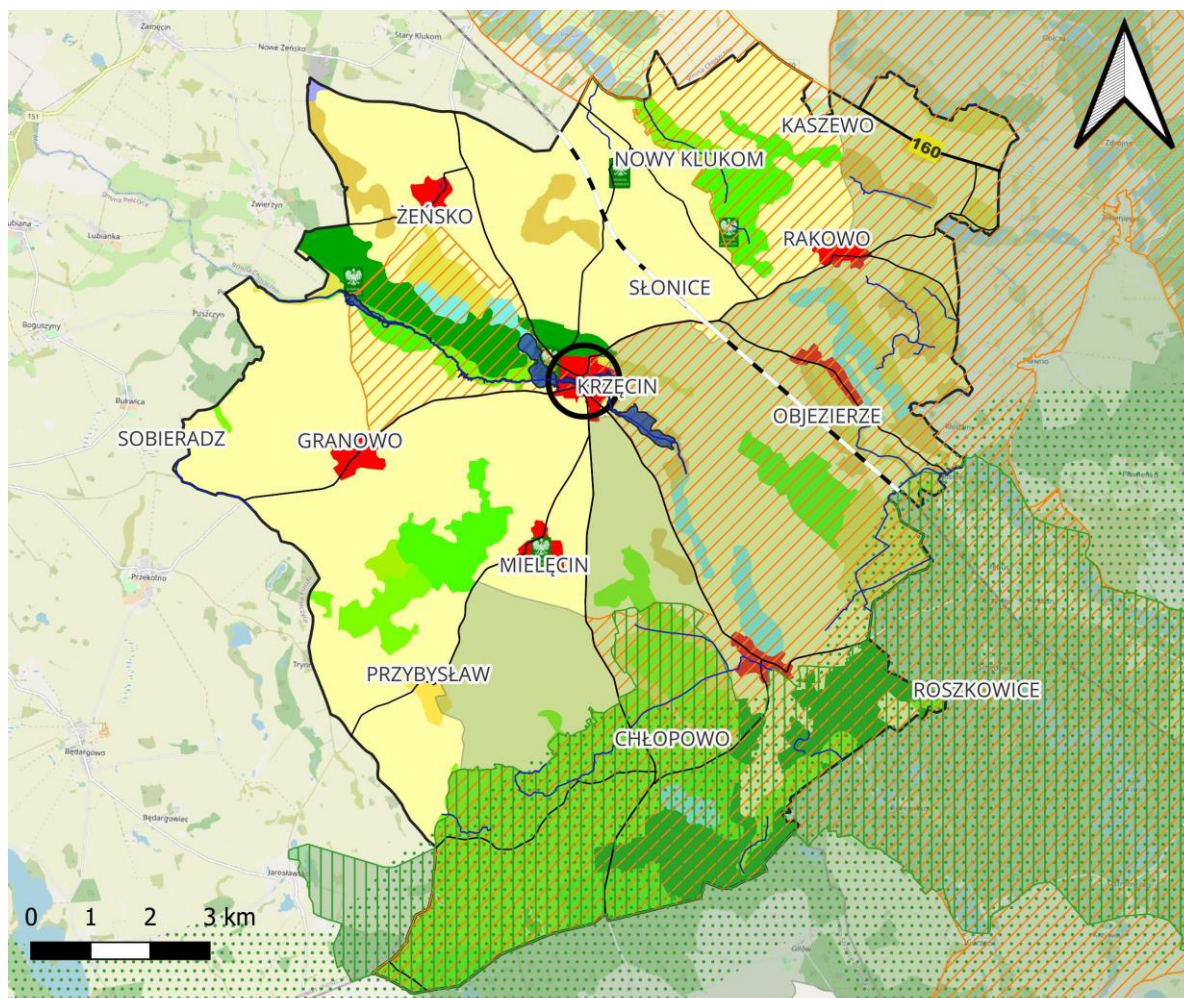
Odległości drogowe do ważniejszych dużych miast są następujące: stolica województwa zachodniopomorskiego – Szczecin – oddalona jest o ok. 93 km (ok. 1 h 20 min jazdy samochodem), najbliższe duże miasto – Gorzów Wielkopolski – oddalone jest o ok. 50 km (ok. 50 min) od centrum Gminy, z kolei miasto powiatowe – Choszczno – oddalone jest o ok. 12 km (ok. 18 min jazdy). Ponadto, Krzęcin od Barlinka oddalony jest o ok. 24 km (ok. 25 min jazdy samochodem), od Pełczyc oddalony jest o ok. 15 km (ok. 15 min jazdy), od Strzelce Krajeńskich oddalony jest o ok. 27 km (ok. 26 min jazdy).

Na terenie Gminy występują formy ochrony przyrody tj.:

- Obszar Natura 2000 „Lasy Puszczy nad Drawą”,
- Obszar Natura 2000 „Lasy Bierzwnickie”,
- Obszar Chronionego Krajobrazu „F” (Bierzwník),
- dwa użytki ekologiczne,
- dwanaście pomników przyrody.

Gmina Krzęcin położona jest na obszarach zlewni rzeki Iny oraz rzeki Drawy, w dorzeczu rzeki Odry. Przez teren Gminy przepływa rzeka Mała Ina, której źródło znajduje się w pobliżu miejscowości Krzęcin, a także rzeki Koczynka i Ogarda. Jednakże obszar Gminy jest stosunkowo bogaty w zbiorniki wodne, powstałe w wyniku przemieszczania się lodowca. Występuje tutaj 13 jezior o łącznej powierzchni 290 ha. Wyróżniają się wśród nich jeziora Chłopowo (jezioro bezodpływowe, największe pod względem pojemności) i Bukowskie (pod względem głębokości).

Na terenie Gminy Krzęcin wyznaczono obszar szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie (1%) i wysokie (10%). Na obszarze tym obowiązują ograniczenia wynikające z Ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne.

Legenda:

- ośrodek lokalny
- granica Gminy Krzęcin
- tory
- rzeki
- ▤ Korytarze ekologiczne

Drogi:

- wojewódzkie
- powiatowe

Formy ochrony przyrody:

- ▨ Obszar chronionego krajobrazu
- ▤ Specjalny obszar ochrony siedlisk (Natura 2000)
- ▤ Obszar specjalnej ochrony (Natura 2000)
- ▤ Użytki ekologiczne
- ▤ Pomniki przyrody

Obszary szczególnego zagrożenia powodzią:

- ▤ na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%
- ▤ na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%

Pokrycie terenu:

- ▤ Zabudowa miejska luźna
- ▤ Tereny sportowe i wypoczynkowe
- ▤ Grunty orne poza zasięgiem urządzeń nawadniających
- ▤ Łąki, pastwiska
- ▤ Złożone systemy upraw i działek
- ▤ Tereny zajęte głównie przez rolnictwo z dużym udziałem roślinności naturalnej
- ▤ Lasy liściaste
- ▤ Lasy iglaste
- ▤ Lasy mieszane
- ▤ Lasy i roślinność krzewiasta w stanie zmian
- ▤ Bagna śródlądowe
- ▤ Zbiorniki wodne

Ryc. 7. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Krzęcin

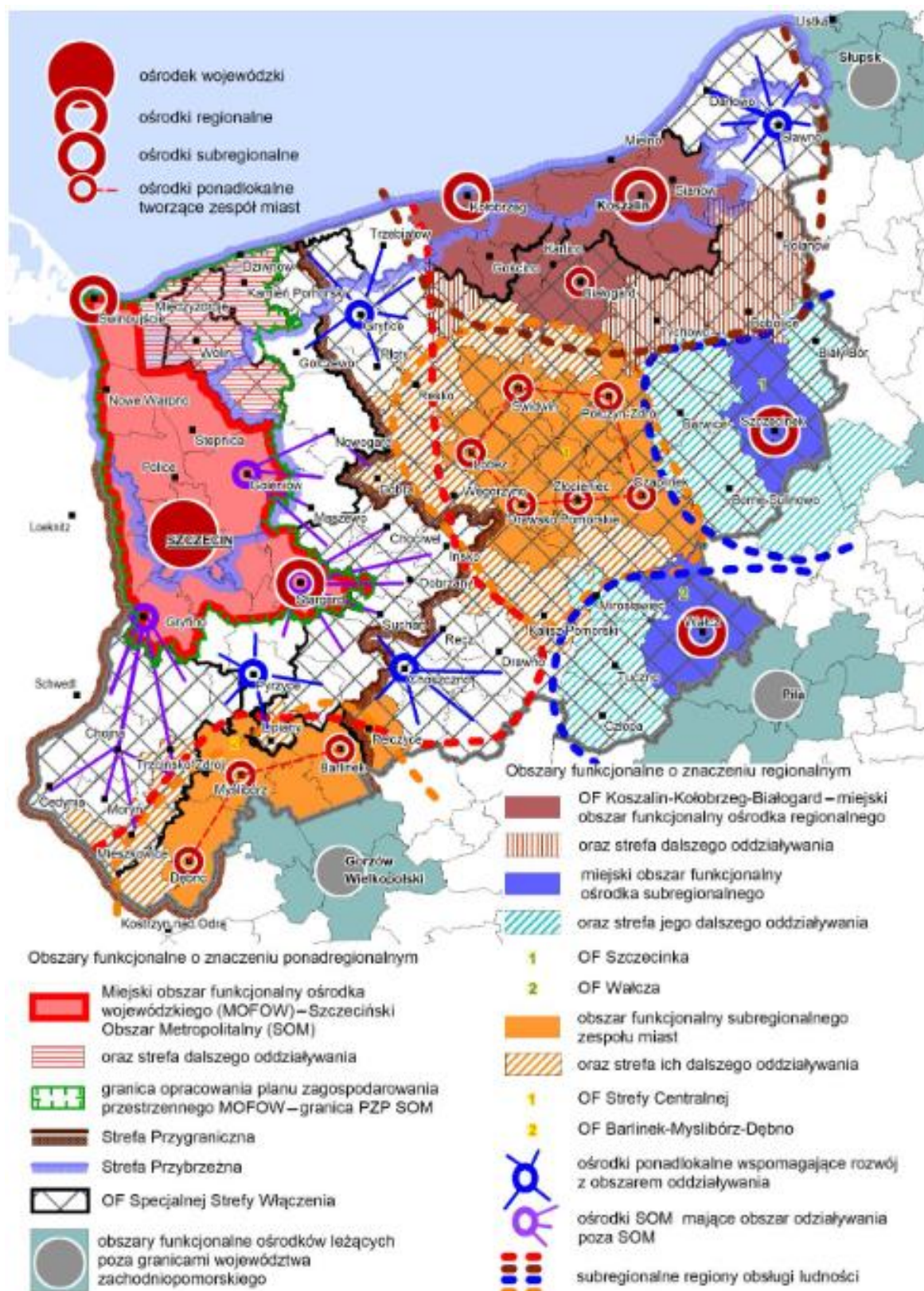
Źródło: Opracowanie własne na podstawie Corine Land Cover 2018

W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego, przyjętego uchwałą nr XVII/214/20 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 24 czerwca 2020 r. zmieniającą uchwałę w sprawie uchwalenia Planu Zagospodarowania Województwa Zachodniopomorskiego uwzględnia się ustalenia strategii rozwoju województwa oraz określa się granice i zasady zagospodarowania obszarów funkcjonalnych o znaczeniu ponadregionalnym oraz, w zależności od potrzeb, granice i zasady zagospodarowania obszarów funkcjonalnych o znaczeniu regionalnym. Przy czym jako obszar funkcjonalny, zgodnie z ustawową definicją, należy rozumieć obszar szczególnego zjawiska z zakresu gospodarki przestrzennej lub występowania konfliktów przestrzennych, stanowiący zwarty układ przestrzenny, składający się z funkcjonalnie powiązanych terenów, charakteryzujących się wspólnymi uwarunkowaniami i przewidywanymi jednolitymi celami rozwoju.

Gmina Krzęcin jest objęta Specjalną Strefą Włączenia, instrumentem terytorializacji polityki rozwoju służącym jednocześnie przeciwdziałaniu negatywnym procesom na tym terenie i stanowiącym obszar strategicznej interwencji (OSI) w skali wojewódzkiej

.

Ryc. 8. Terytorializacja polityki rozwoju wobec struktury przestrzennej województwa zachodniopomorskiego

Źródło: Uchwała nr XVII/214/20 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 24 czerwca 2020 r. zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z dnia 27 lipca 2020 r., poz. 3564).

Najważniejsze cechy Obszaru Funkcjonalnego Specjalnej Strefy Włączenia:

- w przeważającej mierze obszary pokryte gruntami rolnymi i leśnymi,
- obszary kumulacji negatywnych zjawisk społeczno-gospodarczych,
- depopulacja - odpływ ludności do terenów o wyższym potencjale rozwojowym,
- duży odsetek małych miast w przeszłości obsługujących obszary wiejskie (PGR-y), obecnie zdegradowanych,
- potencjalne miejsce rozwoju gałęzi biogospodarki (baza produkcyjna i surowcowa),
- niewykorzystywany potencjał pojezierzy w rozwoju turystyki,
- słaba dostępność komunikacyjna środkowej części SSW do ośrodków miejskich wszystkich poziomów, poza ośrodkami lokalnymi,
- słaba dostępność do usług publicznych,
- znaczne oddalenie od ośrodka wojewódzkiego.

Cele i kierunki wskazane w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego podzielono na 3 części: odnoszące się do całego obszaru województwa, do obszarów funkcjonalnych oraz obszaru Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego jako Plan zagospodarowania miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka wojewódzkiego. W tych częściach wydzielono następujące cele polityki przestrzennej województwa:

- Cel I. Wzmacnianie powiązań zewnętrznych województwa.
- Cel II. Ochrona i kształtowanie środowiska przyrodniczego.
- Cel III. Rozwój potencjału ludnościowego.
- Cel IV. Przekształcenia sieci osadniczej.
- Cel V. Ochrona dziedzictwa i krajobrazu kulturowego.
- Cel VI. Rozwój infrastruktury społecznej.
- Cel VII. Wzrost i rozwój gospodarczy.
- Cel VIII. Poprawa zewnętrznej i wewnętrznej dostępności transportowej oraz sprawności systemu transportowego.
- Cel IX. Rozbudowa infrastruktury technicznej, poprawa gospodarki wodno-ściekowej, rozwój energetyki wykorzystującej odnawialne źródła energii i zwiększenie dostępności cyfrowej.
- Cel X. Rozwój infrastruktury obronności i bezpieczeństwa państwa.

Obszary funkcjonalne w polityce przestrzennej województwa:

- Cel XI. Wykorzystanie wspólnego potencjału i integracja miejskich obszarów funkcjonalnych.
- Cel XII. Racjonalizacja rozwoju gospodarczego i ochrona zasobów w obszarze funkcjonalnym Strefy Przybrzeżnej.
- Cel XIII. Przeciwdziałanie marginalizacji i wsparcie rozwoju w obszarze funkcjonalnym Specjalnej Strefy Włączenia.
- Cel XIV. Poprawa spójności wewnętrznej i przełamywanie peryferyjności przygranicznego obszaru funkcjonalnego.

W obrębie poszczególnych celów wskazane są kierunki zagospodarowania przestrzennego, spełniające warunki ich realizacji. Cele i kierunki zagospodarowania przestrzennego województwa sformułowane zostały w oparciu o istniejące uwarunkowania, z uwzględnieniem pożądanego kształtu przestrzeni regionalnej i rozwoju społeczno-gospodarczego regionu w perspektywie obowiązywania planu. W ramach kierunków zagospodarowania przestrzennego wyodrębniono cztery kategorie działań: ustalenia, zalecenia, projekty i rekomendacje. Ustaleniom i zaleceniom przypisano narzędzia realizacji, natomiast projektom i rekomendacjom – podmioty odpowiedzialne i adresatów. Poza zaleceniami, ustaleniami, projektami oraz

rekomendacjami, które obejmują wszystkie gminy województwa zachodniopomorskiego, w odniesieniu do obszaru gminy Krzęcin sformułowano następujące zalecenia:

- W celu VIII w kierunku *Kształtowanie systemu zewnętrznych i wewnętrznych kolejowych powiązań transportowych* – **zalecenia:**
 - Modernizacja linii kolejowej nr 351 Szczecin Główny–Stargard–Krzyż–Poznań,
- W celu IX w kierunku *Rozbudowa i modernizacja sieci i urządzeń elektroenergetycznych* – **zalecenie:**
 - Budowa, przebudowa i modernizacja sieci dystrybucyjnej wysokiego napięcia WN-110 kV:
 - budowa linii Krzęcin-Barlinek,
 - przebudowa linii SE Morzyczyn-Stargard Wschód-Dolice-Choszczno-Krzęcin-Dobiegniew.

Gmina Krzęcin została w Planie wskazana jako jeden z obszarów realizacji projektu – inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym pn. Modernizacja linii kolejowej E 59 na odcinku Poznań Główny - Szczecin Dąbie.

Plan zagospodarowania przestrzennego miejskiego ośrodka funkcjonalnego ośrodka wojewódzkiego:

- Cel XV. Rozwój funkcji metropolitalnych Szczecina oraz jego roli w europejskiej i krajowej sieci miast.
- Cel XVI. Racjonalizacja struktury funkcjonalno-przestrzennej i sieci osadniczej oraz wzmocnienie funkcji miejskich.
- Cel XVII. Poprawa standardów życia mieszkańców.
- Cel XVIII. Ochrona walorów przyrodniczych i dziedzictwa kulturowego
- Cel XIX. Wzmacnianie szczecińskiego obszaru funkcjonalnego jako ośrodka wzrostu gospodarczego.
- Cel XX. Wzmacnianie wewnętrznych i zewnętrznych powiązań transportowych.
- Cel XXI. Utworzenie w SOM sprawnie działających systemów infrastruktury technicznej w dziedzinie energetyki, gospodarki odpadami i ochrony przeciwpowodziowej.

Realizacja polityki rozwoju w wymiarze terytorialnym w województwie zachodniopomorskim wynika przede wszystkim z III celu strategicznego określonego w Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030. Zapisano w nim cele kierunkowe odnoszące się do rozwoju i wzmocnienia powiązań w ramach obszarów funkcjonalnych, zarówno głównych ośrodków miejskich (Szczecin i Koszalin), jak i pozaaglomeracyjnych. Kolejne cele dotyczą zapewnienia zintegrowanej i wydolnej infrastruktury oraz wydajnych i efektywnych systemów usług publicznych a także wzmocnienia kompetencji do zarządzania rozwojem. Działania te będą prowadzić do stworzenia w regionie spójnej i komplementarnej sieci osadniczej, opierającej się na wewnętrznych potencjałach wszystkich miast oraz zapewniającej mieszkańcom wysoką jakość życia i dostęp do szerokiej oferty usług publicznych.

Instrumenty terytorialne to narzędzia wspierania zintegrowanego rozwoju terytorialnego określone w unijnym rozporządzeniu nr 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. oraz przepisach krajowych (ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 oraz ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności), które można stosować w celu implementacji funduszy europejskich w perspektywie 2021-2027. Zaliczają się do nich następujące instrumenty:

- Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT),
- Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS),
- Inne Instrumenty Terytorialne (IIT).

Gmina Krzęcin przynależy do IIT partnerstwa Lider Pojezierzy.

Instrument ZIT realizowany będzie w ramach:

- - Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego
- - Koszalińsko-Kołobrzeczsko-Białogardzkiego Obszaru Funkcjonalnego
- - Obszaru funkcjonalnego subregionalnego zespołu miast Strefa Centralna
- - Obszaru funkcjonalnego Szczecinka
- - Obszaru funkcjonalnego Wałcza
- - Obszaru funkcjonalnego Gryfic
- - Obszaru funkcjonalnego Sławna
- - Obszaru funkcjonalnego Kamienia Pomorskiego

- Instrument IIT realizowany będzie w ramach:**

- - Partnerstwa Lider Pojezierzy
- - Partnerstwa powiatu goleniowskiego
- - Partnerstwa powiatu gryfińskiego
- - Partnerstwa powiatu stargardzkiego

- - Granice powiatów
- - Granice gmin
- - Granice ZIT i IIT

Ryc. 9. Instrumenty Terytorialne na terenie województwo zachodniopomorskiego.

Źródło: rpo-wup.wzp.pl

Kształtowanie polityki przestrzennej Gminy powinno odbywać się w oparciu o zasady zagospodarowania ujęte w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa, jak i poniższe wytyczne:

- tworzenia warunków zmierzających do poprawy jakości życia wszystkich mieszkańców Gminy;
- harmonijnego i skoordynowanego rozwoju struktur osadniczych przy uwzględnieniu cech i walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz tradycji regionu;
- stałego dążenia do kształtowania i poprawy ładu przestrzennego stanowiącego wartość ogólnospołeczną;
- ochrony tradycji i kultury regionu;
- ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego, przy założeniu racjonalnego ich wykorzystania dla potrzeb lokalnych i ponadlokalnych skorelowanego z procesem rozwoju społeczno-gospodarczego;
- bezpieczeństwa publicznego, ochrony zdrowia i życia ludzi, ochrony mienia;
- rozwoju i modernizacji infrastruktury technicznej przy uwzględnieniu integralności wewnętrznej Gminy oraz powiązań ponadlokalnych, służących wzmocnieniu konkurencyjności i spójności regionu.

4. Spójność kierunków rozwoju Gminy z kierunkami wynikającymi ze strategii rozwoju województwa. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań.

Cele strategiczne oraz cele operacyjne ujęte w niniejszej Strategii odnoszą się do zidentyfikowanych problemów mieszkańców na obszarze Gminy Krzęcin. Wobec tego komplementarność celów wyznaczonych w Strategii z innymi działaniami oraz priorytetami wpływa na skuteczność i efektywność realizacji dokumentu.

STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO DO ROKU 2030 jest najważniejszym dokumentem samorządu województwa, określającym kierunki polityki rozwoju w perspektywie średnio- i długookresowej, wskazującym główne wyzwania, a także cele rozwojowe regionu do zrealizowania przez samorząd województwa oraz inne podmioty. Z jednej strony jest punktem odniesienia dla innych dokumentów strategicznych, programowych i planistycznych na poziomie regionalnym oraz lokalnym, jednocześnie przenosząc na poziom regionalny zapisy dokumentów przyjętych przez rząd Rzeczypospolitej Polskiej i Komisję Europejską. Strategia wpisuje się w ramy czasowe przyszłej perspektywy programowania Unii Europejskiej.

W **STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO DO ROKU 2030** określono misję:

**Pomorze
Zachodnie**
– lider niebieskiego
i zielonego wzrostu
zapewniającego
wysoką jakość życia
mieszkańców.

SRWZ identyfikuje obszary priorytetowe dla których sformułowano cele strategiczne polityki rozwoju województwa zachodniopomorskiego, wyznaczające ścieżkę do osiągnięcia zamierzonej wizji rozwoju regionu w perspektywie roku 2030. Wszystkie kierunkowe działania sektorowe realizowane w ramach szerokiego obszaru aktywności samorządu województwa pozostają zbieżne z tym strategicznym wyborem, lub też stanowią jego dopełnienie:

- I Cel strategiczny – Otwarta społeczność

Świadomi mieszkańcy i zaangażowane społeczności – otwarte i przygotowane na wyzwania przyszłości

1.1. Wzmocnienie potencjału demograficznego i funkcji rodziny

1.2. Włączenie społeczne i zapewnienie szans rozwojowych wszystkim mieszkańcom regionu

1.3. Rozwój wspólnotowości i tworzenie kapitału społecznego

- II Cel strategiczny – Dynamiczna gospodarka

Kształtowanie wysokiej jakości życia mieszkańców oraz wzmacnianie konkurencyjności regionu

2.1. Rozwój potencjału gospodarczego województwa w oparciu o inteligentne specjalizacje

2.2. Wzmocnienie gospodarki wykorzystującej naturalne potencjały regionu

2.3. Udoskonalenie strategicznego zarządzania rozwojem gospodarczym regionu

- III Cel strategiczny - Sprawny samorząd

Skuteczny samorząd – zintegrowany region. Równość terytorialna w dostępie do wysokiej jakości usług publicznych

3.1. Rozwój głównych ośrodków miejskich

3.2. Rozwój obszarów poza aglomeracyjnymi

3.3. Zapewnienie zintegrowanej i wydolnej infrastruktury

3.4. Zapewnienie wydajnych i efektywnych systemów usług publicznych

3.5. Wzmocnienie kompetencji dla zarządzania rozwojem

IV Cel strategiczny – Partnerski region

Silna pozycja i aktywna rola w relacjach międzyregionalnych i transgranicznych

4.1. Wzmocnienie pozycji regionu w basenie Morza Bałtyckiego

4.2. Rozwój relacji z landami niemieckimi i aglomeracją berlińską

4.3. Wykorzystanie potencjału makroregionu Polski Zachodniej

Poniższa tabela przedstawia spójność celów operacyjnych zawierających się w Strategii Rozwoju Gminy Krzęcin na lata 2024-2035 z kierunkami działań wskazanymi w STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO DO ROKU 2030.

Tab. 2. Spójność kierunków strategii wojewódzkiej ze Strategią Rozwoju Gminy Krzęcin na lata 2024-2035

STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO DO ROKU 2030	STRATEGIA ROZWOJU GMINY KRZĘCIN NA LATA 2024-2035
Cel strategiczny I Otwarta Społeczność Świadomi mieszkańcy i zaangażowane społeczności – otwarte i przygotowane na wyzwania przyszłości 1.1 Wzmocnienie potencjału demograficznego i funkcji rodziny 1.2 Włączenie społeczne i zapewnienie szans rozwojowych wszystkim mieszkańcom regionu 1.3 Rozwój wspólnotowości i tworzenie kapitału społecznego	CEL STRATEGICZNY III: AKTYWNE I ZINTEGROWANE SPOŁECZEŃSTWO W GMINIE KRZĘCIN 3.1. Wysoka jakość systemu oświaty i opieki nad dziećmi 3.2. Poprawa funkcjonowania usług opieki zdrowotnej i pomocy społecznej 3.3. Bogata oferta kulturalno-sportowa oraz rozwój społeczeństwa obywatelskiego
Cel strategiczny II Dynamiczna Gospodarka Kształtowanie wysokiej jakości życia mieszkańców oraz wzmacnianie konkurencyjności regionu 2.1 Rozwój potencjału gospodarczego województwa w oparciu o inteligentne specjalizacje 2.2 Wzmocnienie gospodarki wykorzystującej naturalne potencjały regionu 2.3 Udoskonalenie strategicznego zarządzania rozwojem gospodarczym regionu	CEL STRATEGICZNY II: ZRÓWNOWAŻONA GOSPODARKA OPARTA NA LOKALNYCH ZASOBACH 2.1. Rozwój gospodarczy oparty na odnawialnych źródłach energii i wsparcie sektora rolniczego 2.2. Wzrost konkurencyjności wykorzystujący potencjał turystyczny Gminy 2.3. Promocja oferty gospodarczej i turystycznej Gminy
Cel strategiczny III – Sprawny samorząd Skuteczny samorząd – zintegrowany region. Równość terytorialna w dostępie do wysokiej jakości usług publicznych 3.1 Rozwój głównych ośrodków miejskich 3.2 Rozwój obszarów poza aglomeracyjnych 3.3 Zapewnienie zintegrowanej i wydolnej infrastruktury 3.4 Zapewnienie wydajnych i efektywnych systemów usług publicznych 3.5 Wzmocnienie kompetencji dla zarządzania rozwojem	CEL STRATEGICZNY I: WYSOKA JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW OPARTA NA ROZWINIĘTEJ INFRASTRUKTURZE, CZYSTYM ŚRODOWISKU I PRZYJAZNEJ PRZESTRZENI 1.1. Rozwój infrastruktury komunikacyjnej 1.2. Zachowanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego 1.3. Dostępna i racjonalnie zagospodarowana przestrzeń CEL STRATEGICZNY III: AKTYWNE I ZINTEGROWANE SPOŁECZEŃSTWO W GMINIE KRZĘCIN

	3.2. Poprawa funkcjonowania usług opieki zdrowotnej i pomocy społecznej
Cel strategiczny IV Partnerski region Silna pozycja i aktywna rola w relacjach międzyregionalnych i transgranicznych 4.1 Wzmocnienie pozycji regionu w basenie Morza Bałtyckiego 4.2 Rozwój relacji z landami niemieckimi i aglomeracją berlińską 4.3 Wykorzystanie potencjału makroregionu Polski Zachodniej	CEL STRATEGICZNY II: ZRÓWNOWAŻONA GOSPODARKA OPARTA NA LOKALNYCH ZASOBACH 2.3. Promocja oferty gospodarczej i turystycznej Gminy

Źródło: opracowanie własne

Koncepcja interwencji w ramach **Specjalnej Strefy Włączenia** na obszarze województwa zachodniopomorskiego przewiduje koncentrację działań wokół trzech obszarów tematycznych – aktywizacji infrastrukturalnej, gospodarczej i społecznej obszarów wymagających specjalnego wsparcia. Odpowiadają one najważniejszym deficytom rozwojowym tej części regionu, zarówno mającym swe źródło historyczne, jak i w nawarstwiająym się w ostatniej dekadzie niekorzystnym przebiegu przekształceń gospodarczych i zachwianiu koniunktury w poszczególnych sektorach.

CELE	PRIORYTETY
Aktywizacja Infrastrukturalna obszarów wymagających specjalnego wsparcia	Poprawa dostępności komunikacyjnej do krajowych i regionalnych ośrodków rozwoju
	Poprawa dostępności komunikacyjnej do centrów subregionalnych i lokalnych obszarów wzrostu
Aktywizacja gospodarcza obszarów wymagających specjalnego wsparcia	Wzrost konkurencyjności gospodarczej w oparciu o rozwój regionalnych specjalizacji
	Rozwój stref inwestycyjnych i obszarów intensywnej aktywności gospodarczej
	Wsparcie dla OZE, w tym energetyki rozproszonej
Aktywizacja społeczna i zawodowa mieszkańców obszarów wymagających specjalnego wsparcia	Wsparcie aktywizacji społecznej i ekonomii społecznej
	Zwiększenie dostępności do usług publicznych
	Wsparcie dla edukacji, w tym w zakresie dopasowania oferty edukacyjnej do potrzeb lokalnych rynków pracy
	Wspieranie zatrudnienia i mobilności pracowników

Ryc. 10. Założenia celów i kierunków interwencji na obszarze Specjalnej Strefy Włączenia

Źródło: Dokument: Specjalna Strefa Włączenia na obszarze województwa zachodniopomorskiego oraz planowane kierunki działań interwencyjnych

W obszarze Specjalnej Strefy Włączenia (SSW) istotne jest uruchomienie wsparcia mającego na celu zwiększenie potencjału i konkurencyjności gmin w dziedzinach uznanych za regionalne specjalizacje. Kluczowe jest skoncentrowanie się na efektywnym wykorzystaniu istniejących potencjałów oraz wprowadzeniu innowacyjnych i wysoko wydajnych rozwiązań. Ważne obszary to biogospodarka, działalność morska i logistyka, turystyka, zdrowie, przemysł metalowo-maszynowy oraz nowoczesne usługi.

Ze względu na dominację obszarów wiejskich na terenie SSW, biogospodarka może odgrywać istotną rolę w aktywizacji gospodarczej. Ważne jest wzmocnienie potencjału i bazy surowcowej w rolnictwie, rybołówstwie i leśnictwie, a także wsparcie produkcji, przetwórstwa, przechowywania, dystrybucji i promocji. Istotne jest także wsparcie programów związanych z produkcją żywności dla lokalnego rynku konsumentów. Korzystna struktura rolnictwa w regionie pozwala na koncentrację środków produkcji i generowanie wysokich dochodów. Wzrost świadomości ekologicznej przyczyni się do większej liczby konsumentów żywności ekologicznej i gospodarstw ekologicznych.

Turystyka jest równie ważnym obszarem rozwoju gospodarczego. Obejmuje ona tworzenie i promocję markowych produktów turystycznych opartych na istniejących walorach środowiskowych i dziedzictwie kulturowym. Istotne jest również poprawienie jakości bazy turystycznej, zróżnicowanie oferty i powiązanie turystyki z ochroną zdrowia i kulturą. Wykorzystanie nowoczesnych technologii w tworzeniu innowacyjnych produktów i usług oraz wzrost świadomości dotyczącej wykorzystania turystyki w rozwoju społeczno-gospodarczym są również istotne.

W zakresie działań mających na celu stymulowanie przedsiębiorczości i przyciąganie nowych inwestycji istotne jest stworzenie korzystnych warunków dla inwestorów, w tym rozwój stref inwestycyjnych i obszarów intensywnej aktywności gospodarczej. Koncentracja wysiłków powinna być skierowana na aktywizację gospodarczą obszarów, w których takie strefy już istnieją.

Energetyka związana z odnawialnymi źródłami energii (OZE) ma również istotne znaczenie dla przyszłego rozwoju obszaru.

5. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzenia dokumentów wykonawczych

Prawidłowy przebieg procesu realizacji Strategii Rozwoju Gminy Krzęcin na lata 2024-2035 wymaga jej odpowiedniego wdrażania, a także prowadzenia działań z zakresu monitoringu i ewaluacji. Na system stałej kontroli i oceny efektów realizacji ustaleń Strategii składać się będzie w szczególności gromadzenie i analiza danych. Pozwoli to na identyfikację zaistniałych nieprawidłowości, a następnie rozwiązanie oraz zapobieganie ich negatywnym skutkom w przyszłości.

Za realizację Strategii odpowiedzialny jest wójt gminy. Pracownicy samorządu gminnego są zobowiązani do zapoznania się z treścią Strategii. Wójt gminy wyznaczy obszary tematyczne, za które odpowiedzialne są poszczególne jednostki, wydziały lub pracownicy. Podmiotami zaangażowanymi w proces realizacji strategii będzie sektor publiczny (władze samorządowe, Urząd Gminy Krzęcin, jednostki organizacyjne Gminy, inne jednostki samorządu terytorialnego), sektor prywatny (partnerzy prywatni i biznesowi, przedsiębiorcy, inwestorzy, organizacje otoczenia biznesu, zrzeszenia gospodarcze) oraz sektor społeczny (mieszkańcy, organizacje pozarządowe, liderzy społeczni, osoby publiczne). Z kolei za etap wdrażania, monitorowania, ewaluacji i aktualizacji Strategii odpowiedzialny będzie Wójt Gminy Krzęcin, Rada Gminy Krzęcin oraz odpowiednie komórki Urzędu, jednostki organizacyjne i partnerzy Gminy.

Strategia Rozwoju Gminy Krzęcin na lata 2024-2035 Jest dokumentem określającym kierunki rozwoju w poszczególnych obszarach funkcjonowania samorządu. Jej wdrożeniu służy przyjęcie lub aktualizacja szczegółowych planów i programów określających dokładny zakres działań koniecznych do realizacji celów strategicznych. Obecnie obowiązującymi dokumentami wieloletnimi w Gminie są:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Krzęcin,
- Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych na terenie Gminy Krzęcin na lata 2021-2025,
- Program Opieki Nad Zabytkami dla Gminy Krzęcin na lata 2021-2024.

Dodatkowo, Gmina Krzęcin opracowuje i wdraża programy roczne, takie jak Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Krzęcin, Roczny program współpracy Gminy Krzęcin z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Dokumentami, które wymagać będą aktualizacji bądź przyjęcia w okresie realizacji Strategii będą m.in.: Gminny Program Rewitalizacji, Program Opieki Nad Zabytkami, Gminny Program Wspierania Rodziny, Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Krzęcin, Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych czy Program Ochrony Środowiska. W obliczu reformy planowania przestrzennego, do końca 2025 roku, Gmina jest zobowiązana do przygotowania Planu Ogólnego, który zastąpi istniejące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy.

Wdrażając Strategię, Gmina będzie dbała o dobrą współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z lokalnymi organizacjami pozarządowymi, ale również z innymi jednostkami samorządu terytorialnego oraz administracją rządową. Dodatkowo Gmina będzie aktywnie uczestniczyć w konsultacjach innych Strategii przyjmowanych przez podmioty z jej otoczenia, do których należy w szczególności Powiat Choszczeński. W chwili przyjęcia dokumentów przez ww. podmioty, Gmina dokona analizy zgodności zapisów swojej Strategii i w razie potrzeby dokona ich aktualizacji.

Dodatkowo Gmina będzie dążyć do wprowadzenia rozwiązań związanych z inteligentnym zarządzaniem, wykorzystując nowoczesne technologie informacyjno-komunikacyjne, rozpowszechniając ideę Smart City. Narzędzia te zapewnią sprawną pracę Urzędu Gminy, jednostek podległych, ale również wpłyną na ochronę środowiska i możliwości pomiaru jakości życia w Gminie.

W celu wdrożenia praktyki angażowania organizacji pozarządowych we wspólne działania na rzecz rozwoju Gminy, projekty będą realizowane w partnerstwie z NGO. Dzięki temu przy realizacji przedsięwzięć uda się dotrzeć do coraz większej liczby odbiorców ze względu na aktywność stowarzyszeń i fundacji w poszczególnych sołectwach Gminy.

System monitorowania pełni funkcje kontrolne oraz weryfikujące skuteczność wdrażanych przedsięwzięć. Efekty Strategii będą monitorowane i opisywane w corocznym Raporcie o stanie gminy, który jest obowiązującym dokumentem zgodnie z art. 28aa ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Zgodnie z powyższą ustawą „Raport obejmuje podsumowanie działalności wójta w roku poprzednim, w szczególności realizacją polityk, programów, strategii, uchwał rady gminy i budżetu obywatelskiego”. Jednocześnie monitorowanie strategii umożliwi także rzetelne informowanie podmiotów zewnętrznych o uzyskanych wynikach, zrealizowanych działaniach, osiągniętych celach i planowanych strategicznych inwestycjach czy projektach.

Dodatkowo, narzędziem wspomagającym monitorowanie wdrażania Strategii będzie tabela ewaluacyjna stanowiąca Załącznik nr 3 do niniejszego dokumentu. W tabeli znajduje się miejsce na wprowadzenie jednostki odpowiedzialnej za realizację celów, a także kolumny z planowaną datą wykonania zadania oraz datą faktyczną. Na podstawie tego uzupełniona zostanie ostatnia część tabeli ewaluacyjnej, zawierająca informację o stanie realizacji danego działania. W ten sposób można będzie ocenić, w jakiej części osiągnięto założony cel operacyjny, a dalej strategiczny.

6. Ramy finansowe i źródła finansowania

Gmina Krzęcin na bieżąco analizuje możliwości pozyskania zewnętrznych źródeł finansowania działalności, w tym kierunków działań przewidzianych w Strategii, zarówno stanowiących wydatki bieżące i majątkowe. Analizy te obejmują:

- fundusze unijne, w ramach Funduszy Europejskich dla Pomorza Zachodniego 2021-2027, Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO), a także ogólnopolskich programów operacyjnych;
- programy rządowe, w tym m.in. Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg, Maluch+, Senior+, Dostępność+, Program Inwestycji Strategicznych, Rządowy Fundusz Polski Ład oraz inne programy w obszarze ochrony środowiska, sportu, kultury, edukacji i innych;
- programy jednostek samorządu terytorialnego wyższych szczebli, w tym zwłaszcza programy finansowane ze środków Samorządu Województwa Zachodniopomorskiego;
- inne, nieunijne fundusze międzynarodowe, np. Fundusze Norweskie;
- inne zwrotne i bezzwrotne źródła finansowania, dystrybuowane przed podmioty publiczne i prywatne.

W ramach perspektywy finansowej Unii Europejskiej na lata 2021-2027 jednostki samorządu terytorialnego mają szerokie możliwości pozyskiwania funduszy. Budżet realizowanej polityki spójności pozwala na podejmowanie inwestycji w krajowe oraz regionalne programy ukierunkowane na m.in. wzrost gospodarczy, rynek pracy, społeczną integrację i pogłębianie współpracy, z których korzystają liczne podmioty, w tym samorządy lokalne.

Środki unijne w nowej perspektywie będą lokowane w ramach dotychczasowych funduszy, m.in. Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Funduszu Spójności (FS) czy Europejskiego Funduszu Społecznego+ (EFS+).

Ponadto samorządy będą miały do dyspozycji środki z nowych programów krajowych, m.in.:

- **FENiKS – Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027** – 25,1 mld euro (między innymi największe inwestycje infrastrukturalne, drogi, koleje, transport publiczny, ochrona środowiska);
- **FENG – Fundusze Europejskie dla nowoczesnej gospodarki** – 8 mld euro (między innymi innowacje, współpraca nauki i biznesu);
- **FERS – Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027** – 4,3 mld euro (między innymi nauka, edukacja, żłobki, sprawy społeczne);
- **FERC – Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027** – 2 mld euro (między innymi cyfryzacja, sieci szerokopasmowe).

Fundusze Europejskie dla Pomorza Zachodniego 2021-2027 będą głównym dokumentem określającym kierunki wsparcia finansowanego ze środków Unii Europejskiej w województwie zachodniopomorskim w okresie budżetowym 2021-2027.

Przywołane mechanizmy finansowania rozwoju wraz ze środkami własnymi gminy stanowią zasoby, z których mogą być pozyskane środki na realizację Strategii Rozwoju Gminy Krzęcin na lata 2024-2035. Głównymi źródłami finansowania celów rozwojowych będą dochody własne Gminy, takie jak podatki i opłaty lokalne, udział w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz pozostałe środki publiczne. Jednocześnie wiele zadań przewidzianych w strategii realizowanych będzie w ramach bieżącej działalności poszczególnych komórek Urzędu Gminy Krzęcin oraz jednostek organizacyjnych Gminy Krzęcin.

Realizacja części zadań przewidzianych w Strategii wymaga również i zakłada współpracę z gminami sąsiednimi, powiatem choszczeńskim oraz województwem zachodniopomorskim i ich jednostkami

organizacyjnymi. Współpraca ta może obejmować również wymiar finansowy, w tym przekazanie dotacji na realizację zadania.

Podstawą do określenia ram finansowych działań strategicznych stanowić będzie budżet Gminy oraz wieloletnia prognoza finansowa. Gmina będzie utrzymywać nadwyżkę operacyjną w sposób nie zagrażający dyscyplinie finansów publicznych i umożliwiającą spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Pozostałe środki, a także dochody majątkowe przeznaczone będą na realizację zaplanowanych inwestycji. Długookresowe cele strategiczne określone będą w wieloletniej prognozie finansowej. W celu oddania realności prognozy oraz rzetelności finansowego przedstawienia planowanych działań, wieloletnia prognoza finansowa oddawać będzie wszystkie wydarzenia, które mają lub mogą mieć wpływ na gospodarkę finansową Gminy, a przede wszystkim uzależnione będą od czynników makroekonomicznych, takich jak: PKB, inflacja, tempo wzrostu wynagrodzeń, czy planowane zmiany systemowe np. w podatkach dochodowych. Na tej podstawie wyznaczane będą możliwe do przeznaczenia limity wydatków w poszczególnych latach na wyznaczone przedsięwzięcia. W przypadku zaciągania zobowiązań polegających na wykorzystaniu tzw. instrumentów zwrotnych jako źródeł finansowania inwestycji wartość wskaźnika obsługi zadłużenia określonego w art. 243 ustawy o finansach publicznych w każdym roku prognozy powinna uwzględniać uwarunkowania obsługi dodatkowych zobowiązań gminy.

Zgodnie z uchwałą XXXIII/285/2023 Rady Gminy Krzęcin z dnia 31 maja 2023 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Krzęcin na lata 2023-2037, potencjał inwestycyjny Gminy rozumiany jako suma środków finansowych pozostałych do dyspozycji, po pokryciu wszystkich bieżących kosztów funkcjonowania (wydatków bieżących) oraz spłacie obecnie zaplanowanych rat kapitałowych (rozchodów), w latach 2024-2035 wyniesie około 39,43 mln zł.

ZAŁĄCZNIKI

DIAGNOZA SYTUACJI PRZESTRZENNEJ, GOSPODARCZEJ I SPOŁECZNEJ GMINY KRZĘCIN

SPIS TREŚCI

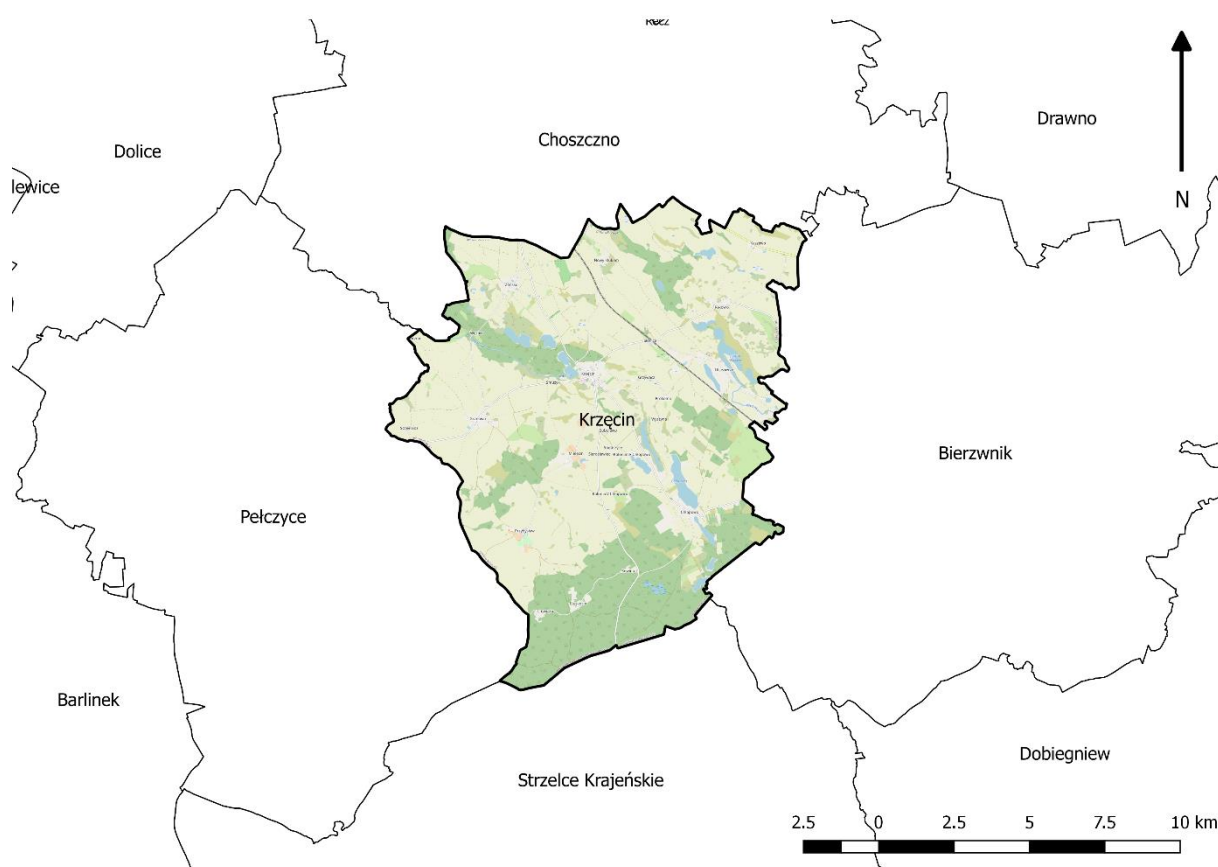
CZĘŚĆ 1: DIAGNOZA SYTUACJI PRZESTRZENNEJ GMINY	61
1.1. Informacje ogólne	61
1.2. Transport i łączność	62
1.3. Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne	63
1.4. Walory przyrodnicze i kulturowe	66
 CZĘŚĆ 2: DIAGNOZA SYTUACJI GOSPODARCZEJ GMINY	 71
2.1. Gospodarka lokalna i rynek pracy	71
2.2. Infrastruktura i środowisko	75
<i>Urządzenia sieciowe</i>	<i>75</i>
<i>Gospodarka odpadami</i>	<i>77</i>
<i>Pozostała działalność w zakresie ochrony środowiska</i>	<i>79</i>
2.3. Stan finansów samorządowych	80
<i>Wykonanie budżetu</i>	<i>80</i>
<i>Struktura dochodów i wydatków</i>	<i>81</i>
<i>Fundusze zewnętrzne</i>	<i>86</i>
<i>Potencjał inwestycyjny</i>	<i>89</i>
 CZĘŚĆ 3: DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ GMINY	 90
3.1. Demografia	90
3.2. Kapitał społeczny	93
<i>Przedszkola i szkoły</i>	<i>93</i>
<i>Kultura i sport</i>	<i>97</i>
<i>Bezpieczeństwo publiczne</i>	<i>99</i>
<i>Otoczenie zewnętrzne i wewnętrzne Gminy</i>	<i>100</i>
3.3. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	102

CZĘŚĆ 1: DIAGNOZA SYTUACJI PRZESTRZENNEJ GMINY

1.1. Informacje ogólne

Gmina Krzęcin jest gminą wiejską znajdującą się w województwie zachodniopomorskim, w południowej części powiatu choszczeńskiego. Według danych GUS Gmina Krzęcin w roku 2022 liczyła 3 268 mieszkańców, a gęstość zaludnienia wynosiła 23 os./km². Powierzchnia Gminy wynosi ok. 140,3 km², z czego powierzchnia użytków rolnych stanowi 59,6%, zaś powierzchnia leśna 22,5%. Gmina graniczy:

- od strony północnej – Gmina Choszczno (powiat choszczeński);
- od strony wschodniej – Gmina Bierzwik (powiat choszczeński);
- od strony zachodniej – Gmina Pelczyce (powiat choszczeński);
- od strony południowej – Gmina Strzelce Krajeńskie (powiat strzelecko-drezdeński, woj. lubuskie).

Ryc. 11. Położenie Gminy Krzęcin na tle gmin sąsiadujących

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

W skład Gminy wchodzi 10 sołectw: Krzęcin, Chłopowo, Granowo, Żeńsko, Przybysław, Mielęcín, Kaszewo, Objezierze, Rakowo i Nowy Klukom.

Największym atutem Gminy są walory przyrodnicze i krajobrazowe. Rozciąga się tutaj Obszar Chronionego Krajobrazu, obejmujący wschodnią część Gminy, na terenie którego położone są projektowane rezerваты i użytki ekologiczne oraz 12 pomników przyrody w postaci drzew. Gmina Krzęcin posiada dogodne warunki do rozwoju turystyki regionalnej i agroturystyki, a władze samorządowe planują utworzenie pól namiotowych, schronisk młodzieżowych i budowę ścieżek rowerowych. Wśród zabytków przeważają obiekty sakralne i rezydencje pałacowe.

1.2. Transport i łączność

Gmina Krzęcin oddalona jest od dużych arterii komunikacyjnych: dróg krajowych, dróg ekspresowych i autostrad, a jej niedostępność komunikacyjna rzutuje na rozwój gospodarczy gminy poprzez podnoszenie jej atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej, jak również jest ważnym wyznacznikiem jakości życia jej mieszkańców. Niewystarczająca jakość infrastruktury drogowej wpływa nie tylko na utrudnienia w ruchu dla mieszkańców, ale także hamuje rozwój gospodarczy. Sieć dróg na terenie Gminy Krzęcin tworzą drogi gminne, powiatowe i wojewódzkie. Nie występują autostrady i drogi ekspresowe. Najbliższe takie drogi zlokalizowane są kolejno o ok. 46 i 55 km na zachód i północ od granic Gminy i są nimi: droga ekspresowa S3 o oznaczeniu międzynarodowym E65 oraz droga ekspresowa S10. W granicach Gminy przebiega droga wojewódzka nr 160, która prowadzi przez północno-wschodnie krańce Gminy i łączy wieś Kaszewo z Choszczem i z Bierzwnikiem.

Ponadto na obszarze Gminy występuje rozbudowana sieć dróg powiatowych i gminnych. Łączna długość 10 dróg powiatowych znajdujących się w Gminie wynosi 71,8 km. Natomiast łączna liczba kilometrów dróg będących w zasobie komunalnym Gminy wynosi 149 km, z czego 47 km to drogi utwardzone. Długość dróg gminnych zaliczonych do kategorii dróg publicznych wynosi ponad 30 km, pozostałe drogi zaliczamy do dróg wewnętrznych o znaczeniu lokalnym.

Niektóre fragmenty szlaków komunikacyjnych wymagają jednak rozbudowy lub przebudowy i modernizacji.

Odległości drogowe do ważniejszych dużych miast są następujące: stolica województwa zachodniopomorskiego – Szczecin – oddalona jest o ok. 93 km (ok. 1 h 20 min jazdy samochodem), najbliższe duże miasto – Gorzów Wielkopolski – oddalone jest o ok. 50 km (ok. 50 min) od centrum Gminy, z kolei miasto powiatowe – Choszczno – oddalone jest o ok. 12 km (ok. 18 min jazdy). Ponadto, Krzęcin od Barlinka oddalony jest o ok. 24 km (ok. 25 min jazdy samochodem), od Pełczyc oddalony jest o ok. 15 km (ok. 15 min jazdy), od Strzelec Krajeńskich oddalony jest o ok. 27 km (ok. 26 min jazdy).

W 2022 roku zgodnie z uchwałą nr XXII/183/2021 Rady Gminy Krzęcin z dnia 28 grudnia 2021 r. w sprawie organizacji publicznego transportu zbiorowego na terenie Gminy Krzęcin została utworzona linia komunikacyjna Krzęcin – Mielęcín – Przybysław – Mielęcín – Krzęcin – Chłopowo-Chłopowo, ul. Bukowa- Krzęcin. Przewozy o charakterze użyteczności publicznej odbywały się w okresie od 10 stycznia 2022 roku do 31 grudnia 2022 roku, w dni nauki szkolnej, od poniedziałku do piątku oprócz dni ustawowo wolnych od nauki w szkołach.

Długość linii komunikacyjnej w okresie rozliczeniowym wynosiła 21 594 km, a liczba dni, w których realizowane były przewozy – 183. Utworzenie linii komunikacyjnej na terenie Gminy ułatwiło mieszkańcom dostęp m.in. do szkół, placówek medycznych, urzędów, choć warto zaznaczyć, iż najczęściej z transportu publicznego korzystali uczniowie szkół ponadpodstawowych.

Linia komunikacyjna liczyła 4 kursy (2 przed południem i 2 po południu), a długość dla pojedynczego kursu wynosiła 29,5 km.

Ponadto, przez teren Gminy biegną dwie linie komunikacyjne zorganizowane przez Powiat Choszczno:

3. Bierzwnik – Starzyce – Rębusz – Pławno – Zieleniewo – Kaszewo – Korytowo – Raduń – Choszczno,
4. Krzęcin – Nowy Klukom – Choszczno.

Przez Gminę w kierunku wschód – północ przebiega jedna linia kolejowa. W Gminie zlokalizowana jest stacja kolejowa Słonice. Z wykorzystaniem linii realizowane są połączenia w kierunku Poznania i Szczecina. Linia ta znacząco poprawia dostępność komunikacyjną Gminy, ułatwiając podróż z i do Gminy zarówno mieszkańcom, jak i potencjalnym turystom. Mieszkańcy mają bezpośrednie połączenia z Słonic do Poznania i Szczecina.

Tabela nr 1 przedstawia wydatki Gminy Krzęcin w dziale „Transport i łączność” w latach 2018-2022. Wysokość wydatków w zakresie transportu i łączności w analizowanym okresie jest bardzo zróżnicowana ze

względem na możliwości finansowe Gminy. W tabeli zawarto kwoty, które obejmują zarówno wydatki bieżące (między innymi bieżące naprawy dróg gminnych) jak i majątkowe (dokumentacje projektowo – kosztorysowe, zadania inwestycyjne związane z budową lub modernizacją dróg gminnych wraz z ciągami chodnikowymi). Wydatki te stanowiły średnio 5% całkowitych wydatków Gminy w badanym okresie.

Tab. 3. Wydatki w dziale transport i łączność w latach 2018-2022 w Gminie Krzęcin

Dział	2018	2019	2020	2021	2022
Transport i łączność	1 442 475,55	66 926,89	94 584,93	1 597 257,95	3 060 848,75

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

W 2022 roku wydatki majątkowe wyniosły 3,06 mln zł i były przeznaczone na realizację następujących zadań inwestycyjnych.:

- w ramach Programu Inwestycji Strategicznych Polski Ład: „Przebudowa ulicy Kwiatowej, Miodowej i Spokojnej oraz przebudowa i budowa ciągów chodnikowych wraz z budową strefy relaksu i rekreacji w Krzęcinie”,
- częściowy wkład własny na zadanie „Budowa chodników w Chłopowie”;
- opracowanie dokumentacji przebudowy drogi w miejscowości Żeńsko;
- opracowanie dokumentacji przebudowy drogi gminnej w miejscowości Rakowo, opracowanie;
- dokumentacji przebudowy drogi ulicy Tylnej w Krzęcinie,
- wykonanie dokumentacji na przebudowę ulicy Wesołej w Granowie;
- zakup programu do ewidencji dróg gminnych.

Wydatki bieżące w ramach Dróg publicznych gminnych w roku 2022 wyniosły 95 519,05 zł. Niniejsza wartość została wydatkowana na:

- opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego w kwocie 35 755,95 zł (opłata roczna za zajęcie pasa drogowego);
- zakup usług pozostałych w kwocie 29 177,57 zł;
- zakup usług remontowych w kwocie 26 445,00 zł;
- zakup materiałów i wyposażenia w kwocie 4 140,53 zł.

Wydatki zrealizowane w ramach zimowego utrzymania dróg, zakupu znaków drogowych, zakupu mieszanki asfaltowej do naprawy dróg gminnych, pomiarów geodezyjnych.

Do najpilniejszych inwestycji w zakresie dróg i infrastruktury okołodrogowej na najbliższe lata wyszczególniono:

- przebudowa dróg gminnych w m. Przybysław i Mielęcín (inwestycja rozpoczęta),
- przebudowa drogi gminnej w m. Żeńsko, Objezierze i Rakowo,
- remont dróg: Słonice – Rakowo – Pławno, Chłopowo – Rębusz, m. Żeńsko, Krzęcin – Choszczno.

Rozwój cywilizacyjny nieodzownie wiąże się z wciąż rosnącym zapotrzebowaniem na dostęp do Internetu. Mieszkańcy coraz częściej pracują zdalnie, do sieci przenoszą się również zakupy czy załatwianie spraw urzędowych. W odpowiedzi na ten trend konieczne jest zapewnienie mieszkańcom Gminy dostępu do sieci. Operatorami i dostawcami Internetu na obszarze Gminy są E-CHO Choszczno, Net-Line Choszczno, wszyscy operatorzy sieci komórkowych. We wszystkich miejscowościach Gminy mieszkańcy mają możliwość korzystania z dostępu do Internetu szerokopasmowego.

1.3. Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne

Obowiązkiem Władz Gminy jest właściwe rozplanowanie przestrzeni jednostki zgodnie z obecnie panującymi uwarunkowaniami przyrodniczymi, gospodarczymi i społecznymi. W związku z tym corocznie

w budżecie Gminy Krzęcin przeznacza się środki pieniężne w celu opracowania nowych koncepcji rozwoju analizowanej jednostki w sposób zrównoważony (uwzględniając ochronę środowiska) i jednocześnie odpowiadając na aktualne zapotrzebowanie rozwoju dla tego obszaru.

Zasady rozwoju przestrzennego gminy jako całości, określone zostały w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Krzęcin.

Studium to dokument, który umożliwia rozpatrywanie poszczególnych inwestycji w odniesieniu do całej gminy i daje wskazania do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Jest to dokument o charakterze strategicznym jednak nie posiada mocy aktu prawnego. Studium to dokument koordynujący: działania rządowe (ponadregionalne), działania samorządowe (na szczeblu regionalnym) i działania lokalne (na granicy z innymi jednostkami samorządowymi) i jednocześnie określający przestrzennie realizację przyjętej przez gminę strategii.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Krzęcin zostało przyjęte w 2008 r. (Uchwała Nr XVI/117/2008 Rady Gminy Krzęcin z dnia 30 maja 2008 r.) a w marcu 2023 r., Rada Gminy podjęła Uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Krzęcin. Zmiana obowiązującego studium ma na celu wyznaczenie obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii, a także ich strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu. Odnawialne źródła energii mają ogromny potencjał do obniżenia cen energii i uniezależnienie gospodarki od paliw kopalnych. Energia z wiatru i słońca pozwala nie tylko ograniczyć emisję CO₂ zwiększa bezpieczeństwo energetyczne kraju w trakcie trwającego kryzysu energetycznego. W związku z powyższym podjęte zostały czynności administracyjne mające na celu zmianę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy. Na terenie opracowania dopuszcza się wyznaczenie obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii, a także ich strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu.

29 marca 2023 Rada Gminy podjęła 3 uchwały intencyjne dotyczące zmian 3 mpzp. Przedmiotem obowiązujących mpzp jest przeznaczenie terenów o użytkowaniu rolniczym na tereny rolnicze z możliwością lokalizacji elektrowni wiatrowych wraz z sieciami i urządzeniami infrastruktury technicznej. Zmiana mpzp ma umożliwić wyznaczenie obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii w oparciu o inne też urządzenia niż pozyskujące energię z siły wiatru o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW. Tereny przeznaczone pod lokalizację ww. urządzeń winny być sytuowane na gruntach klasy IV wzwyż.

O rosnącym / dużym zainteresowaniu źródłem energii odnawialnej świadczy liczba 15 prowadzonych postępowań w roku 2022 w sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko dla inwestycji polegającej na budowie urządzeń infrastruktury technicznej w postaci zespołu paneli fotowoltaicznych. Spośród nich 8 postępowań zostało zakończonych wydaniem decyzji, pozostałe są w trakcie procedowania.

Dokumentami opartymi na Studium, posiadającymi moc aktu prawnego są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Obszary bez wykonanych MPZP mogą być narażone na nieuporządkowany rozwój budownictwa, bez wskazań dotyczących rodzajów i funkcji budynków, ich kształtu, wielkości, położenia, a to może prowadzić do zakłóceń w ładzie przestrzennym obszaru Gminy. Jednakże w Gminie Krzęcin miejscowości tj. Krzęcin, Nowy Klukom, Granowo, Żeńsko, Słonice, Mielęcín tam gdzie zwarta zabudowa pokryte są w całości mpzp.

Przedmiotem planu jest ustalenie zasad zagospodarowania terenów w tym zasady lokalizowania nowych budynków mieszkalnych albo budynków o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa wraz z towarzyszącą infrastrukturą techniczną

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest jedynym aktem, który w sposób prawny określa sposób zagospodarowania terenu, stanowi o ograniczeniach, obowiązkach i możliwościach zagospodarowania terenów

Zgodnie ze stanem na 31.12.2022 r. granicach Gminy Krzęcin obowiązuje 9 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz 3 zmiany w trakcie procedowania niektórych z nich. Obejmują łącznie obszar o powierzchni 2 205,2543 ha, co stanowi około 15,7% całkowitej powierzchni opisywanej jednostki administracyjnej. Jest to średni poziom pokrycia planami miejscowymi.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

1. Uchwała Nr XXIII/195/2022 z dnia 27 stycznia 2022 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Krzęcin w obrębie Żeńsko,
2. Uchwała Nr XXIII/196/2022 z dnia 27 stycznia 2022 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Krzęcin w obrębie Krzęcin,
3. Uchwała Nr XXIII/197/2022 z dnia 27 stycznia 2022 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Krzęcin w obrębie Granowo,
4. Uchwała Nr XXIII/198/2022 z dnia 27 stycznia 2022 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Krzęcin w obrębie Mielęcín,
5. Uchwała Nr XXIII/199/2022 z dnia 27 stycznia 2022 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Krzęcin w obrębie Nowy Klukom,
6. Uchwała Nr XXIII/200/2022 z dnia 27 stycznia 2022 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Krzęcin w obrębie Słonice,
7. Uchwała Nr XXVI/167/2009 z dnia 3 czerwca 2009 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obrębu Granowo, Mielęcín i Przybysław w gminie Krzęcin dla lokalizacji elektrowni wiatrowych wraz z urządzeniami infrastruktury towarzyszącej,
8. Uchwała Nr XXXIV/217/2010 z dnia 30 czerwca 2010 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla lokalizacji siłowni wiatrowych w obrębie Żeńsko gmina Krzęcin,
9. Uchwała Nr VII/32/2011 z dnia 9 czerwca 2011 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla lokalizacji siłowni wiatrowych w obrębach Krzęcin, Słonice, Żeńsko, Nowy Klukom gmina Krzęcin.

W przypadku, gdy miejscowy plan nie zostanie uchwalony jako jego zamiennik funkcjonuje decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

Decyzja, jako narzędzie awaryjne w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, dotyczyć powinna wyłącznie przypadków, gdy wnioskowana zabudowa lokalizowana jest w ciągu zabudowy istniejącej, jako jej uzupełnienie i kontynuację na wolnych działkach, po sporządzeniu analizy wykonywanej na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie sposobu ustalania wymagań dotyczących nowej zabudowy i zagospodarowania terenu w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Tabela poniżej przedstawia liczbę wydanych decyzji o warunkach zabudowy w Gminie Krzęcin w latach 2018-2022. Analizując zawarte w niej dane można zauważyć, że liczba wydawanych decyzji o warunkach zabudowy corocznie wzrasta (poza rokiem 2019 i 2022). W roku 2022 wydawano 33 decyzji, co w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców wynosiło 10,10 decyzji.

Porównując wskaźnik decyzji o warunkach zabudowy w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców dla Gminy Krzęcin i powiatu choszczeńskiego, okazuje się, że od 2018 roku był on w każdym roku wyższy w Gminie niż w powiecie. Dodatkowo obserwuje się, że różnica pomiędzy wartościami badanego wskaźnika w Gminie i powiecie corocznie wzrasta. W roku 2022 zostało wydanych 90 decyzji o warunkach zabudowy. Tak wysoka liczba była spowodowana m.in. z inwestycją według której miałyby powstać osiedle z zabudową mieszkaniową umożliwiającą pobyt tymczasowy.

Tab. 4. Liczba decyzji o warunkach zabudowy wydanych w latach 2018-2022

		2018	2019	2020	2021	2022
Decyzje o warunkach zabudowy ogółem	Krzęcin	35	24	33	90	33
	powiat	228	276	288	398	251
Decyzje o warunkach zabudowy w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców	Krzęcin	9,39	6,54	9,73	26,95	10,10
	powiat	4,69	5,72	6,29	8,80	5,60

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W tabeli poniżej została przedstawiona liczba pozwoleń wydanych na budowę i zgłoszeń zamiaru budowy z projektem budowlanym dla nowych budynków mieszkalnych w Gminie Krzęcin w latach 2018-2022. Łącznie w analizowanych latach wydano 13 pozwoleń i przyjęto zgłoszeń. Liczba pozwoleń i zgłoszeń zamiaru budowy w roku 2020 i 2021 utrzymuje się na stałym poziomie natomiast w 2022 zwiększyła się liczba do 4.

Tab. 5. Liczba pozwoleń wydanych na budowę i zgłoszeń budowy z projektem budowlanym dla nowych budynków mieszkalnych w Gminie Krzęcin w latach 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022
Pozwolenia wydane na budowę i zgłoszenia budowy z projektem budowlanym (nowe budynki mieszkalne)	0	7	2	2	4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

1.4. Walory przyrodnicze i kulturowe

Według regionalizacji fizyczno-geograficznej J. Kondrackiego (zmodyfikowanej przez Solon i inni, 2018) Gmina Krzęcin położona jest w obszarze mezoregionu Pojezierza Choszczeńskiego, makroregionu Pojezierza Zachodniopomorskiego, podprowincji Pojezierza Południowobałtyckiego, w prowincji Niż Środkowoeuropejski, w obrębie megaregionu Pozaalpejskiej Europy Środkowej.

Rzeźba terenu Gminy jest zróżnicowana. Cały teren jest silnie pofalowany, rozcinają go ciągi rynien morenowych, w których występują niewielkie zbiorniki wodne (z zanikającym okresowo lustrem wody). Najniżej położonymi terenami na terenie Gminy jest Dolina Małej Iny (ok. 53 m n.p.m.), a najwyższy punkt znajduje się w pobliżu osady leśnej Pluskocin (117,7 m n.p.m.). Deniwelacja na terenie Gminy przekracza 60 m.

Lasy pokrywają 22,3% powierzchni Gminy i jest to poniżej średniej krajowej. Nadzór nad lasami państwowymi w północnej części Gminy sprawuje Nadleśnictwo Choszczno, a w części południowej Nadleśnictwo Bierzwik. Największe kompleksy leśne znajdują się w południowej części gminy i wchodzi w skład Obszarów Natura 2000 i Obszaru Chronionego Krajobrazu „F” (Bierzwik).

Gmina Krzęcin położona jest na obszarach zlewni rzeki Iny oraz rzeki Drawy, w dorzeczu rzeki Odry. Przez teren Gminy przepływa rzeka Mała Ina, której źródło znajduje się w pobliżu miejscowości Krzęcin, a także rzeki Koczyńska w Objezierzu i Ogardna w Chłopowie. Jednakże obszar Gminy jest stosunkowo bogaty w zbiorniki wodne, powstałe w wyniku przemieszczania się lodowca. Występuje tutaj 13 jezior o łącznej powierzchni 290 ha. Wyróżniają się wśród nich jeziora Chłopowo (jezioro bezodpływowe, największe pod względem pojemności) i Bukowskie (pod względem głębokości) usytuowane w Objezierzu.

Teren Gminy powiązany jest z krajowym i regionalnym układem ekologicznym. Zgodnie z siecią korytarzy ekologicznych przez obszar południowej części Gminy przebiega korytarz ekologiczny „Puszcza Gorzowska-Puszcza Drawska” zaliczane do jednego z siedmiu korytarzy głównych: Korytarza Północnego (GKPN).

W granicach administracyjnych Gminy Krzęcin występują formy ochrony przyrody ustanowione na podstawie ustawy z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Wśród funkcjonujących form ochrony można wyróżnić dwa obszary Natura 2000, obszar chronionego krajobrazu, dwa użytki ekologiczne oraz dwanaście pomników przyrody. Do przestrzennych form występujących na obszarze Gminy należą:

- Obszar Natura 2000 „Lasy Puszczy nad Drawą” – obszar specjalnej ochrony ptaków (Dyrektywa Ptasia). Powierzchnia obszaru wynosi 190 279,05 ha (z czego 7276 ha na terenie Gminy). Został powołany w celu ochrony meandrujących rzek o naturalnym charakterze wraz z ich dolinami;
- Obszar Natura 2000 „Lasy Bierzwnickie” – specjalny obszar ochrony siedlisk (Dyrektywa Siedliskowa). Powierzchnia obszaru wynosi 8 792,3 ha (z czego 2632 ha na terenie Gminy). Został powołany w celu ochrony cennych przyrodniczo fragmentów Puszczy Drawskiej wraz z siedliskami oraz gatunkami roślin i zwierząt;
- Obszar Chronionego Krajobrazu „F” (Bierzwnik) – powierzchnia obszaru wynosi 30 634 ha (czego 7898 ha zlokalizowane jest w granicach Gminy). Został on powołany w celu ochrony wartości przyrodniczych i wypoczynkowo-rekreacyjnych, do których można zaliczyć: jeziora, bogatą rzeźbę rynien glacialnych, śródleśne torfowiska i łąki.

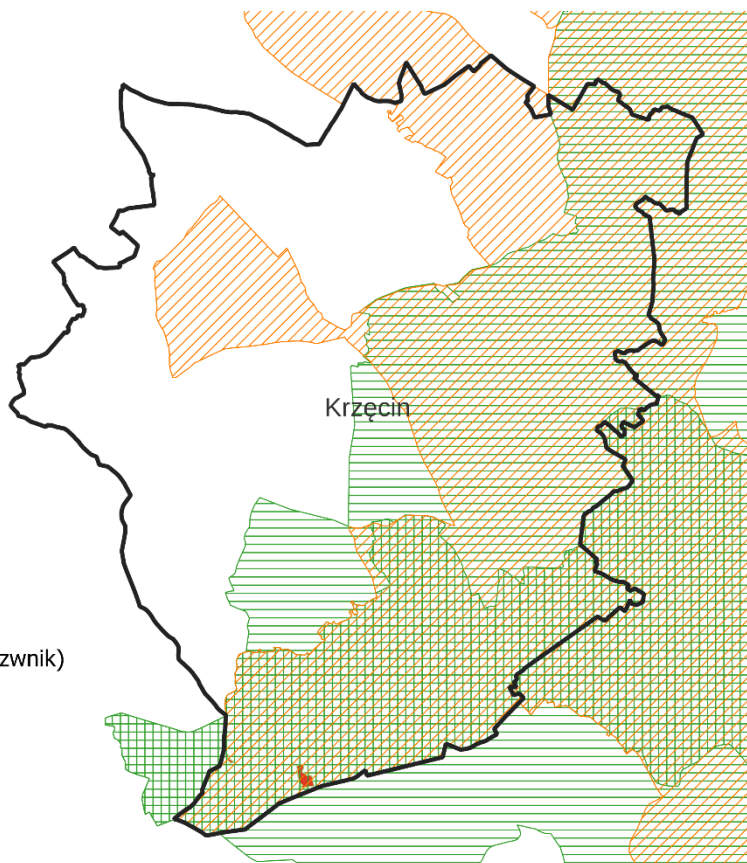
W parkach występują pomniki przyrody tj.:

- Mielęcín - pomnik przyrody – Dąb szypułkowy o pierścienicy 162 cm, obwodzie 509 cm, wysokości 27 m. Jego powołanie miało miejsce 13.12.1991 r.
- Nowy Klukom - pomnik przyrody – Dąb szypułkowy o pierścienicy 138 cm, obwodzie 434 cm, wysokości 29 m. Jego powołanie miało miejsce 13.12.1991 r.
- Nowy Klukom - pomnik przyrody – Klon pospolity (klon zwyczajny) o pierścienicy 126 cm, obwodzie 396 cm, wysokości 28 m. Jego powołanie miało miejsce 13.12.1991 r.
- Nowy Klukom - pomnik przyrody – grupa 2 Platanów Klonistych o pierścienicy 134 cm, obwodzie 421 cm, wysokości 29 m. Powołanie miało miejsce 13.12.1991 r.
- Krzęcín – pomnik przyrody - grupa 3 Lip Drobnolistnych (1. o pierścienicy 104 cm, obwodzie 327 cm, wysokości 26 m, 2. o wysokości 26 m., 3. o pierścienicy 105 cm, obwodzie 330 cm, wysokości 24 m). Powołanie miało miejsce 18.12.1990 r.
- Krzęcín – pomnik przyrody - grupa 3 Buków Pospolitych; 1: zamierający, silne ubytki w koronie; 2,3: obiekt powalony. Powołanie miało miejsce 18.12.1990 r.
- Krzęcín – pomnik przyrody - Lipa szerokolistna o pierśnicy: 144 cm, obwodzie 452 cm, wysokości 26 m. Powołanie miało miejsce 27.12.2003 r.
- Krzęcín – pomnik przyrody - Lipa szerokolistna o pierśnicy 143 cm, obwodzie 449 cm, wysokości 28 m. Powołanie miało miejsce 27.12.2003 r.
- Krzęcín – pomnik przyrody - Grab zwyczajny o pierśnicy 63 cm, obwodzie 198 cm, wysokości 17 m. Powołanie miało miejsce 27.12.2003 r.
- Krzęcín – pomnik przyrody - Grab zwyczajny o pierśnicy 66 cm, obwodzie 207 cm, wysokości 18 m. Powołanie miało miejsce 27.12.2003 r.

Legenda

- Obszar Chronionego Krajobrazu F (Bierzwnik)
- użytki ekologiczne
- OSO Lasy Puszczy nad Drawą
- SOO Lasy Bierzwnickie

1 0 1 2 3 km

Ryc. 12. Formy ochrony przyrody na terenie Gminy Krzęcin

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii na podkładzie OpenStreet-Map.

Przez Gminę Krzęcin przebiega zachodniopomorska pętla Szlaku Cysterskiego. Biegnie od strony Pełczyc przez Granowo-Krzęcin-Chłopowo w kierunku Bierzwnika.

Zasoby kulturowe obszaru gminy oparte są na jego bogatej historii. Co najmniej połowy XIV wieku sięgają związki z zakonem cystersów. Od 1375 r. cysterki z Pełczyc posiadały 2 łany w Żeńsku, które w ich posiadaniu pozostawały do kasaty klasztoru w 1537 r. W połowie XIV wieku cystersi z Bierzwnika zainteresowali się Chłopowem, Rakowem, Objezierzem i innymi wioskami, położonymi w sąsiedztwie swoich dóbr klasztornych.

W granicach Gminy znajduje się 14 pozycji wpisanych do rejestru zabytków nieruchomych województwa zachodniopomorskiego. Zabytki wpisane do rejestru charakteryzują się dużą różnorodnością pod względem funkcji. Wyodrębniono 5 charakterystycznych rodzajów zabytków. Największą grupę zabytków wpisanych do rejestru stanowią kościoły (7). Ponadto na terenie Gminy występują cmentarze (6) oraz parki (2). Pojedynczo odnotowano następujące obiekty: pałac wraz z wyposażeniem w Przybysławiu oraz ogrodzenie z bramką w Żeńsku. Obiekty wpisane do rejestru zabytków znajdują się w 9 miejscowościach. Większość z nich datowana jest na XVIII i XIX wiek. Natomiast kościół w Rakowie wybudowano w XV-XVI w., a kościół w Żeńsku w XIV w. Kościół w miejscowości Nowy Klukom datowany jest na XVI w. Na XV-XVI datuje się także bramę cmentarną z ogrodzeniem oraz sam cmentarz przykościelny w Żeńsku. Wymienione zabytki są zarazem najstarszymi obiektami występującymi na terenie Gminy Krzęcin. Miejscowością, w której odnotowano największą liczbę obiektów wpisanych do rejestru zabytków obiektów architektonicznych i budowlanych z terenu Gminy jest Żeńsko (3). W miejscowościach: Granowo, Krzęcin oraz Przybysław odnotowano po 2 obiekty rejestrowe, a w Chłopowie, Mielęcinie, Nowym Klukomie, Objezierzu i Rakowie – po 1.

Na terenie Gminy znajdują się również inne, cenne ze względów turystycznych obiekty, niewpisane do rejestru zabytków m.in.:

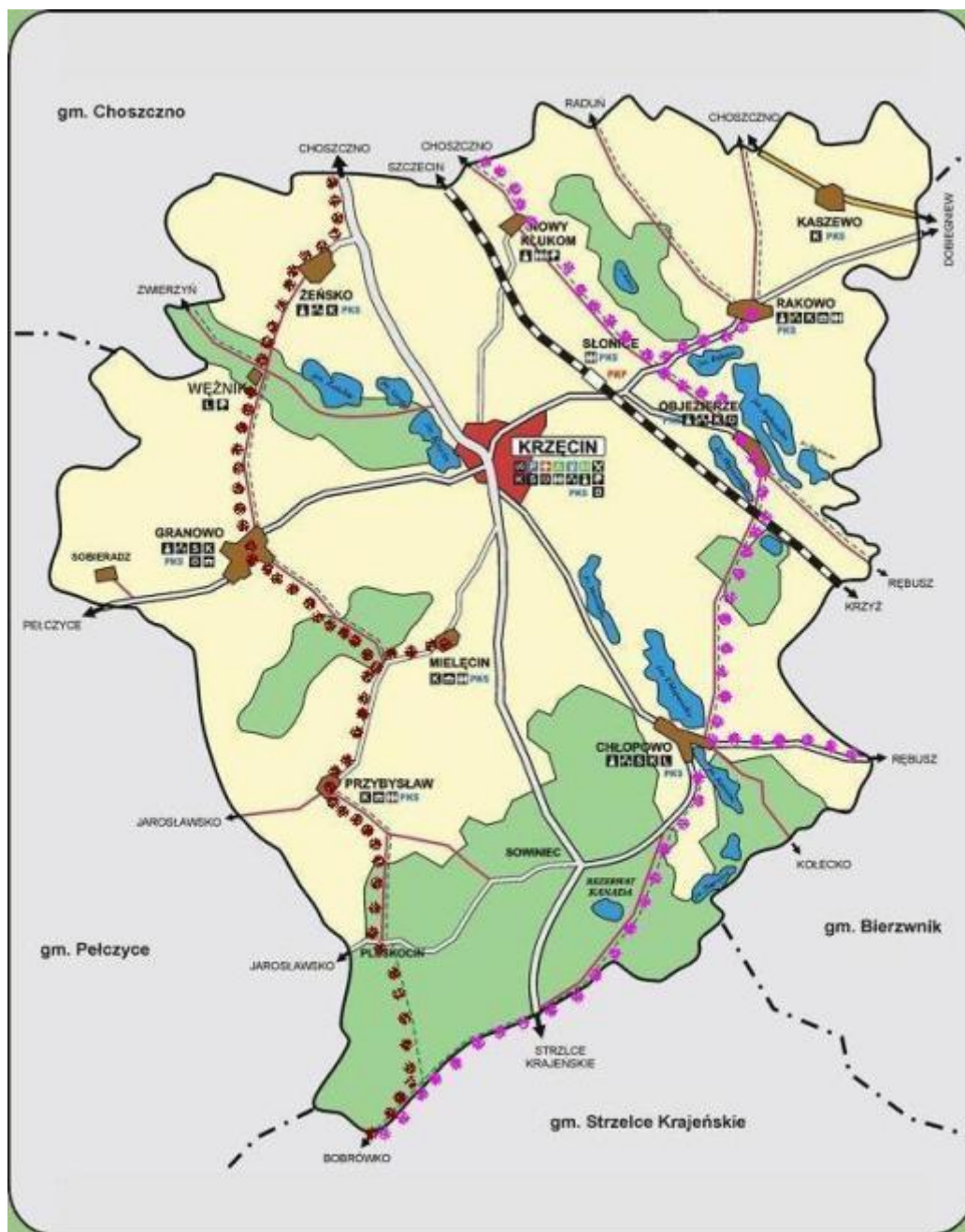

- zabudowania zagrodowe: chałupy ryglowe z XIX w. w Chłopowie, Krzęcinie i Granowie, stodoły szachulcowe i murowane z przełomu XIX i XX wieku;
- budowle sakralne, w tym zaadaptowane na cele religijne budynki szkół w Mielęcinie i Przybysławiu;
- założenia parkowo-pałacowe: neoklasycystyczne w Rakowie i Granowie, siedziby szlacheckie w Słonicach i Kaszewie, parki (bez zachowanych dworów) w Krzęcinie i Nowym Klukomiu;
- zespoły folwarczne: zachowane w Mielęcinie, Rakowie, Przybysławiu i Granowie, przebudowane w Nowym Klukomiu i Słonicach;
- budynki użyteczności publicznej: szkoły w Objezierzu, Przybysławiu i Mielęcinie (lata 20. XIX w.), Krzęcinie, remiza strażacka w Chłopowie,
- Nagrobek Otto Beyera znajdujący się na cmentarzu komunalnym w miejscowości Żeńsko. Nagrobek niesie za sobą wartość emocjonalną związaną z historią regionu.
- architektura przemysłowa: młyn w Smużyku (1. poł. XIX w.), zagroda młyńska w Krzęcinie (XIX/XX w.), kuźnia i stolarnia w Przybysławiu (1906-1914), gorzelnia w Rakowie (1906 r.), stacja kolejowa w Słonicach (1880 r.), kuźnie np. w Chłopowie i Objezierzu (XIX/XX w.), trafostacje np. w Pluskocinie.

W Gminie została utworzona Krzęcińska Strefa Zieleni i Relaksu, gdzie mieszkańcy korzystając ze ścieżki spacerowo-rowerowej mogą podziwiać walory przyrodnicze oraz zapoznać się z historią Krzęcina i okolic. Uzupełnienie tej trasy jest ścieżka edukacyjna składająca się kilku tablic poświęconych zarówno historii jak i walorom krajobrazowym oraz przyrodniczym. Drzewostan jest pozostałością parku podworskiego i na jakimś terenie zachowały się pomniki przyrody jakimi są buki pospolite. Wiek buków pospolitych szacuje się na ok. 200 lat. Przeciętnie ten gatunek osiąga 25-30 m wysokości i w takim przedziale mieszczą się i te okazy. Ich obwody określa się od 4,02 m do 5 m.

Na terenie Gminy znajdują się dwa szlaki rowerowe:

1. Żeńsko – Granowo – Mielęcin – Przybysław – Bobrówko (kolor czerwony na mapie)
2. Nowy Klukom – Rakowo – Objezierze – Chłopowo – Rębusz – Bobrówko (kolor różowy).

Ryc. 13. Trasy rowerowe na terenie Gminy Krzęcin.

Źródło: https://krzecin.pl/strona/menu/25_szlaki_rodrowowe

CZĘŚĆ 2: DIAGNOZA SYTUACJI GOSPODARCZEJ GMINY

2.1. Gospodarka lokalna i rynek pracy

O poziomie przedsiębiorczości danej jednostki samorządu terytorialnego świadczy między innymi liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących na jej terenie. W tabeli poniżej przedstawiono kształtowanie się liczby podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON na obszarze powiatu choszczeńskiego w latach 2018-2022. Największą zmianę na terenie powiatu obserwuje się dla Choszczno, gdzie liczba podmiotów gospodarczych w analizowanym okresie wzrosła o 232: z 2 117 do 2 349 (wzrost o 10,9%). Gmina Krzęcin zarejestrowała wzrost liczby przedsiębiorstw o 36 podmioty: z 212 do 248 (wzrost o 16,9%). Przedsiębiorstwa zarejestrowane w Gminie Krzęcin w roku 2022 stanowiły 5,4% (248 podmiotów) wszystkich przedsiębiorstw prowadzących swoją działalność w powiecie choszczeńskim.

Tab. 6. Zmiany liczby podmiotów gospodarczych w powiecie choszczeńskim w latach 2018-2022

JST	2018		2022		zmiana liczby zarejestrowanych podmiotów w okresie 2018-2022
	liczba zarejestrowanych podmiotów w REGON	odsetek w powiecie	liczba zarejestrowanych podmiotów w REGON	odsetek w powiecie	
powiat choszczeński	4 149	100,0%	4 575	100,0%	426
Bierzwnik	351	8,5%	390	8,5%	39
Choszczno	2 117	51,0%	2 349	51,3%	232
Drawno	397	9,6%	448	9,8%	51
Krzęcin	212	5,1%	248	5,4%	36
Pelczyce	583	14,1%	662	14,5%	79
Recz	489	11,8%	478	10,4%	-11

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wśród podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na terenie Gminy Krzęcin, największa część podmiotów działa w budownictwie (64 podmioty) oraz w pozostałej działalności usługowej (87 podmiotów). Ich udział wyniósł kolejno 26% i 12%. Podobna liczba podmiotów (w przedziale 27-28) zajmuje się działalnością związaną z handlem hurtowym i detalicznym oraz naprawą pojazdów samochodowych, włączając motocykle i przetwórstwem przemysłowym – udział podmiotów z tych grup w ich całkowitej liczbie wynosił po 11% dla każdej z sekcji. Najmniej podmiotów gospodarczych zajmuje się edukacją (3), dostawą wody; gospodarowaniem ściekami i odpadami oraz działalnością związaną z rekultywacją (2), informacją i komunikacją (2) oraz działalnością finansową i ubezpieczeniową (1). Ich udział wyniósł 1%.

Na terenie Gminy Krzęcin nie działają podmioty zajmujące się wytwarzaniem i zaopatrywaniem w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych, górnictwem i wydobywaniem ani żadne organizacje i zespoły eksterytorialne.

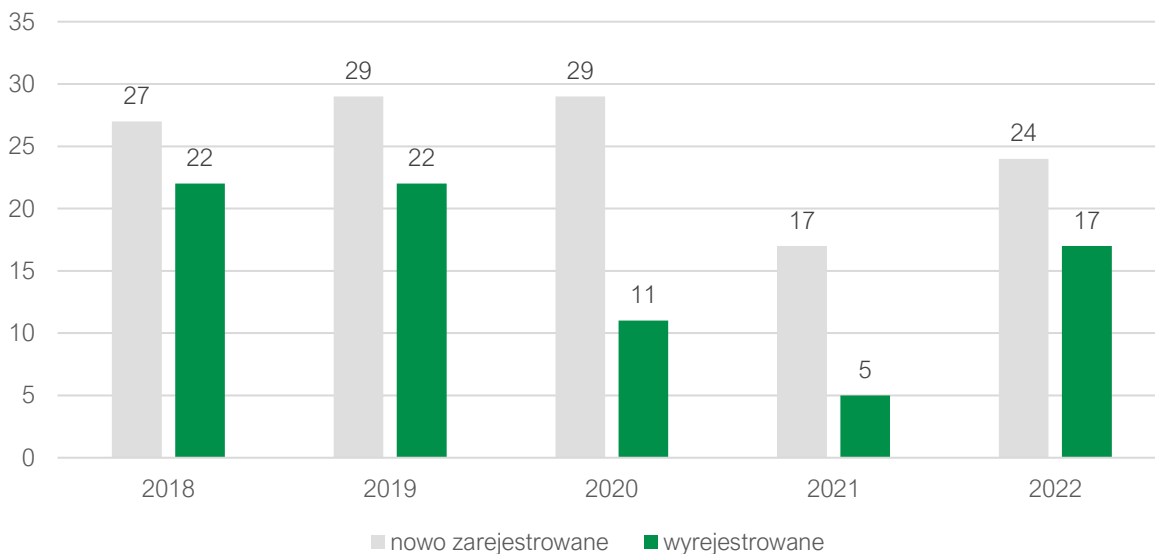
Tab. 7. Podmioty działające na terenie Gminy Krzęcin w 2022 r. według sekcji PKD

SEKCJE PKD 2007	Liczba podmiotów	Udział
SEKCJA F Budownictwo	64	25,8%
SEKCJA S i T Pozostała działalność usługowa	30	12,1%
SEKCJA G Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	28	11,3%
SEKCJA C Przetwórstwo przemysłowe	27	10,9%
SEKCJA A Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	22	8,9%
SEKCJA H Transport i gospodarka magazynowa	14	5,6%
SEKCJA Q Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	13	5,2%
SEKCJA N Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	10	4,0%
SEKCJA M Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	9	3,6%
SEKCJA O Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	7	2,8%
SEKCJA R Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	7	2,8%
SEKCJA I Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	5	2,0%
SEKCJA L Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	4	1,6%
SEKCJA P Edukacja	3	1,2%
SEKCJA E Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	2	0,8%
SEKCJA J Informacja i komunikacja	2	0,8%
SEKCJA K Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1	0,4%
SEKCJA B Górnictwo i wydobywanie	0	0,0%
SEKCJA D Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0	0,0%
SEKCJA U Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0,0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wśród największych podmiotów gospodarczych na terenie Gminy są m.in.: Green Plant Maciej Jerzy Wakuła (usługi rolnicze) oraz 2x3 S.A. (producent tablic szkolnych i biurowych).

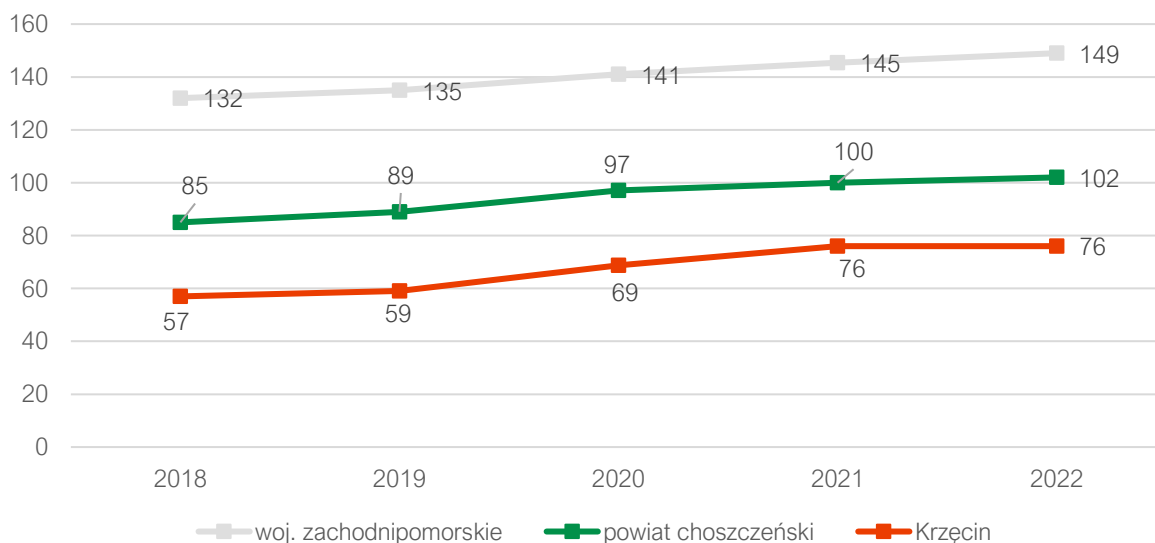
Na poniższym wykresie przedstawiono porównanie podmiotów nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych z rejestru REGON działających na terenie Gminy Krzęcin. Analiza dotyczy zmian na przestrzeni lat 2018-2022. Z wyjątkiem 2021 roku liczba nowo zarejestrowanych podmiotów corocznie utrzymywała się na stałym poziomie (24-29 podmiotów). Liczba nowo zarejestrowanych przedsiębiorstw corocznie przewyższała liczbę podmiotów wyrejestrowanych.

Ryc. 14. Porównanie podmiotów nowo zarejestrowanych i wyrejestrowanych z rejestru REGON w latach 2018-2022 działających na terenie Gminy Krzęcin

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Na poniższej rycinie przedstawione zostało kształtowanie się liczby podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w Gminie Krzęcin na tle powiatu i województwa. W przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców, wartość wskaźnika w 2022 roku dla Gminy (77 przedsiębiorstw) jest dużo niższa niż średnia dla powiatu (102 przedsiębiorstw), jak i województwa (149 przedsiębiorstw). Dla wszystkich jednostek obserwuje się systematyczny wzrost wskaźnika na przestrzeni analizowanych lat.

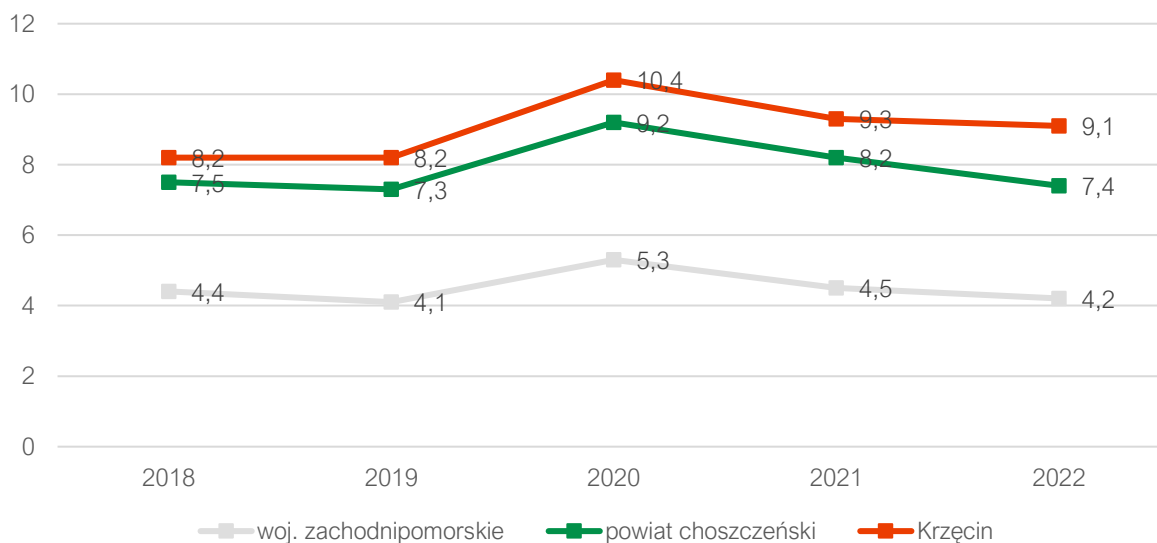
Ryc. 15. Liczba podmiotów zarejestrowanych w REGON w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w Gminie Krzęcin na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Rozwój gospodarczy jednostki powiązany jest również z lokalnym i regionalnym rynkiem pracy. Dostęp do stabilnego zatrudnienia i satysfakcjonującej pracy ma bezpośredni wpływ na jakość życia mieszkańców. Na poniższej rycinie przedstawiono kształtowanie się liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych w ogólnej liczbie ludności w wieku produkcyjnym zamieszkujących Gminę Krzęcin. Dane te zostały zestawione ze średnimi wartościami dla powiatu i województwa w latach 2018-2022. Dane wskazują na wyższy udział bezrobotnych w Gminie, aniżeli średnia powiatowa i wojewódzka. Warto zaznaczyć jednak, że od 2020 roku

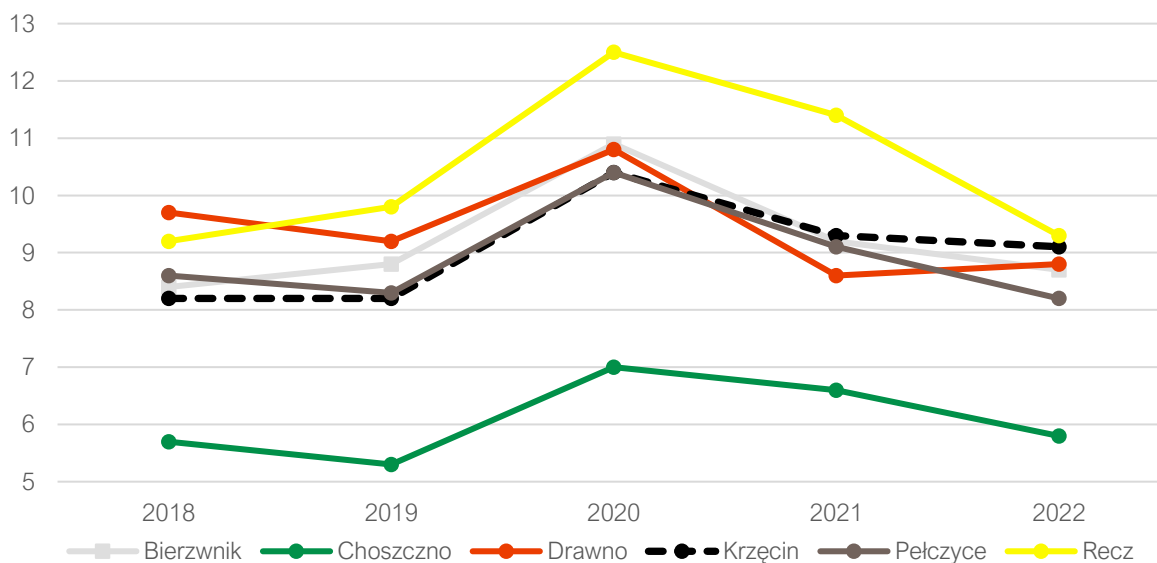
trwa tendencja spadkowa. Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym na obszarze Gminy Krzęcin spada, co jest pozytywnym zjawiskiem społecznym i gospodarczym.

Ryc. 16. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Krzęcin na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wśród porównywanych gmin powiatu choszczeńskiego w latach 2018-2022 Gmina Krzęcin charakteryzowała się jednym z wyższych udziałów bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawione zostały na wykresie poniżej.

Ryc. 17. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Krzęcin na tle gmin z powiatu choszczeńskiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy dla powiatu choszczeńskiego w roku 2021 struktura bezrobotnych przedstawiała się następująco:

Tab. 8. Struktura bezrobotnych w powiecie choszczeńskim (stan na początek 2021 roku).

	Ogółem	w tym kobiety
Bezrobotni zarejestrowani ogółem	2 624	1 494
Zamieszkali na wsi	1 672	953
Osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	82	47
Cudzoziemcy	1	1
Bez kwalifikacji zawodowych	1 106	649
Bez doświadczenia zawodowego	732	478
Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy:	2 193	1 307
do 30 roku życia	735	469
w tym do 25 roku życia	379	227
długotrwale bezrobotne	1 531	987
powyżej 50 roku życia	644	231
korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej	0	0
posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	483	445
posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	0	0
niepełnosprawni	63	32

Źródło: Sprawozdanie z rynku pracy MRPI-01. Powiatowy Urząd Pracy dla Powiatu Choszczeńskiego

Należy zwrócić uwagę na odsetek osób długotrwale bezrobotnych (58,34%), co może oznaczać, że osoby te nie są zainteresowane podjęciem pracy, ich kwalifikacje nie odpowiadają potrzebom lokalnego rynku oraz brakiem możliwości dojazdu do pracy. Około 57% osób bezrobotnych to kobiety. Ponadto, 28% bezrobotnych to osoby młode do 30 roku życia.

W 2022 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie choszczeńskim wynosiło 5 575,63 zł, co odpowiada 83,1% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce i 90,36% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w województwie zachodniopomorskim.

2.2. Infrastruktura i środowisko

Urządzenia sieciowe

Zadania własne Gminy w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków realizuje Zespół Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska z siedzibą w Krzęcinie oraz Spółdzielnia Mieszkaniowa „Mielęcín”.

Woda, która każdego dnia trafia do mieszkańców za pośrednictwem sieci wodociągowej o łącznej długości 36,1 km, pochodzi z dziewięciu stacji uzdatniania wody, zarządzanych przez ZGKiOŚ oraz Spółdzielnię Mieszkaniową „Mielęcín”. Stacje obsługiwane przez gminną jednostkę znajdują się w Chłopowie, Granowie, Krzęcinie, Objezierzu i Żeńsku. Największa z nich usytuowana jest w miejscowości Objezierze i dostarcza wodę nie tylko mieszkańcom Objezierza, ale także mieszkańcom Nowego Klukomia i Słonic. Cztery stacje uzdatniania wody obsługiwane przez Spółdzielnię Mieszkaniową „Mielęcín” zasilają Kaszewo, Rakowo, Mielęcín i Przybysław. Według danych GUS na 2022 rok udział mieszkańców mających dostęp do sieci wodociągowej wynosił 92,4%. Do najważniejszych planowanych działań w zakresie rozwoju sieci wodociągowej na terenie Gminy należy budowa sieci wodociągowej- Kolonia V Chłopowo-Sierosławiec (ca 1800 mb.).

Udział mieszkańców posiadających dostęp do sieci kanalizacyjnej w Gminie Krzęcin w 2022 roku wynosił 59,9%, co świadczy o tym, że część mieszkańców korzysta z sieci wodociągowej wykorzystując przydomowe oczyszczalnie ścieków oraz szamba. Wynika to z rozproszenia zabudowy mieszkaniowej. Sieć kanalizacji sanitarnej na terenie Gminy ma łączną długość 25,5 km. Zbiorną siecią kanalizacyjną objęte są miejscowości: Chłopowo, Krzęcin, Mielęcín, Przybysław, Kaszewo, Rakowo i Granowo. Oczyszczalnia ścieków w Chłopowie (rok ukończenia 2011) obsługiwana jest przez Zespół Gospodarki Komunalnej i Ochrony

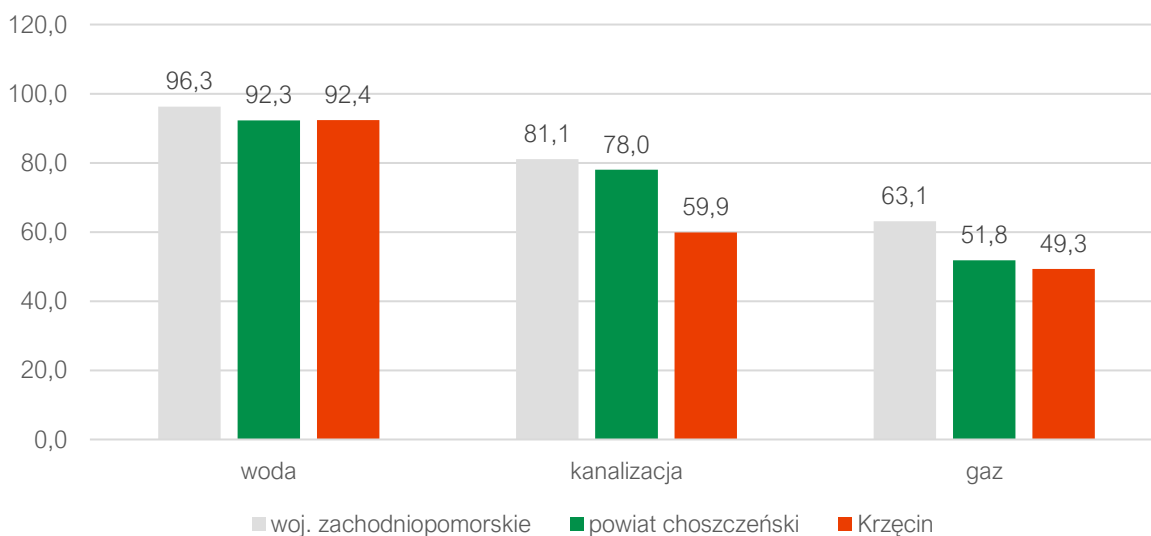
Środowiska, natomiast pozostałe oczyszczalnie: Krzęcin, Mielęcín, Przybysław, Rakowo, Kaszewo obsługiwane są przez Spółdzielnię Mieszkaniową „Mielęcín”. Szacuje się, że obecne przepustowości będą wystarczające zarówno przy aktualnym poziomie liczby mieszkańców, jak i w przypadku zwiększenia się tej liczby. Do najważniejszych działań w zakresie rozwoju sieci kanalizacyjnej należy modernizacja istniejących oczyszczalni ścieków, przyłączenie miejscowości Przybysław i Mielęcín do oczyszczalni ścieków w Granowie. Gmina prowadzi inwentaryzację szamb i przydomowych oczyszczalni ścieków.

Dla mieszkańców nieposiadających dostępu do sieci kanalizacyjnej Gmina stosuje wsparcie w postaci dotacji na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków. W lipcu 2022 r. w Gminie Krzęcin ruszył „Program przyznania dotacji celowej z budżetu Gminy Krzęcin osobom fizycznym oraz wspólnotom mieszkaniowym, na cele związane z realizacją budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Krzęcin w latach 2022-2024.” Program realizowany jest w celu zagospodarowania ścieków na obszarach, dla których budowa kanalizacji jest niemożliwa lub ekonomicznie nieuzasadniona, aby ograniczyć ilość odprowadzanych nieoczyszczonych ścieków socjalno-bytowych bezpośrednio do gruntu lub do wód. Program cieszy się dużym zainteresowaniem ze strony mieszkańców Gminy Krzęcin. Do dnia dzisiejszego Gmina przyznała dotację na ww. wymieniony cel 55 gospodarstw domowym z miejscowości Objezierze, Żeńsko, Grzywacz, Pluskocin, Słonice, Nowy Klukom, Sobolewo i Sierosławiec oraz Chłopowo. Wysokość dotacji wynosi do 100 % udokumentowanych kosztów, jednak w wysokości nie większej niż 10 000,00 zł.

Gmina jako pierwsza w regionie realizuje tego typu pomoc dla mieszkańców z zakresu uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej w miejscowościach m.in. nieskanalizowanych.

Termin trwania naboru wniosków na dofinansowanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków określa w 2022 roku do 30 listopada 2022 roku; w kolejnych latach trwania programu tj. 2023-2024 w okresie od 10 maja do 30 listopada każdego roku.

Na terenie Gminy Krzęcin zlokalizowana jest sieć gazowa. Wszystkie sołectwa Gminy Krzęcin mają dostęp do sieci. Według danych GUS przedstawionych w poniższej tabeli, w 2022 roku 49,3% mieszkańców korzystało z sieci gazowej. Był to udział niższy niż analogiczny wskaźnik dla województwa i powiatu. Aktualne zainteresowanie mieszkańców podłączeniem do istniejącej sieci gazowej szacuje się jako średnie ze względu na czynniki zewnętrzne w postaci zmian cen gazu oraz niestabilnej sytuacji politycznej.

Ryc. 18. Udział korzystających z instalacji sieciowych w Gminie Krzęcin w 2022 roku na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Ponadto, na terenie Gminy Krzęcin prowadzona jest ewidencja źródeł ciepła w ramach Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB). Jest to ogólnokrajowy rejestr zawierający kompleksowe informacje na temat źródeł ogrzewania budynków, którego celem jest poprawa jakości powietrza i walka ze smogiem, a także pomoc w wymianie tzw. kopciuchów. Od 1 lipca 2021 r. do 30 czerwca 2022 r. każdy właściciel

nieruchomości zobowiązany był do złożenia deklaracji dotyczącej źródła ciepła i spalanych paliw w budynku. Według stanu na 2022 r., w Gminie Krzęcin zewidencjonowano 894 źródła ciepła, wśród których aż 475 dotyczyło gazu, 416 deklaracji dotyczyło stałych źródeł ciepła. Energia elektryczna była źródłem ciepła w 2 przypadkach, a odnawialne źródła energii w tylko 1 miejscu. Wszystkie źródła ciepła w obiektach związanych z administracją publiczną to gaz. Z kolei wśród przedsiębiorców, 6 zarejestrowanych źródeł ciepła to paliwa stałe, a w 5 źródła to gaz.

W Gminie część budynków administracji publicznej wymaga termomodernizacji m.in. budynek Szkoły Podstawowej w Krzęcinie, Wiejski Dom Kultury w Chłopowie, Klub Kultury w Rakowie, Klub Kultury w Rakowie, Klub Kultury w Przybysławiu, a także świetlica wiejska w Nowym Klukomiu.

Tab. 9. Źródła ciepła w Gminie Krzęcin na podstawie przeprowadzonej ewidencji

Wyszczególnienie źródeł ciepła na podstawie przeprowadzonej ewidencji:	Liczba źródeł ciepła w gminie, w tym:	Osoby fizyczne	Administracja publiczna	Przedsiębiorcy
Stale (węgiel, miał, ekogroszek)	416	410	0	6
Gaz	475	455	15	5
Energia elektryczna	2	2	0	brak danych
Sieć ciepła	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
OZE	1		1	
inne	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Krzęcin

Gospodarka odpadami

Zgodnie z Ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania, a w szczególności tworzą warunki do wykonywania prac związanych z utrzymaniem czystości i porządku na terenie Gminy lub zapewniają wykonanie tych prac przez tworzenie odpowiednich jednostek organizacyjnych.

Gmina Krzęcin do końca roku 2019 była członkiem Związku Gmin „Dolna Odra”. Spółka Gmin Dolnej Odry sp. z o.o. prowadzi działalność związaną z odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych mieszanych z nieruchomości zamieszkałych z terenu gmin członkowskich Związku Gmin Dolnej Odry z siedzibą w Chojnie oraz z nieruchomości niezamieszkałych z terenu Gminy Banie. Od 2020 r. Spółka realizuje także odbiór i zagospodarowanie odpadów selektywnych z nieruchomości zamieszkałych z terenu gmin członkowskich Związku Gmin Dolnej Odry z siedzibą w Chojnie. Gmina Krzęcin uchwałą nr VI/53/2019 Rady Gminy w Krzęcinie z dnia 13 czerwca 2019 r. wystąpiła z Związku z dniem 31 grudnia 2019 roku.

W 2022 roku, w wyniku rozstrzygniętego przetargu na zadanie pn. Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych, w tym nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe oraz nieruchomości mieszanych na terenie Gminy Krzęcin, usługę odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych świadczyło Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o., ul. Wolności 26, 73-200 Choszczno.

W czasie trwania umowy Wykonawca udostępniał również dla mieszkańców Gminy Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), który w 2022 roku zlokalizowany jest w Choszczynie przy ulicy Wolności 60, 73-200 Choszczno. Mieszkańcy mogli korzystać z PSZOK od poniedziałku do piątku w godzinach od 8:00 - 15:00.

Ponadto w 2022 roku Wykonawca zapewniał mieszkańcom Gminy pojemniki na zużyte baterie oraz na przeterminowane leki i opakowania po lekach, które umiejscowione były na terenie Zespołu Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska w Krzęcinie.

Stawki opłat za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych w 2022 roku prezentowały się następująco:

- 25,00 złotych miesięcznie od mieszkańca – w przypadku nieruchomości zamieszkałych,
- 25,00 złotych miesięcznie od mieszkańca plus 1,30 złotych za 1m² powierzchni użytkowej lokalu miesięcznie – w przypadku nieruchomości mieszanych, czyli nieruchomości, które w części stanowią nieruchomość, na której zamieszkują mieszkańcy, a w części nieruchomość, na której nie zamieszkują, a powstają odpady komunalne,
- 160,00 złotych rocznie – w przypadku domków letniskowych lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe,
- w przypadku nieruchomości zabudowanych budynkami jednorodzinnymi, których właściciele nieruchomości zadeklarowali posiadanie przydomowego kompostownika, w którym gromadzili bioodpady stanowiące odpady komunalne, przysługiwało także zwolnienie z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości 1,00 zł od gospodarstwa domowego.

W 2022 roku odpady komunalne były odbierane od mieszkańców z następującą częstotliwością:

- niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne oraz bioodpady stanowiące odpady komunalne:
 - z budynków mieszkalnych jednorodzinnych oraz z budynków w zabudowie zagrodowej, a także z nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe lub innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe – nie rzadziej niż raz na dwa tygodnie w okresie od kwietnia do października i nie rzadziej niż raz na miesiąc w okresie od listopada do marca,
 - z budynków wielolokalowych – nie rzadziej niż raz w tygodniu w okresie od kwietnia do października i nie rzadziej niż raz na dwa tygodnie w okresie od listopada do marca,
- segregowane odpady komunalne – raz w miesiącu,
- odpady wielkogabarytowe – dwa razy do roku.

W poniższej tabeli przedstawiony został stan gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Krzęcin w latach 2018-2022. Na przestrzeni analizowanych lat masa odpadów zbieranych z obszaru Gminy, pomimo spadku liczby podmiotów objętych systemem gospodarowania odpadami w gminie, ulegała wahaniom. Udział odpadów zbieranych w sposób selektywny w całkowitej masie zbieranych odpadów od roku 2018 do roku 2022 zwiększał z poziomu 24% do poziomu 41%. Ilość odpadów na 1 mieszkańca utrzymywała się na stałym poziomie (0,34-0,37 Mg).

Tab. 10. Stan gospodarki odpadami w Gminie Krzęcin w latach 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba mieszkańców objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi (os.)	2 649	2 664	2 602	2 565	2 610
Łączna ilość zebranych odpadów komunalnych (Mg), w tym:	909,12	970,76	908,53	936,65	920,44
<i>zmieszane</i>	688,24	703,16	583,18	603,22	538,58
<i>segregowane</i>	220,88	267,60	325,35	333,43	381,86
Udział odpadów segregowanych w łącznej ilości odpadów	24%	28%	36%	36%	41%
Ilość zebranych odpadów na mieszkańca (Mg)	0,34	0,36	0,35	0,37	0,35

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań.

Gmina prowadzi działania informacyjne z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi, m.in. za pomocą plakatów, strony internetowej www.krzecin.pl oraz przy użyciu mediów społecznościowych. Mieszkańcy mają także możliwość zgłaszania uchybień występujących po stronie Wykonawcy.

Pozostała działalność w zakresie ochrony środowiska

Postępujące zanieczyszczenie środowiska oraz wywołująca je antropopresja i zmuszają do podejmowania działań służących ochronie i zachowaniu zasobów naturalnych oraz ograniczeniu ich dalszej degradacji. Działania te związane są w szczególności z ochroną powietrza atmosferycznego, wód powierzchniowych i podziemnych oraz gleb.

Gmina Krzęcin współpracuje z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie w sprawie programu Czyste Powietrze, którego podstawowym celem jest poprawa efektywności energetycznej oraz zmniejszenie emisji pyłów i innych zanieczyszczeń do atmosfery z istniejących jednorodzinnych budynków mieszkalnych. Program oferuje dofinansowania dla mieszkańców w zakresie termomodernizacji budynków, wymiany pieców oraz instalacji OZE. Punkt cieszy się zainteresowaniem mieszkańców. W 2022 roku było 90 konsultacji z mieszkańcami i zostało podpisanych 45 wniosków o dofinansowanie, z których zrealizowane 19 przedsięwzięć na łączną kwotę 239 855,19 zł.

We wrześniu 2022 roku został ogłoszony pierwszy roczny ranking gmin uczestniczących w promowaniu i realizowaniu programu priorytetowego „Czyste Powietrze”. Wśród wszystkich polskich gmin, które podpisały porozumienia z wojewódzkimi funduszami ochrony środowiska i gospodarki wodnej na prowadzenie na swym terenie punktów konsultacyjno-informacyjnych, zostało wytypowanych 625 najbardziej aktywnych. Wśród nich znalazło się 30 gmin z terenu województwa zachodniopomorskiego. Wśród najbardziej aktywnych gmin znalazła się Gmina Dąbie. W ślad za tym wyróżnieniem idzie także nagroda, jaką jest możliwość wydatkowania dodatkowych środków – kwoty 25 600 zł - na pokrycie kosztów związanych z prowadzeniem punktu czyli walką o poprawę jakości powietrza.

Zarząd Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie na posiedzeniu w dniu 23 marca 2023 r. postanowił udzielić Gminie Krzęcin dofinansowania w formie dotacji w wysokości do kwoty 31 492,00 zł na realizację zadania polegającego na: „Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Krzęcin”. Była to siódma edycja akcji usuwania wyrobów zawierających azbest, realizowana w Gminie Krzęcin. W latach 2015-2022 dzięki uzyskanym środkom usunięto i unieszkodliwiono łącznie 327 ton odpadu azbestowego. W siódmej edycji akcji, której termin zakończenia planowany jest do 15 października 2023, wzięło udział 22 mieszkańców, a szacowana ilość azbestu do usunięcia wynosi ponad 63 ton. Akcje prowadzi pracownik Urzędu

W Krzęcinie przy Urzędzie Gminy znajduje się Eko Słupek, który służy do pomiaru i sygnalizowania jakości powietrza za pomocą koloru światła. Urządzenie na bieżąco mierzy zanieczyszczenia pyłów zawieszonych PM_{2,5} oraz PM₁₀, a także ciśnienie, temperaturę i wilgotność powietrza. Słupek został wyposażony w oświetlenie ledowe, które ma za zadanie zwiększyć świadomość dotyczącą jakości powietrza. Kolory sygnalizujące przekroczenie norm zanieczyszczenia powietrza ostrzegają przed szkodliwością przebywania w tym czasie na terenach otwartych, jak też uprawiania aktywności ruchowej

Jeśli światło ma kolor zielony to jakość powietrza jest bardzo dobra. Z kolei kolor czerwony ostrzega przed złą jakością powietrza. Co ciekawe szczegółowe wyniki pomiarów stężenia zanieczyszczeń w powietrzu z tego urządzenia można odczytywać za pomocą aplikacji mobilnej EkoSłupek oraz dokonywać ich analiz na platformie internetowej AirSensor.

Gmina Krzęcin położona jest na obszarze, gdzie usłonecznienie względne w ciągu roku (tj. odsetek godzin z bezpośrednio widoczną tarczą słoneczną) waha się w granicach 32-34%. Inne wskaźniki potwierdzające korzystne warunki dla pozyskania energii słonecznej to średnioroczne sumy napromieniowania słonecznego całkowitego padającego na jednostkę powierzchni poziomej, które na obszarze gminy wynoszą 3600 MJ/m² oraz roczna liczba godzin czasu promieniowania słonecznego w przedziale 1600-1650.

Na terenie Gminy znajdują się 4 farmy wiatrowe:

- Farma wiatrowa Krzęcin POLENERGIA – składa się z czterech turbin typu Nordex S77 o wysokości 80 m i średnicy wirnika 77 m. Elektrownia nie posiada własnego punktu GPO, jest przyłączona do stacji transformatorowej 110/15 kV – GPZ Krzęcin należącej do zewnętrznego operatora (ENEA

Operator Sp. z o.o.). Całkowita moc FW Krzęcin wynosi 6 MW. Farma została wybudowana w 2010 roku, a od 2018 roku jej właścicielem jest Polenergia Farma Wiatrowa 23 Sp. z o.o., spółka celowa należąca w 100% do Polenergii S.A.

- Farma wiatrowa Żeńsko – składa się z trzech turbin wiatrowych GE 2.5-100 firmy GE o mocy znamionowej 2,5 MW.
- Farma wiatrowa Krzęcin obręb Granowo – siedem jednostek wytwórczych o łącznej mocy zainstalowanej 14,000 MW (7 x 2,000 MW), zlokalizowanej w obrębie geodezyjnym Granowo,
- Farma Wiatrowej Krzęcin SEVIVION – składa się z 8 turbin wiatrowych typu NORDEX N 117-2.4 o łącznej mocy wyjściowej 19,2 MW:
 - Część zachodnia (3 turbiny wiatrowe typu N117-2.4, całkowita zainstalowana moc 7,2 MW),
 - Część wschodnia (4 turbiny wiatrowe typu N117-2.4, całkowita zainstalowana moc 9,6 MW),
 - Część północna (1 turbina wiatrowa typu N117-2.4, zainstalowana moc 2,4 MW).

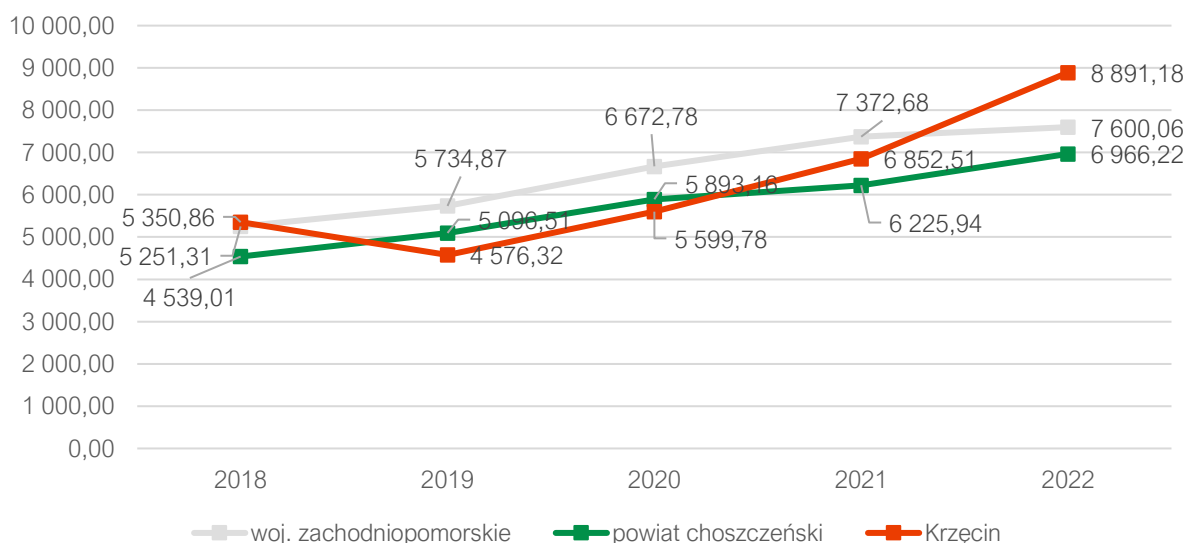
2.3. Stan finansów samorządowych

Wykonanie budżetu

W latach 2018-2022 dochody Gminy Krzęcin ulegały corocznemu wzrostowi – z poziomu 20,09 mln zł w 2018 roku do 29,29 mln zł w 2022 roku. Największy wzrost nastąpił w 2022 roku, kiedy dochody zwiększyły się o ponad 6,1 mln zł w porównaniu z rokiem poprzednim, co spowodowane było m.in. wzrostem dochodów majątkowych, z tytułu środków Rządowego Funduszu Polski łąd: Program Inwestycji Strategicznych.

Poniższy wykres prezentuje kształtowanie się średniego dochodu na jednego mieszkańca Gminy Krzęcin na tle porównywanych jednostek. Analizując powyższe dane zauważyć można, że dochód na 1 mieszkańca w Gminie Krzęcin poza rokiem 2019 stale rósł, osiągając w 2022 roku wielkość 8 891,18 zł. Dodatkowo, wskaźnik ten, od 2018 roku wzrósł nominalnie o 3 540,32 zł.

Wskaźnik dochodów ogółem na 1 mieszkańca w Gminie Krzęcin w 2022 roku był wyższy od średniej wyznaczonej dla powiatu choszczeńskiego (6 966,22 zł) o 1 924,96 zł i średniej wyznaczonej dla województwa zachodniopomorskiego (7 600,06 zł, różnica 1 291,12 zł).

Ryc. 19. Dochody ogółem na 1 mieszkańca w Gminie Krzęcin na tle powiatu i województwa w latach 2018-2022

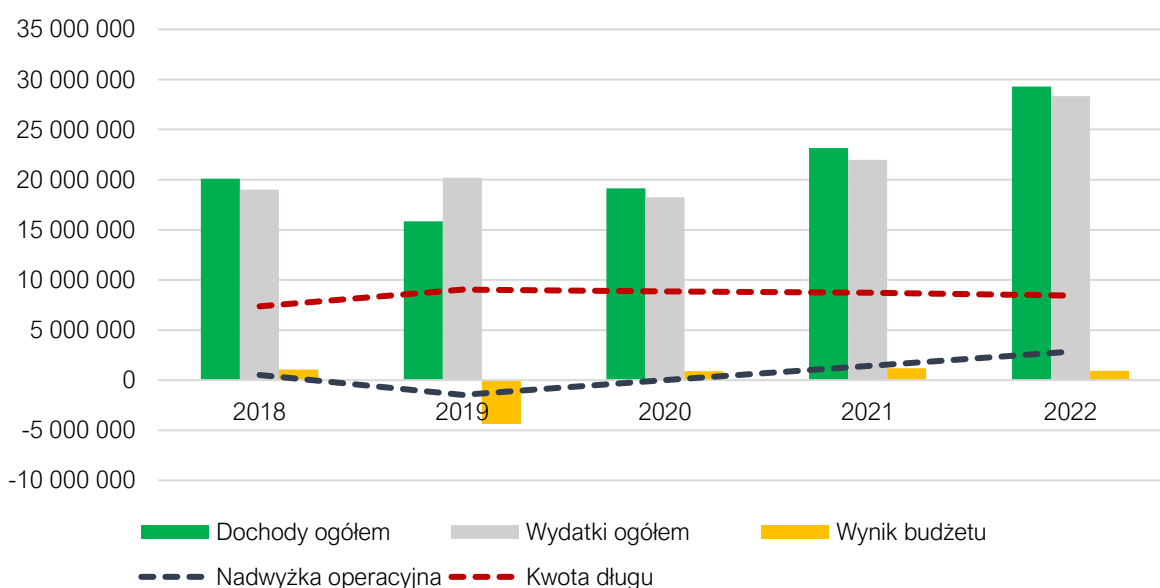
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wśród dochodów budżetowych najwyższy udział stanowią dochody bieżące (w latach 2018-2022 wahał się między 82,6% a 91,5%). Widoczny wpływ na ich kształtowanie ma coroczne i stabilne zwiększanie się udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych, subwencji oraz dochodów z tytułu dotacji na cele bieżące oraz pozostałych dochodów bieżących.

Corocznie wzrastają również wydatki ogółem Gminy. W 2018 roku wydatki bieżące kształtowały się na poziomie 19,02 mln zł i do 2022 roku wzrosły o ponad 9,32 mln zł. Tendencja ta jest zjawiskiem naturalnym, typowym dla gmin w Polsce. Ważne jest jednak, aby wzrost wydatków bieżących był współmierny do wzrostu uzyskiwanych dochodów bieżących.

Na poniższym wykresie przedstawiono wykonanie budżetu Gminy Krzęcin w latach 2018-2022. Analizując dane przedstawione na wykresie można zauważyć nie tylko stopniowy wzrost dochodów Gminy, ale także jej wydatków. W roku 2019 ogólne wydatki Gminy przewyższały jej dochody, czego efektem był ujemny wynik budżetu. Spowodowało to konieczność zaciągnięcia dodatkowych zobowiązań oraz wzrost kwoty długu. Od 2020 roku kondycja finansowa Gminy zaczęła się poprawiać.

Ryc. 20. Wykonanie budżetu Gminy Krzęcin w latach 2018-2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Ujemny wynik budżetu biorąc pod uwagę lata 2018-2022 wystąpił w roku 2019 (ok. 4,36 mln zł) i był spowodowany wyższymi nakładami na inwestycje w tym okresie.

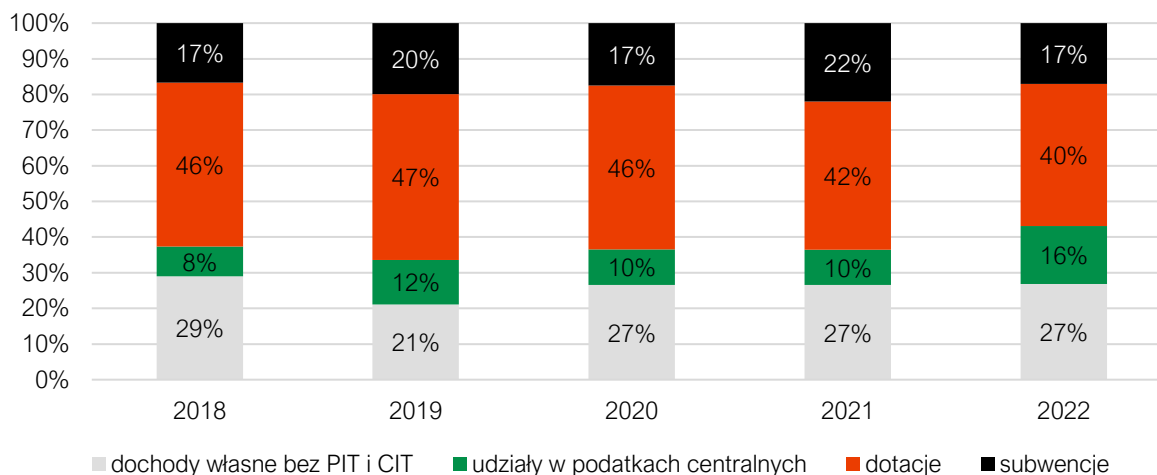
Struktura dochodów i wydatków

Na dochody budżetowe jednostek samorządu terytorialnego składają się: dochody własne, subwencja ogólna i dotacje celowe z budżetu państwa. Najważniejszą składową budżetu gminy są dochody własne, obejmujące przede wszystkim wpływy z podatków i opłat lokalnych. Dochody własne są kluczowe dla gminy, bowiem gmina może wpływać na ich wysokość, m.in. poprzez określanie stawek podatkowych, wprowadzanie ulg i zwolnień czy umarzanie należności. Dzięki temu jednostka samorządowa może oddziaływać na lokalne podmioty gospodarcze, a tym samym kreować warunki do rozwoju lokalnej gospodarki.

Poniższy wykres przedstawia strukturę dochodów budżetu Gminy Krzęcin w latach 2018-2022. W analizowanym okresie największy udział w strukturze dochodów nieprzerwanie od 2018 roku posiadały wpływy z dotacji (40% w 2022 roku). Spadek dotacji w 2022 roku, wynoszący 40%, był spowodowany przeniesieniem dotacji 500+ z Ośrodka Pomocy Społecznej (OPS) do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (ZUS). Ta zmiana w przepływie środków wpłynęła na różnice w strukturze dochodów między poszczególnymi latami.

Drugą grupą co do wielkości udziałów w budżecie Gminy w tym okresie były dochody własne bez PIT i CIT (27% w 2022 roku), a dopiero trzecią były subwencje (17% w 2022 roku). Najmniejszy udział w strukturze dochodów Gminy w 2022 roku, jak i w całym badanym zakresie czasowym posiadały udziały w podatkach centralnych, oscylujące na poziomie 8-16%. Dochody własne Gminy wraz z PIT i CIT stanowiły średnio 43% dochodów ogółem, co oznacza niezależność i samodzielność finansową samorządu terytorialnego w realizacji ważnych zadań publicznych.

Ryc. 21. Struktura dochodów Gminy Krzęcin w latach 2018-2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Pogłębiając analizę dochodów budżetu Gminy Krzęcin, największy wpływ na wynik budżetu miał udział w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT), którego kwota również z roku na rok wzrastała (z wyjątkiem minimalnego spadku w 2020 roku) – z około 1,6 mln zł w 2018 roku do ponad 4,6 mln zł w 2022 roku. W roku 2020 dochód ten nieznacznie spadł ze względu na wprowadzenie zwolnienia z podatku dochodowego dla osób do 26 roku życia oraz obniżenie podatku PIT dla wszystkich. W roku 2022 wystąpił duży wzrost dochodów m.in. przez jednorazowe przyznanie dodatkowych dochodów z tytułu udziału w PIT w kwocie 2 888 418,57 zł.

Drugim znaczącym źródłem dochodów podatkowych Gminy był podatek od nieruchomości, który w okresie 2019-2022 corocznie wzrastał. W 2019 roku wynosił ok. 1,6 mln zł, natomiast w 2022 roku już ponad 2,5 mln zł. W 2019 roku nastąpił spadek podatku i było to spowodowane wejściem w życie z dniem 29.06.2018 r. ustawy o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii, która zmieniła definicję elektrowni wiatrowej i z mocą wsteczną od stycznia 2018 zmieniła wysokość podatku od nieruchomości. W wyniku tej zmiany ustawy, podatek od nieruchomości na 2019 rok zmniejszył się o połowę, a za 2018 rok powstała nadpłata podatku, która była rozliczona w 2019 roku. Konsekwencją zmiany ustawy był spadek dochodów o kwotę 1 548 108,00 zł. Dodatkowo z powodu zawirowań podatkowych w 2017 roku kiedy podatek od nieruchomości wzrósł dwukrotnie, jedna z farm wiatrowych ogłosiła upadłość i nie płaciła podatku. Farma została kupiona przez innego inwestora, jednak podatek płacony od wartości jest niewielki.

Trzecim znaczącym źródłem dochodów podatkowych Gminy był podatek rolny, który w okresie 2018-2022 corocznie wzrastał. W 2018 roku wynosił ok. 1,1 mln zł, natomiast w 2022 roku już ok. 1,3 mln zł.

Tab. 11. Dochody podatkowe Gminy Krzęcin w latach 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022
PIT	1 606 972,00	1 889 033,00	1 812 125,00	2 092 211,00	4 631 540,57
CIT	79 551,40	80 051,54	107 555,89	190 736,08	129 453,00
podatek rolny	1 063 896,28	1 112 219,61	1 115 826,18	1 182 947,80	1 267 031,05

podatek od nieruchomości	3 514 034,60	1 684 894,47	1 737 773,80	2 535 927,73	2 507 134,72
podatek leśny	97 016,58	92 780,64	96 182,73	98 299,49	105 484,07
podatek od środków transportowych	20 912,00	27 637,00	20 850,00	39 686,00	41 025,00
karta podatkowa	12,08	98,00	54,00	0,00	0,00
podatek od czynności cywilnoprawnych	82 338,00	78 161,96	143 889,38	168 475,66	165 034,94
wpływy z opłaty skarbowej	14 965,00	14 892,00	26 700,00	33 085,00	21 894,00
wpływy z opłaty eksploatacyjnej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Warto mieć jednak na uwadze, że potencjał finansowy Gminy Krzęcin w zakresie podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych jest wyższy. Wynika to z faktu, iż Gmina stosuje niższe niż maksymalne stawki podatkowe, a także stosuje ulgi i zwolnienia podatkowe. W efekcie w latach 2018-2022 łączna wartość zmniejszenia wpływów z tytułu podatku od nieruchomości ponad 705 tys. zł, a z tytułu podatku od środków transportowych 63,3 tys. zł.

Tab. 12. Kwoty stawek podatkowych oraz ulg i zwolnień podatkowych w Gminie Krzęcin w latach 2018-2022

Wyszczególnienie		2018	2019	2020	2021	2022
podatek od nieruchomości	skutki obniżenia górnych stawek podatków	114 003,00	119 559,00	125 934,00	135 891,96	146 363,88
podatek od środków transportowych	skutki obniżenia górnych stawek podatków	5 291,46	901,68	11 335,32	19 114,08	26 627,12

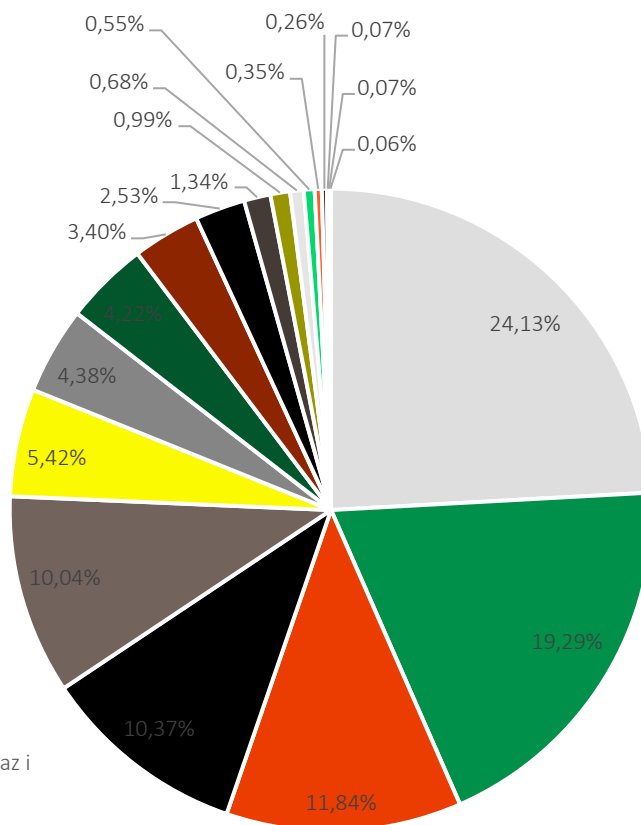
Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Ministerstwo Finansów w roku 2023 opublikowało wskaźniki dochodów podatkowych w przeliczeniu na jednego mieszkańca dla poszczególnych gmin (wskaźniki G), powiatów (wskaźniki P) i województw (wskaźniki W), stanowiące podstawę do wyliczenia rocznych kwot części wyrównawczej subwencji ogólnej i wpłat do budżetu państwa na 2023 r. odpowiednio dla gmin, powiatów i województw. Zgodnie z ustawą o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, tzw. wskaźnik G dla każdej gminy oblicza się dzieląc kwotę dochodów podatkowych (m.in. z tytułu podatków – od nieruchomości, rolnego, leśnego, od środków transportowych, od czynności cywilnoprawnych, a także wpływy z CIT i PIT) za rok poprzedzający rok bazowy przez liczbę mieszkańców gminy. Średni wskaźnik dochodu gminnego Gg dla całego kraju wynosi 2 246,66 zł. Gmina Krzęcin osiągnęła wskaźnik w wysokości 1 703,13 zł, co umiejscowiło ją na 987 miejscu spośród 2 477 jednostek samorządu terytorialnego.

Biorąc pod uwagę wydatki w latach 2018-2022, największy udział przypadła w działach: oświata i wychowanie (24%), rodzina (19%), administracja publiczna 11,9%), gospodarka komunalna i ochrona środowiska (10,3%), pomoc społeczna (10%), oraz transport i łączność (5,4%). Szczegóły ukazuje rycina poniżej.

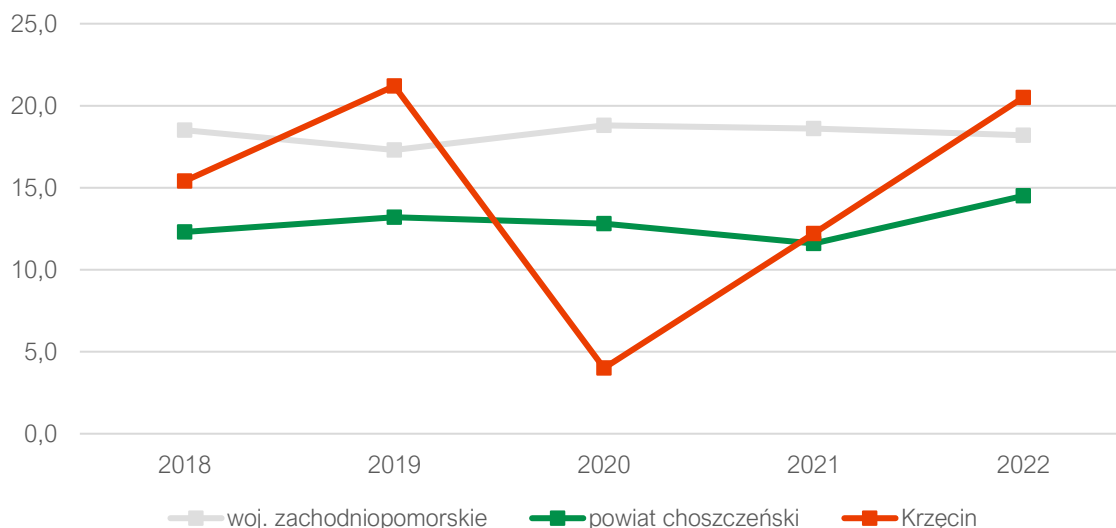
- Oświata i wychowanie
- Rodzina
- Administracja publiczna
- Gospodarka komunalna i ochrona środowiska
- Pomoc społeczna
- Transport i łączność
- Rolnictwo i łowiectwo
- Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego
- Pozostałe zadania w zakresie pomocy społecznej
- Kultura fizyczna i sport
- Obsługa długu publicznego
- Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa
- Edukacyjna opieka wychowawcza
- Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę
- Działalność usługowa
- Ochrona zdrowia
- Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa
- Informatyka
- Gospodarka mieszkaniowa

Ryc. 22. Struktura średnich wydatków Gminy Krzęcin w latach 2018-2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych.

Poniżej przedstawiono udział wydatków inwestycyjnych w ogólnych wydatkach Gminy Krzęcin na tle powiatu choszczeńskiego i województwa zachodniopomorskiego latach 2018-2022. Z analizy wynika, że największy udział nakładów inwestycyjnych Gmina poniosła w 2019 roku – 21,2%. Najniższy natomiast zanotowano w 2020 roku i wynosił 4%. Co istotne, Gmina zanotowała ponad pięciokrotny wzrost udziału wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem w latach 2020-2022 – z 4% do 20,5%.

Ryc. 23. Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem w Gminie Krzęcin na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Nowe inwestycje publiczne to element sprzyjający nie tylko podnoszeniu jakości życia mieszkańców, ale także poprawiający uwarunkowania dla rozwoju czy budujący przyjazny wizerunek obszaru dla każdego z jego użytkowników.

W 2019 roku w ramach poniesionych wydatków inwestycyjnych zostały zakończone między innymi takie zadania jak:

- „Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej wchodzącej w skład Zespołu Szkół w Krzęcinie wraz z wykorzystaniem OZE” – w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020 Działanie 2.5 – Modernizacja energetyczna obiektów użyteczności publicznej;
- Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Granowo” – w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020 Działanie 3.6 - Wsparcie rozwoju systemów oczyszczania ścieków.

W 2020 roku w ramach poniesionych wydatków inwestycyjnych realizowano między innymi takie zadania jak:

- „Termomodernizacja WDK Chłopowo”,
- „Budowa pomostu pływającego w Chłopowie”,
- „Budowa siłowni plenerowej wraz ze strefą relaksu i placem zabaw w Krzęcinie”,
- „Doświetlanie zespołów rekreacyjno-sportowych poprzez montaż lamp solarnych w miejscowościach Objezierze, Rakowo, Przybysław”. Wsparcie finansowe z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (PROW).

W 2021 roku w ramach poniesionych wydatków inwestycyjnych realizowano między innymi takie zadania jak:

- „Przebudowa chodników w miejscowości Kaszewo w ciągu drogi DW160”,
- „Zagospodarowanie terenu nad jeziorem Krzęcińskim poprzez budowę ścieżki spacerowo-rowerowej”,
- „Zakup ciągnika na potrzeby ZGKiOŚ w Krzęcinie”,
- Realizacja projektu „Laboratoria przyszłości”.

W 2022 roku w ramach poniesionych wydatków inwestycyjnych realizowano między innymi takie zadania jak:

- „Zagospodarowanie terenu przy placu im. Jana Pawła II w Krzęcinie”;
- „Przebudowa ulicy Kwiatowej, Miodowej i Spokojnej wraz z przebudową ciągów chodnikowych i budową strefy relaksu w Krzęcinie”;
- Modernizacja boiska wielofunkcyjnego w Mielęcinie oraz modernizacja boiska w Granowie;
- Remont dachu i schodów oraz modernizacja instalacji grzewczej WDK Chłopotowo;
- renowacja nagrobka Otto Beyera na cmentarzu komunalnym w Żeńsku oraz wydanie publikacji o bitwie pod Granowem 1627 (wsparcie unijne z PROW).

Fundusze zewnętrzne

Gmina Krzęcin w latach 2014-2023 pozyskała dofinansowanie ze środków funduszy zewnętrznych na szereg projektów. Szczegółowy wykaz projektów został przedstawiony w tabeli poniżej.

Tab. 13. Projekty dofinansowane z Funduszy Europejskich w latach 2014-2021

Tytuł projektu	Program	Wartość projektu	Wartość dofinansowania
Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej, wchodzącej w skład Zespołu Szkół w Krzęcinie wraz z wykorzystaniem OZE	Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020 działanie 2.5. Modernizacja energetyczna obiektów użyteczności publicznej	2 989 281,97 zł	2 225 161,37 zł
Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Granowo.	program Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020 działanie 3.6. Wsparcie rozwoju systemów oczyszczania ścieków	2 536 104,98 zł	1 562 405,96 zł
Zagospodarowanie terenu nad jeziorem Krzęcińskim polegające na budowie ścieżki spacerowo – rowerowej szerokości 2,0 m, budowie oświetlenia solarnego, budowie pomostu z platformą widokową na jeziorze, budowie dwóch pawilonów socjalnych oraz innych elementów małej architektury wraz z przebudową drogi gminnej.	Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020 działanie 9.3. Wspieranie rewitalizacji w sferze fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich	1 265 673,75 zł	995 895,87 zł
Niesamodzielni w Gminie Krzęcin	Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020 działanie 7.6. Wsparcie rozwoju usług społecznych świadczonych w interesie ogólnym	995 523,75 zł	846 195,18 zł
Nowoczesna Szkoła - kompetentny Uczeń	Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020 działanie	966 677,50 zł	821 675,87 zł

	8.2. Wsparcie szkół i placówek prowadzących kształcenie ogólne oraz uczniów uczestniczących w kształceniu podstawowym i ponadpodstawowym		
Modernizacja Świetlicy - Wiejskiego Domu Kultury w Chłopowie (SENIOR+)”.		169 568,75 zł	172 200,00 zł
„Zagospodarowanie terenu przy placu Jana Pawła II w Krzęcinie (ul. Tylna, ul. Niepodległości)”.	Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na podstawie udzielonej przez Bank Gospodarstwa Krajowego Gminie Krzęcin Promesy	1 099 749,15 zł	1 228 770,00
„Przebudowa ulicy Kwiatowej, Miodowej i Spokojnej oraz przebudowa i budowa ciągów chodnikowych wraz z budową strefy relaksu i rekreacji w Krzęcinie”.	Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na podstawie udzielonej przez Bank Gospodarstwa Krajowego Gminie Krzęcin Promesy	2 325 000,00 zł	2 581 293,00 zł
Zakup komputerów przenośnych z oprogramowaniem w ramach realizacji projektu grantowego „Wsparcie dzieci z rodzin pegeerowskich w rozwoju cyfrowym - Granty PPGR”	Program Operacyjny Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 Osi Priorytetowej V	311 025,00 zł	382 560,75 zł
Zapytanie ofertowe na zakup sprzętu informatycznego i oprogr. Cyfrowa Gmina	Program Operacyjny Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 Osi Priorytetowej V Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia RE-ACT-EU działania 5.1 Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia dotycząca realizacji projektu grantowego „Cyfrowa Gmina” o numerze POPC.05.01.00-00-0001/21-00.	63 043,46 zł	77 543,45 zł
Zakup akcesoriów komputerowych i oprogramowania antywirusowego ppgr	Program Operacyjny Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 Osi Priorytetowej V Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia RE-ACT-EU działania 5.1 Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia dotycząca realizacji projektu grantowego „Cyfrowa Gmina” o numerze POPC.05.01.00-00-0001/21-00.	57 700,49 zł	70 971,60 zł
Ocalić od zapomnienia, czyli zachowanie dziedzictwa lokalnego Gminy Krzęcin poprzez wykonanie prac konserwatorsko-restauratorski nagrobka Otto Beyera”.	Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 w ramach poddziałania 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju kierowanego przez społeczność”, objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 – Zachowanie Dziedzictwa Lokalnego”	72 926,83 zł	89 700,00 zł
Budowa chodnika wraz z zjazdami, ul. Główna w m. Chłopowo, gm. Krzęcin	Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na podstawie	1 732 094,91 zł	2 130 476,73 zł

	udzielonej przez Bank Gospodarstwa Krajowego Gminie Krzęcin Promesy		
„Modernizacja boiska zespołu rekreacyjno-sportowego	Zadanie jest współfinansowane z środków Unii Europejskiej dla operacji w ramach poddziałania 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” z wyłączeniem projektów granowych oraz operacji w zakresie podejmowania działalności gospodarczej objętego	249 336,62 zł	306 684,04 zł
w Mielęcinie w ramach poprawy infrastruktury rekreacyjnej i sportowej na terenie Gminy Krzęcin”.	Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.		
Na zadanie pn. „Modernizacja trybun na terenie boiska sportowego w miejscowości Granowo w ramach poprawy małej infrastruktury sportowej w Gminie Krzęcin.”	-	69 530,00 zł	85 521,90 zł
Szkolenia w zakresie obsługi zakupionego sprzętu i oprogramowania oraz z cyberbezpieczeństwa dla pracowników	Program Operacyjny Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 Osi Priorytetowej V Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia RE-ACT-EU działania 5.1 Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia dotycząca realizacji projektu grantowego „Cyfrowa Gmina” o numerze POPC.05.01.00-00-0001/21-00.	10 102,00 zł	12 425, 46 zł
Zakup busa w ramach środków PFRON	PEFRON	120 000,00 zł	201 490,00 zł
Wykonanie prac remontowo-budowlanych w budynku Urzędu Gminy w Krzęcinie, ul. Tylna 7 w ramach zadania dostępny samorząd	PERFON	100 000,00 zł	145 140,00 zł
Budowa Remizy Ochotniczej Straży Pożarnej w Krzęcinie	PERFON	3 499 821,5 zł	3 662 534,91 zł
Przebudowa dróg gminnych w popegeerowskich miejscowościach Mielęcin i Przybysław w Gminie Krzęcin	POLSKI ŁAD Fundusz Inwestycji Strategicznych	-	2 615 000,00 zł
Przebudowa drogi w m. Żeńsko	POLSKI ŁAD Fundusz Inwestycji Strategicznych	-	2 340 865,66 zł
Przebudowa drogi gminnej w m. Objezierze	PROW (Program Rozwoju Obszarów Wiejskich)	788 257,67 zł	1 229 385,00 zł
Remont drogi gminnej w m. Rakowo	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg Samorządowych	436 690,90 zł	873 381,93 zł

Budowa Gminnego Centrum Kultury i Turystyki Lokalnej	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg Samorządowych	-	7 200 000,00 zł
--	--	---	-----------------

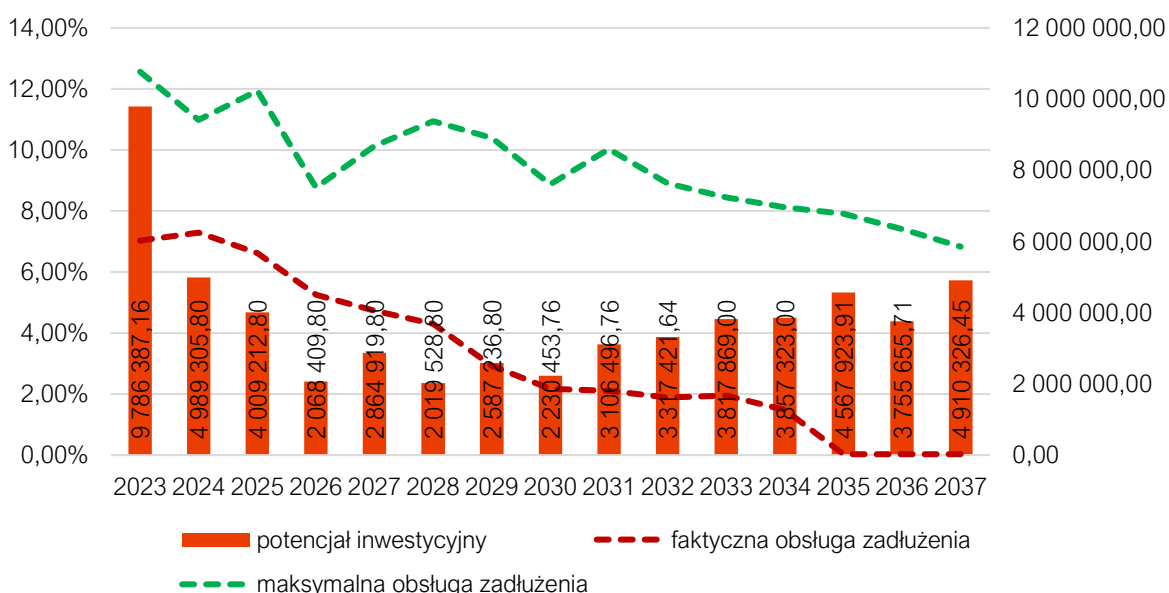
Źródło: www.mapadotacji.gov.pl, dane pozyskane z Urzędu Gminy

Zgodnie z rankingiem „Fundusze Europejskie. Ranking wykorzystania środków europejskich przez samorządy 2014–2019” opracowanym przez czasopismo „Wspólnota”² wydatki Gminy Krzęcin ze środków UE w latach 2014–2019 per capita wyniosły 1 735,34 zł, co plasuje Gminę na 294 miejscu spośród 1 538 gmin wiejskich.

Potencjał inwestycyjny

Wykres poniżej przedstawia kształtowanie się wskaźnika obsługi zadłużenia Gminy Krzęcin na lata 2024–2035 zgodnie z Wieloletnią Prognozą Finansową na lata 2023–2037 (uchwała nr XXXIII/285/2023 Rady Gminy Krzęcin z dnia 31 maja 2023 r.). Pozwala on na ocenę możliwości inwestycyjno-kredytowych Gminy w przyszłości.

Zgodnie z art. 243 ustawy o finansach publicznych, dopuszczalna wysokość spłaty zobowiązań JST w danym roku (faktyczna obsługa zadłużenia) nie może przekroczyć indywidualnie liczonego, maksymalnego wskaźnika obsługi zadłużenia. Jak wynika z wykresu, obecny kształt wskaźnika obsługi zadłużenia Gminy Krzęcin pozwala na obsługę dodatkowych zobowiązań.

Ryc. 24. Kształtowanie się wskaźnika obsługi zadłużenia Gminy Krzęcin na lata 2024–2035

Źródło: opracowanie własne na podstawie uchwały nr XXXIII/285/2023 Rady Gminy Krzęcin z dnia 31 maja 2023 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Krzęcin na lata 2023–2037

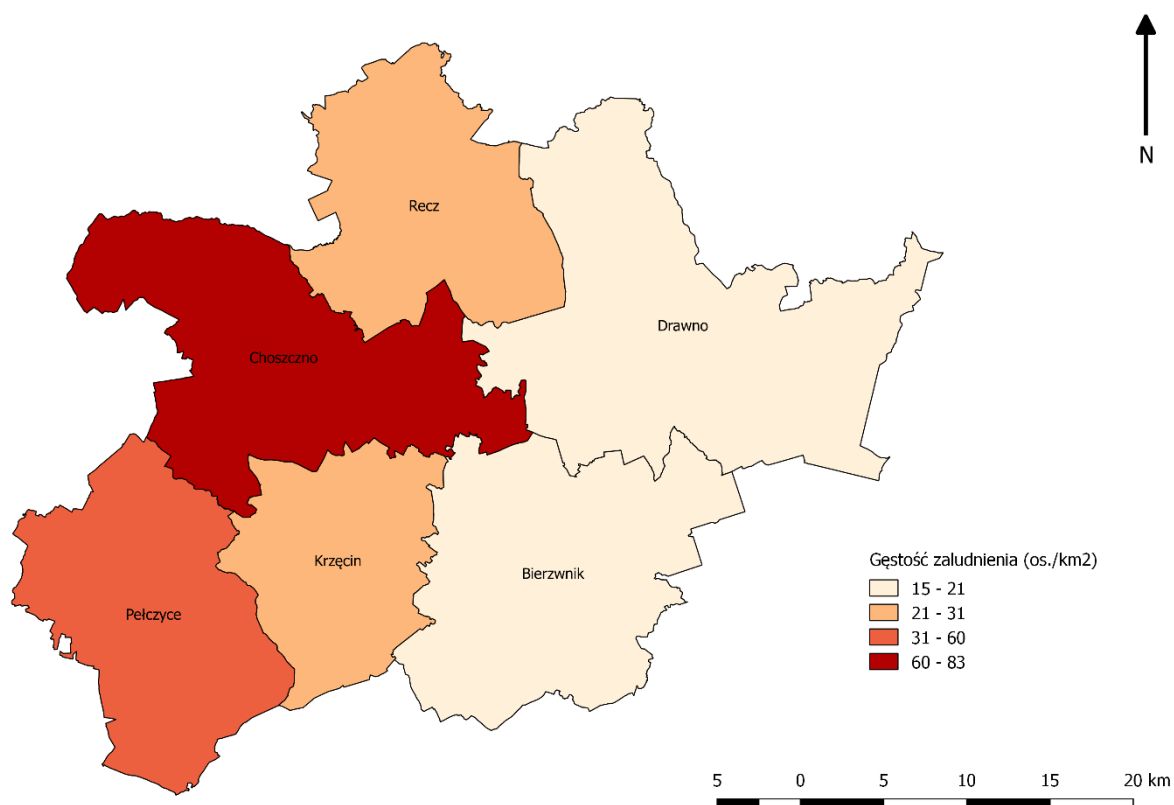
Dodatkowo na wykresie przedstawiono potencjał inwestycyjny Gminy rozumiany jako suma środków finansowych pozostałych do dyspozycji, po pokryciu wszystkich bieżących kosztów funkcjonowania (wydatków bieżących) oraz spłacie obecnie zaplanowanych rat kapitałowych (rozchodów) w latach 2024–2035. Wynika z niego, że potencjał inwestycyjny w okresie prognozy wyniesie około 39,43 mln zł.

² [Samorządowi liderzy pozyskania środków unijnych 2014-2019 \(wspolnota.org.pl\)](http://wspolnota.org.pl) – 07.2023

CZĘŚĆ 3: DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ GMINY

3.1. Demografia

Według danych GUS Gmina Krzęcin w roku 2022 liczyła 3 268 mieszkańców, co w przeliczeniu na powierzchnię wynosiło 23 os./km². Z tego względu gęstość zaludnienia w Gminie była jedną z niższych w powiecie choszczeńskim, gdzie średnia gęstość zaludnienia kształtowała się na poziomie 34 os./km². Najwyższą gęstość zaludnienia wynoszącą 82 os./km² posiadała Gmina Choszczno, natomiast najniższą wartość wskaźnika gęstości zaludnienia zanotowano w Gminie Drawno, gdzie jego wartość oscylowała na poziomie 15 os./km².

Ryc. 25. Gęstość zaludnienia w powiecie choszczeńskim w 2022 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

W poniższej tabeli umieszczone zostały dane dotyczące zmiany liczby ludności w powiecie choszczeńskim w latach 2018-2022 wraz ze średnią dynamiką zmian oraz udziałem mieszkańców gmin w stosunku do całkowitej liczby osób zamieszkujących powiat. Na przestrzeni analizowanych lat liczba ludności w powiecie stopniowo malała (ze średnią dynamiką spadku wielkości populacji na poziomie 2%) – od 2018 do 2022 zanotowano spadek o 3 784 osób (z 48 602 do 44 818 mieszkańców). Tendencja obserwowana w powiecie była porównywalna z sytuacją w Gminie, gdzie liczba mieszkańców zmniejszyła się o 459 osoby (z 3 727 do 3 268). Ludność zamieszkująca Gminę Krzęcin, stanowiła w 2022 roku 7% wszystkich mieszkańców powiatu. Opisywana Gmina miała najmniejszą liczbę mieszkańców oraz najniższą dynamikę spośród jednostek terytorialnych w swoim powiecie w 2022 roku.

Tab. 14. Zmiany liczby ludności w powiecie choszczeńskim 2018-2022

JST	2018	2019	2020	2021	2022	udział w 2022 r.	średnia dynamika
powiat choszczeński	48 602	48 243	45 758	45 248	44 818	100%	98,0%
Bierzwnik	4 692	4 670	4 461	4 418	4 400	10%	98,4%
Choszczno	21 738	21 635	20 667	20 479	20 246	45%	98,3%
Drawno	5 093	5 053	4 711	4 686	4 662	10%	97,9%
Krzęcin	3 727	3 667	3 391	3 339	3 268	7%	96,8%
Pełczyce	7 811	7 764	7 397	7 280	7 229	16%	98,1%
Recz	5 541	5 454	5 131	5 046	5 013	11%	97,5%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Również w dłuższej, dziesięcioletniej perspektywie czasowej, w Gminie widoczny jest spadek liczby ludności od 2012 roku. W 2012 roku liczba ludności wynosiła 3 856 mieszkańców, do 2022 roku spadła do 3 268 osób. Największy spadek liczby ludności zarejestrowano pomiędzy 2019 a 2020 rokiem, gdzie liczba ludności spadła o 267 osoby. Szczegółowe wartości przedstawione zostały na wykresie poniżej.

Ryc. 26. Liczba ludności w Gminie Krzęcin w latach 2012-2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Zachodzące w Gminie procesy demograficzne uzależnione są w dużej mierze od przyrostu naturalnego oraz salda migracji. Wskaźnik przyrostu naturalnego w województwie zachodniopomorskim w 2022 roku kształtował się na poziomie ujemnym, taki sam proces zarejestrowano zarówno dla powiatu choszczeńskiego, jak i wszystkich gmin powiatu. Przyrost naturalny w gminach powiatu w latach 2018-2022 oscylował w przedziale od - 6,98 do -4,27. Gmina Krzęcin, ze wskaźnikiem przyrostu naturalnego na poziomie - 6,98, względem innych gmin w powiecie uzyskiwała w tym okresie najwyższe wartości omawianego wskaźnika. Średnia zmiana przyrostu naturalnego od 2018 roku przyjmowała wartość ujemną w każdej z wymienionych w tabeli poniżej jednostek samorządu terytorialnego

Kolejnym wskaźnikiem przedstawionym w poniższej tabeli był wskaźnik salda migracji. W powiecie choszczeńskim w 2022 roku napływ ludności nastąpił w 2 z 6 gmin. Dla Gminy Krzęcin wskaźnik ten wyniósł - 14,88, natomiast średnia zmiana tego wskaźnika od 2018 roku wyniosła -1,26. Negatywne wartości dla obu

wartości osiągnęło województwo zachodniopomorskie, powiat choszczeński oraz Gmina Krzęcin. Oznacza to, że przez ostatnie parę lat występuje negatywny trend zarówno dla gminy, powiatu, jak i województwa – z Gminy Krzęcin, z powiatu choszczeńskiego i województwa zachodniopomorskiego wyprowadza się co-rocennie więcej mieszkańców, niż decyduje się zamieszkać w ich granicach administracyjnych.

Tab. 15. Przyrost naturalny i saldo migracji na 1 tys. mieszkańców w Gminie Krzęcin w latach 2018-2022 na tle powiatu i województwa

JST	przyrost naturalny na 1000 mieszkańców		saldo migracji na 1000 mieszkańców	
	2022 r.	średnia zmiana wskaźnika od 2018 r.	2022 r.	średnia zmiana wskaźnika od 2018 r.
woj. zachodniopomorskie	-5,33	-0,87	-0,31	0,07
powiat choszczeński	-5,02	-0,77	-3,88	0,27
Bierzwnik	-4,52	-0,38	0,23	1,29
Choszczno	-4,27	-0,70	-4,07	-0,53
Drawno	-6,83	-0,39	0,21	0,64
Krzęcin	-6,98	-1,35	-14,88	-1,26
Pelczyce	-5,80	-1,26	-2,90	1,65
Recz	-4,38	-0,69	-4,77	1,19

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Analizując wskaźniki demograficzne dla Gminy Krzęcin zaobserwować można stopniowe starzenie się społeczeństwa. Porównując udział mieszkańców w przedziale wiekowym 25-34 lat (kiedy to średnio najwięcej osób wchodzi na rynek pracy, zakłada rodziny i kupuje mieszkanie lub dom) w 2018 roku do roku 2022 zauważyć można stopniowe zmniejszanie się udziału tych osób w ogólnej liczbie mieszkańców. Podobny trend dotyczy osób w wieku produkcyjnym (mężczyźni w wieku 18-64, kobiety 18-59). Ponadto zauważyć można zwiększanie się senioralnego obciążenia demograficznego w Gminie, którego dynamika w przedstawionych w poniższym wykresie ramach czasowych wynosiła aż 128%. Wskaźnik senioralnego obciążenia demograficznego przedstawia ludność w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym. Porównując jedynie wartość analizowanego wskaźnika w 2022 roku w Gminie (28,7%) z wynikami z powiatu (31,2%) czy województwa (31,7%), jest to wynik minimalnie korzystniejszy, jednak dynamika jego wzrostu była znacząco wyższa w Gminie Krzęcin niż w województwie zachodniopomorskim (121%) i niższa jak w powiecie choszczeńskim (131%). Wartości powyżej 100% świadczą o zwiększaniu się udziału seniorów w strukturze demograficznej Gminy, co prowadzić może do różnego rodzaju problemów i wyzwań natury finansowej, infrastrukturalnej czy społecznej dla Gminy m.in. związanych z obciążeniem systemu finansów publicznych poprzez wzrost kosztów opieki zdrowotnej w celu zapewnienia mieszkańcom dostępności do placówek zdrowotnych oraz malejących dochodów z tytułu udziału w podatku PIT.

Tab. 16. Wskaźniki demograficzne dla Gminy Krzęcin w 2018 i 2022 roku na tle innych jednostek

JST	mieszkańcy w wieku 25-34 lat w stosunku do ludności ogółem ¹ (%)			ludność w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym (%)		
	2018	2022	dynamika	2018	2022	dynamika
woj. zachodniopomorskie	14,21	12,18	86%	26,10	31,70	121%
powiat choszczeński	15,20	12,05	79%	23,80	31,20	131%
Krzęcin	15,72	12,94	82%	22,50	28,70	128%

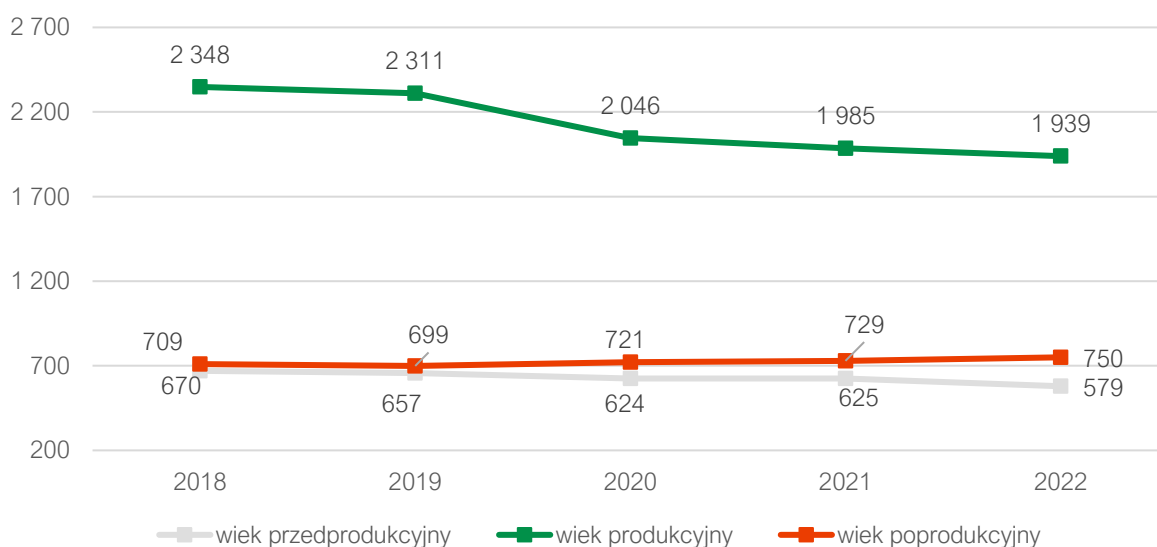
¹ ludność w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Na poniższym wykresie przedstawiona została struktura ludności w Gminie Krzęcin w latach 2018-2022 w postaci danych bezwzględnych. Analogicznie do pokazanego wyżej stopniowego wzrostu udziału liczby

osób w wieku poprodukcyjnym w całej strukturze demograficznej Gminy, wraz z jednoczesnym zmniejszaniem się udziału osób w wieku produkcyjnym, zauważyć można spadek liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym oraz wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym. Dodatkowo w całym analizowanym okresie liczba osób w wieku poprodukcyjnym była większa od liczby tych w wieku przedprodukcyjnym.

Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym na przestrzeni analizowanych lat corocznie się zmniejszała. Liczba osób w wieku produkcyjnym na przestrzeni badanych pięciu lat zmniejszyła się o 409 osób i w 2022 roku osiągnęła wartość 1 939 mieszkańców. Osób w wieku poprodukcyjnym przybyło o 413, natomiast osób w wieku przedprodukcyjnym ubyło o 91. Warto zauważyć, że liczba osób w wieku przedprodukcyjnym w całym analizowanym okresie była mniejsza od liczby osób w wieku poprodukcyjnym, i ta różnica coraz bardziej się powiększa. Jest to bardzo ważny wskaźnik demograficzny, który zasługuje na szczególną uwagę, ponieważ może mieć wpływ na różne aspekty społeczno-gospodarcze.

Ryc. 27. Struktura ludności w Gminie Krzęcin w latach 2018-2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Z uwagi na bardzo szybkie starzenie się społeczeństwa, sytuację demograficzną w Gminie można ocenić jako niekorzystną. Wpływ na taką ocenę ma również aktualnie większy udział w strukturze demograficznej osób w wieku poprodukcyjnym niż osób w wieku przedprodukcyjnym. Udział ten z roku na rok coraz bardziej się powiększa. Alarmujący jest również systematyczny spadek liczby ludności w wieku produkcyjnym, z jednoczesnym stopniowym zwiększaniem się udziału osób w wieku emerytalnym. Warto mieć na uwadze, że konsekwencją przedstawionych wyżej tendencji będzie w przyszłości brak zastępowalności pokoleń na rynku pracy oraz spodziewany spadek dochodów Gminy z tytułu udziału w PIT, jak również zwiększone zapotrzebowanie na usługi społeczne skierowane do seniorów. Gmina już dziś powinna podjąć działania mające na celu zwiększenie napływu do Gminy ludzi w wieku produkcyjnym w celu zahamowania procesu starzenia się społeczeństwa.

3.2. Kapitał społeczny

Przedszkola i szkoły

Do form opieki nad dziećmi do lat 3 zalicza się żłobki oraz kluby dziecięce. Na terenie Gminy Krzęcin nie funkcjonują publiczne placówki tego typu. Dzieci w wieku do 3 lat korzystają z oferty żłobków w okolicznych miejscowościach.

Na terenie Gminy funkcjonuje jedna jednostka oświatowa, w skład której wchodzi szkoła podstawowa i oddziały przedszkolne.

Do 4 oddziałów przedszkolnych przy Szkole Podstawowej w Krzęcinie uczęszcza 102 dzieci w godzinach od 7:00 do 16:00. Średnia wielkość oddziału wynosi 25 dzieci.

Tab. 17. Przedszkola na terenie Gminy Krzęcin

Nazwa przedszkola/oddziału/punktu przedszkolnego	Liczba dzieci	Liczba grup	Średnia wielkość grupy	Godziny otwarcia
Oddziały Przedszkolne przy Szkole Podstawowej w Krzęcinie	102	4	25,5	7.00-16.00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy.

Tabela poniżej przedstawia informacje na temat upowszechniania opieki przedszkolnej na terenie Gminy Krzęcin. Z analizy danych wynika, że udział dzieci objętych opieką przedszkolną na przestrzeni badanych 5 lat się ulegał niewielkim wahaniom. Liczba dzieci z terenu Gminy korzystających z usług przedszkoli na terenie innych gmin corocznie się zwiększała. W roku szkolnym 2021/2022 12 dzieci będących mieszkańcami Gminy Krzęcin uczęszczało do przedszkoli na terenie gmin sąsiadujących. W przedszkolu gminnym nie było dzieci z innych gmin. Miesięczny koszt utrzymania 1 dziecka w przedszkolu gminnym utrzymywał się na podobnym poziomie (poza 2020 rokiem) na przestrzeni lat, a w ostatnim z badanych lat wynosił 334 zł miesięcznie.

Tab. 18. Funkcjonowanie placówek przedszkolnych w Gminie Krzęcin

	2018	2019	2020	2021	2022
Udział dzieci objętych opieką przedszkolną (%)	74%	65%	69%	69%	70%
Liczba dzieci z terenu gminy w przedszkolach na terenie innych gmin (os.)	3	5	7	10	12
Liczba dzieci z terenu innych gmin w przedszkolach na terenie gminy (os.)	1	0	0	0	0
Miesięczny koszt utrzymania 1 dziecka w przedszkolu gminnym (zł)	313,00	372,00	262,00	358,00	334,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy.

Do Szkoły Podstawowej w Krzęcinie w 2022 roku uczęszczało 195 dzieci w 10 oddziałach. Średnia wielkość oddziału wynosiła 19 uczniów. W szkole byli zatrudnieni nauczyciele i pracownicy na 35,05 etatach.

Tab. 19. Szkoła podstawowa na terenie Gminy Krzęcin

Nazwa szkoły	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Średnia wielkość oddziału	Liczba etatów nauczycieli	Zmianowy system pracy
Szkoła Podstawowa w Krzęcinie	195	10	19,5	35,05	nie

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy.

W tabeli poniżej zaprezentowany został stan bazy dydaktycznej w szkole podstawowej na terenie Gminy Krzęcin w roku szkolnym 2021/2022. Szkoła Podstawowa w Krzęcinie posiadała 15 sal lekcyjnych oraz pracownie językowe. W szkole funkcjonował monitoring oraz świetlice dla dzieci. Szkoła miała dostęp do sali gimnastycznej oraz do boiska sportowego, które wymaga remontu. Do użytku nauczycieli oraz uczniów w Szkole Podstawowej udostępnionych zostało 25 komputerów oraz 20 projektorów multimedialnych, co stanowi 1 komputer na 8 uczniów oraz 2 projektory na 1 salę lekcyjną.

Tab. 20. Stan bazy dydaktycznej w Szkole Podstawowej w Krzęcinie

Nazwa szkoły:	Szkoła Podstawowa w Krzęcinie
Liczba sal lekcyjnych (szt.)	15

Rodzaj i stan obiektów sportowych / sal gimnastycznych	sala gimnastyczna - stan dobry, boisko sportowe - do remontu
Pracownie językowe	tak
Klasy dwujęzyczne / sportowe / integracyjne	nie
Komputery do użytku uczniów (szt.)	25
Projektory multimedialne (szt.)	20
Kamery - monitoring szkolny	tak
Szafki dla każdego ucznia	nie
Świetlice	tak - 7.00-8.00 i od 11.30-15.30
Parkingi dla kadry / rodziców	tak
Gabinet pielęgniarstwa / stomatologiczny	tak

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy.

W tabeli poniżej zestawiono całkowitą liczbę uczniów uczęszczających do szkół na terenie Gminy Krzęcin w zestawieniu z liczbą dzieci zamieszkującą teren Gminy, ale dojeżdżającą do szkół poza jej granicami. Zaobserwować można, iż liczby te na przestrzeni analizowanych lat 2018-2022 malały. Do szkół na terenie Gminy w 2022 roku zapisanych było 226 dzieci i było to aż o 29 dzieci mniej w porównaniu do roku 2018. Liczba dzieci zamieszkujących Gminę Krzęcin, lecz uczęszczających do szkół na terenie innych gmin w 2022 roku wynosiła 159 dzieci. W 2018 roku blisko połowa dzieci z Gminy chodziła do szkół w innej gminie i do 2022 rok odsetek ten się zmniejszył, ale to wciąż ponad 41%. Przemieszczanie się dzieci do szkół poza Gminę oznacza utratę dużej części subwencji oświatowej dla Gminy. Subwencje te stanowią ważne źródło finansowania dla szkół, które mogą być wykorzystane na rozwijanie infrastruktury, zapewnianie lepszych warunków nauki, czy podnoszenie jakości edukacji.

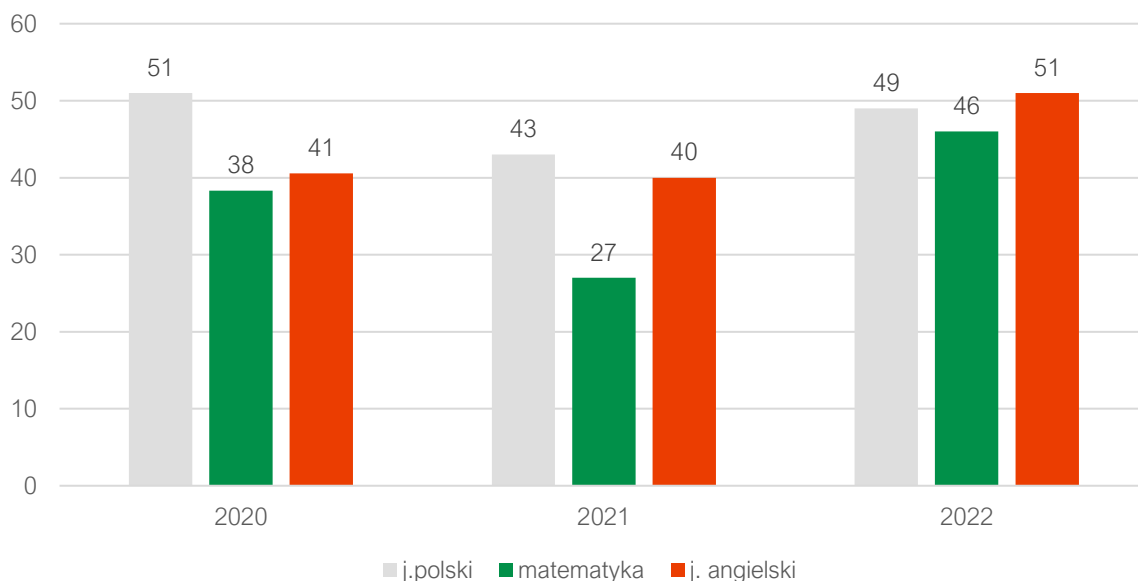
Ponadto, wysoki odsetek dzieci uczęszczających do szkół poza Gminą może wpłynąć negatywnie na rozwój lokalnej społeczności. Gmina może mieć ograniczone możliwości świadczenia usług oświatowych dla swoich dzieci, co może prowadzić do braku odpowiednich placówek oświatowych w miejscu zamieszkania dzieci. W konsekwencji, rodzice i opiekunowie muszą poszukiwać alternatywnych rozwiązań, co może wiązać się z większymi kosztami i utrudnieniami dla rodziny.

Tab. 21. Liczba uczniów zamieszkujących Gminę Krzęcin uczęszczająca do szkół na terenie Gminy oraz liczba uczniów z terenu Gminy uczęszczająca do szkół na terenie innych gmin

	2018	2019	2020	2021	2022
Łączna liczba uczniów uczęszczających do szkół na terenie gminy wraz z klasami "0" (os.)	257	220	231	217	226
Liczba uczniów z terenu gminy, uczęszczających do szkół na terenie innych gmin (os.)	222	251	241	164	159

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy.

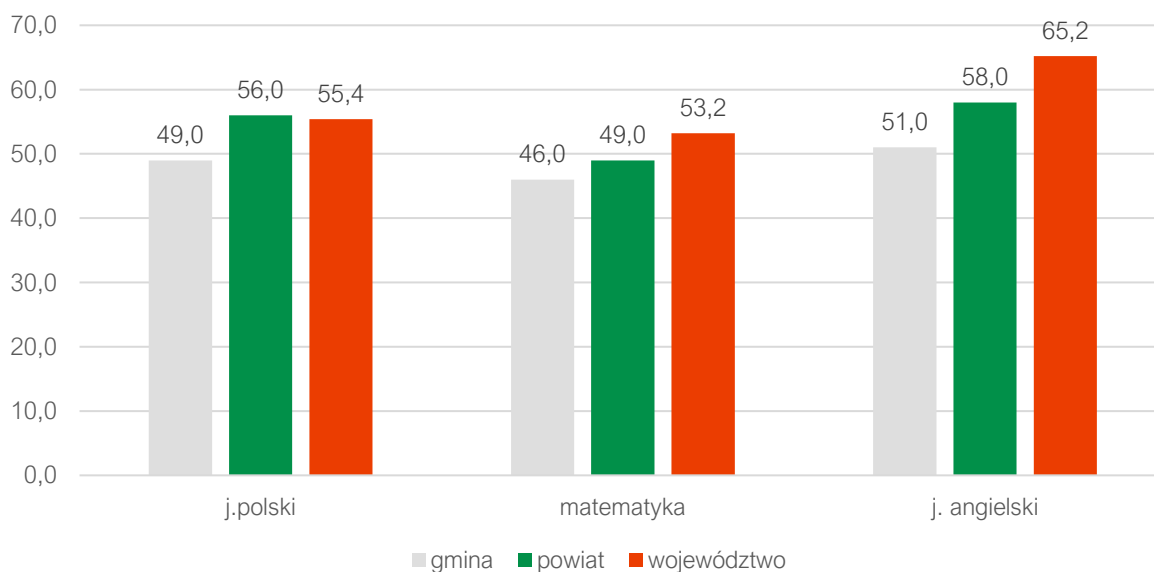
Badanie postępów edukacyjnych i osiągnięć uczniów może przybierać różne formy. Najczęściej są to sprawdziany wewnętrzne i zewnętrzne oraz konkursy przedmiotowe. Średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty w Gminie w latach 2020-2022 obrazuje poniższe zestawienie. Na przestrzeni badanego okresu zauważyć można zarówno różnicę w średnich wynikach z przedmiotów w poszczególnych latach, jak i w ogólnych średnich wynikach w Gminie w ciągu ostatnich paru lat.

Ryc. 28. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w Gminie Krzęcin w latach 2020-2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OKE.

Na poniższym wykresie zostały przedstawione wyniki z egzaminu ósmoklasisty, zestawiający średnie wyniki uczniów z Gminy ze średnią z powiatu choszczeńskiego i województwa zachodniopomorskiego. Ich analiza wskazuje, że mierzony wynikami egzaminów poziom kształcenia w Gminie jest od kilku do kilkunastu procent niższy niż średnia wyznaczona dla województwa i w powiecie w zakresie języka polskiego, matematyki i języka angielskiego.

Ryc. 29. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w Gminie Krzęcin w roku 2022 na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OKE 2022.

Tabela poniżej przedstawia dane dotyczące wykonania wydatków w dziale 801 Oświata i wychowanie w latach 2018-2022. Można z niej wnioskować, że wydatki ogółem były różne w poszczególnych latach. Największe wydatki odnotowano w roku 2019, gdzie wyniosły 5 872 541,45 zł. Następnie w roku 2018 i 2022 wydatki również były wysokie, odpowiednio 5 593 862,79 zł i 5 646 339,23 zł. Jednakże w roku 2020 i 2021 wydatki były niższe, wynosząc odpowiednio 4 186 634,92 zł i 4 628 669,51 zł.

Najwyższy udział stanowiły wydatki na wynagrodzenia i pochodne. Pozostałe wydatki bieżące mieściły się w przedziale 794 tys. zł do 1,27 mln zł rocznie. Jedyny raz wydatki majątkowe wystąpiły w 2018 i 2019 roku (wynosiły odpowiednio 1,32 mln zł i 1,61 mln zł i były spowodowane termomodernizacją budynku Szkoły Podstawowej, wchodzącej w skład Zespołu Szkół w Krzęcinie wraz z wykorzystaniem OZE sfinansowaną ze środków budżetu UE i ze środków własnych).

Tab. 22. Wydatki w dziale oświata i wychowanie w Gminie Krzęcin w latach 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022
WYDATKI OGÓŁEM	5 593 862,79	5 872 541,45	4 186 634,92	4 628 669,51	5 646 339,23
Wydatki bieżące, w tym:	4 268 758,05	4 253 855,81	4 186 634,92	4 628 669,51	5 646 339,23
Wynagrodzenia i pochodne	3 430 925,69	3 376 411,29	3 392 489,61	3 752 550,36	4 367 905,63
Pozostałe wydatki bieżące	837 832,36	877 444,52	794 145,31	876 119,15	1 278 433,60
Wydatki majątkowe	1 325 104,74	1 618 685,64	0,00	0,00	0,00
SUBWENCJA OŚWIATOWA	2 131 952,00	2 236 184,00	2 188 663,00	2 198 225,00	2 426 242,00
Różnica między subwencją oświatową a wydatkami w dziale 801	3 461 910,79	3 636 357,45	1 997 971,92	2 430 444,51	3 220 097,23
Stopień pokrycia	38%	38%	52%	47%	43%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy.

W tabeli można również zwrócić uwagę na poziom przyznanej subwencji oświatowej oraz stopień, w jakim pokrywa ona wydatki na oświatę w Gminie. Wynika z niej, że subwencja oświatowa w żadnym z analizowanych lat nie pokrywała w całości wydatków na oświatę. Dodatkowo od 2020 roku zauważalny jest również malejący stopień pokrycia wydatków subwencją, co oznacza, że coraz więcej wydatków oświatowych Gmina musi pokrywać z dochodów własnych. W 2022 roku wskaźnik ten wynosił 43%.

Kultura i sport

Samorządową instytucją kultury na terenie Gminy jest Gminne Centrum Kultury. Działalność merytoryczna GCK adresowana jest do odbiorców w różnym wieku, o różnych potrzebach i zainteresowaniach. Celem jest rozwijanie i zaspokajanie potrzeb kulturalnych mieszkańców, prowadzenie różnych form edukacji kulturalnej i wychowania poprzez sztukę oraz upowszechnianie i promocja kultury lokalnej. Terenem działania Gminnego Centrum Kultury jest obszar Gminy Krzęcin, a jego siedziba mieści się przy ulicy Szkolnej 2 w Krzęcinie. W skład jego struktury wchodzi 9 placówek kultury, Biblioteka Publiczna, place zabaw i obiekty sportowo-rekreacyjne.

Do stałych form działalności statutowej Gminnego Centrum Kultury w Krzęcinie należą:

- spotkania Gminnego Chóru CON PASSIONE,
- sekcja Brydza Sportowego dla dorosłych,
- zajęcia plastyczne,
- zajęcia wokalne,
- zajęcia taneczne.

Inne zadania realizowane przez Gminne Centrum Kultury w dziedzinie działalności kulturalnej to organizacja imprez lokalnych, państwowych, plenerowych, opracowanie scenariuszy, przygotowanie plakatów, przygotowanie scenografii.

Wśród najważniejszych wydarzeń kulturalnych organizowanych na terenie Gminy Krzęcin wyróżnia się m.in.: Akcja „Bezpieczne ferie zimowe”, Akcja „Bezpieczne wakacje”, Majówka z GCK, Krzęcińskie Święto Wiatru, Gminny Festyn Dożynkowy, Narodowe Czytanie, Jarmark Bożonarodzeniowy.

Krzęcińskie Święto Wiatru jest to działanie związane z kierunkiem rozwoju Gminy Krzęcin w sferze odnawialnych źródeł energii. Wydarzenie przyczynia się do promocji i dalszego rozwoju energetyki wiatrowej. Jednocześnie ma wpływ na kształtowanie świadomości ekologicznej wśród społeczeństwa.

Gmina Krzęcin organizuje również wydarzenia, które integrują różne grupy wiekowe m.in.:

- Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy WOŚP,
- Przegląd Amatorskiego Ruchu Artystycznego PARA – Mały Konkurs Recytatorski,
- Gminny Dzień Kobiet,
- Majówka – festyn,
- Warsztaty – kulinarne, taneczne dla seniorów, kreatywne, andrzejkowe, świąteczne, cykl warsztatów artystyczno-rozwojowych,
- Konkursy – wielkanocne, bożonarodzeniowe, walentynkowe itp.,
- Wycieczki dla dzieci – w ramach akcji „Bezpieczne ferie” oraz akcji „Bezpieczne wakacje”,
- Mikołajki,
- Koncerty np. z okazji Dnia Matki, Dnia Kobiet, Inauguracji Roku Kulturalnego, Dnia Seniora itp.

W maju 2023 roku została podpisana umowa na wykonanie dokumentacji projektowo - kosztorysowej wraz z uzyskaniem pozwolenia na budowę i pełnieniem nadzoru autorskiego dla zadania pn. „Budowa Gminnego Centrum Kultury i Turystyki Lokalnej”. Nowy obiekt GCKiTL z salą kinowo koncertową zostanie zlokalizowany przed kompleksem sportowym „Moje Boisko - ORLIK 2012” przy ul. Tylnej w Krzęcinie.

Poniżej przedstawiono obiekty, którymi dysponuje Gmina Krzęcin w zakresie kultury i sportu, ich charakterystykę oraz zajęcia organizowane w danych obiektach. Większość obiektów została już poddana remonowi lub są nowe i nie będą w najbliższym czasie wymagać prac w tym zakresie.

Tab. 23. Stan infrastruktury kulturalnej i sportowej na terenie Gminy Krzęcin

Nazwa obiektu i lokalizacja	Charakterystyka obiektu	Zajęcia organizowane dla mieszkańców
1. Wiejski Dom Kultury w Chłopowie	Wewnątrz obiekt jest po remoncie (2022 r.)Wymieniono również dach.	zajęcia zorganizowane w miarę potrzeb i zainteresowań kulturalnych mieszkańców
2. Wiejski Dom Kultury w Granowie	Oddany do użytkowania po generalnym remoncie w 2010 roku.	zajęcia zorganizowane w miarę potrzeb zainteresowań kulturalnych mieszkańców
3. Klub Kultury w Objezierzu	sala główna po remoncie	zajęcia zorganizowane w miarę potrzeb zainteresowań kulturalnych mieszkańców
4. Klub Kultury w Rakowie	sala główna po remoncie	zajęcia zorganizowane w miarę potrzeb zainteresowań kulturalnych mieszkańców
5. Klub Kultury w Żeńsku	remont sali głównej w 2020 r.	zajęcia zorganizowane w miarę potrzeb zainteresowań kulturalnych mieszkańców
6. Klub Kultury w Mielęcinie	remont obiektu w 2017 r. - ocieplenie ścian, wymiana rynien, dachowych i spustowych, położenie elewacji	zajęcia zorganizowane w miarę potrzeb zainteresowań kulturalnych mieszkańców
7. Klub Kultury w Przybysławiu	obiekt do remontu	zajęcia zorganizowane w miarę potrzeb zainteresowań kulturalnych mieszkańców
8. Klub Kultury w Kaszewie	obiekt użyczony od Parafii Rzymskokatolickiej p.w. św. Jadwigi w Zieleniewie	zajęcia zorganizowane w miarę potrzeb zainteresowań kulturalnych mieszkańców

9. Klub Kultury w Krzęcinie	część pomieszczeń o powierzchni 149,38 m ² udostępnionych przez OPS w Krzęcinie	zajęcia zorganizowane w miarę potrzeb zainteresowań kulturalnych mieszkańców
10. Zespół rekreacyjno-sportowy w Chłopowie, obejmujący boisko wielofunkcyjne wraz z urządzeniami placu zabaw i siłowni zewnętrzne	Przekazany w administrowanie Gminnemu Centrum Kultury w Krzęcinie zarządzeniem nr 1/2014 Wójta Gminy Krzęcin z dnia 16.01.2014 r.	obiekt dostępny przez cały rok
11. Zespół rekreacyjno-sportowy w Rakowie, obejmujący boisko wielofunkcyjne z wiatą rekreacyjną i siłownią plenerową	Przekazany w administrowanie zarządzeniem nr 1/2014 Wójta Gminy Krzęcin z dnia 16.01.2014 r.	obiekt dostępny przez cały rok
12. Zespół rekreacyjno-sportowy w Kaszewie, obejmujący boisko wielofunkcyjne wraz z urządzeniami placu zabaw i siłowni zewnętrznej	Przekazany w administrowanie zarządzeniem nr 1/2014 Wójta Gminy Krzęcin z dnia 16.01.2014 r.	obiekt dostępny przez cały rok
13. Zespół rekreacyjno-sportowy w Objezierzu, obejmujący boisko wielofunkcyjne wraz z urządzeniami placu zabaw i małym amfiteatrem	Przekazany w administrowanie zarządzeniem nr 1/2014 Wójta Gminy Krzęcin z dnia 16.01.2014 r.	obiekt dostępny przez cały rok
14. Zespół rekreacyjno-sportowy w Żeńsku, obejmujący boisko wielofunkcyjne wraz z urządzeniami placu zabaw i siłowni zewnętrznej	Przekazany w administrowanie zarządzeniem nr 1/2014 Wójta Gminy Krzęcin z dnia 16.01.2014 r.	obiekt dostępny przez cały rok
15. Boisko wielofunkcyjne w Miełcinie	Przekazane w administrowanie zarządzeniem nr 1/2014 Wójta Gminy Krzęcin z dnia 16.01.2014 r.	obiekt dostępny przez cały rok
16. Boisko wielofunkcyjne w Przybysławiu	Przekazane w administrowanie zarządzeniem nr 1/2014 Wójta Gminy Krzęcin z dnia 16.01.2014 r.	obiekt dostępny przez cały rok
17. Boisko wielofunkcyjne w Granowie	Przekazane w administrowanie zarządzeniem nr 1/2014 Wójta Gminy Krzęcin z dnia 16.01.2014 r.	obiekt dostępny przez cały rok
18. Kompleks boisk "ORLIK 2012" w Krzęcinie	Przekazane w administrowanie zarządzeniem nr 1/2014 Wójta Gminy Krzęcin z dnia 16.01.2014 r.	obiekt dostępny przez cały rok, zajęcia mogą odbywać się pod okiem lokalnego animatora sportu

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy.

Bezpieczeństwo publiczne

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 14 Ustawy o samorządzie gminnym, utrzymanie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrona przeciwpożarowa i przeciwpowodziowa należy do zadań własnych gminy.

Na terenie Gminy zlokalizowano 3 jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej. OSP w Krzęcinie ujęta została w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym.

Tab. 24. Jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej na terenie Gminy

Nazwa jednostki	Lokalizacja	Ujęcie w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym
OSP Krzęcin	ul. Tylina 7, 73-231 Krzęcin	tak
OSP Chłopowo	ul. Główna, 73-231 Krzęcin	nie
OSP Żeńsko	Żeńsko 73-231 Krzęcin	nie

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy.

Zapewnieniem bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie Gminy zajmuje się Posterunek Policji w Krzęcinie przy ulicy Ogrodowej 10. Obszar Gminy obsługuje 1 dzielnicowy.

W celu podniesienia poziomu bezpieczeństwa mieszkańców na terenie Gminy zainstalowany został monitoring. Punkty monitoringu znajdują się m.in. przy placu przed Urzędem Gminy w Krzęcinie, przy stadionie Krzęcin, przy cmentarzu Żeńsko (pomnik OTTO von BEYERA) oraz przy Szkole Podstawowej w Krzęcinie.

Otoczenie zewnętrzne i wewnętrzne Gminy

Na terenie Gminy Krzęcin działalność prowadzą organizacje pozarządowe, stowarzyszenia i fundacje. Działają one w wielu różnych obszarach, m.in. zaspakajając potrzeby mieszkańców w zakresie rozwoju hobby, jak również pomocy potrzebującym.

Na terenie Gminy Krzęcin funkcjonują następujące stowarzyszenia, fundacje i organizacje społeczne:

- Fundacja „Mała Ina”, ul. Piaskowa 3, 73-231 Krzęcin
- Stowarzyszenie Klub Seniora „Granowiacy”, Granowo, ul. Wesola 2, 73-231 Krzęcin
- Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Granowa i Okolic Granowo, ul. Szeroka 38a, 73-231 Krzęcin
- Koło Polskiego Związku Wędkarskiego w Krzęcinie, ul. Tylina 7, 73-231 Krzęcin
- Koło Gospodyń Wiejskich w Chłopowie, Chłopowo ul. Główna 9, 73-231 Krzęcin
- „Stowarzyszenie Razem dla Gminy Krzęcin”, ul. Pogodna 2/1, 73-231 Krzęcin
- Stowarzyszenie „Aktywny Senior”, Chłopowo, ul. Leśna 2A, 73-231 Krzęcin
- Koło Gospodyń Wiejskich w Krzęcinie AKTYWNI PLUS, Szkolna 2, 73-231 Krzęcin
- Zachodniopomorskie Biuro Interwencji Społecznej, Chłopowo, ul. Główna 43, 73-231 Krzęcin
- Koło Łowieckie „Bażant”, ul. Kopernika 14, 73-240 Bierzwnik
- Koło Łowieckie „Sokół”, kol. Chłopowo IV 2, 73-231 Krzęcin
- Stowarzyszenie LIBERE Chłopowo, ul. Główna 42, 73-231 Krzęcin
- Koło Łowieckie „Szarak”, skr. Pocz. 84, 73-200 Choszczno
- Koło Gospodyń Wiejskich w Objezierzu, Objezierze 13, 73-231 Krzęcin
- Koło Gospodyń Wiejskich w Granowie, Granowo, ul. Szeroka 2, 73-231 Krzęcin
- Ludowy Zespół Sportowy „Sokół”, Granowo, ul. Szeroka 73-231 Krzęcin
- Gminny Klub Sportowy „Klon”, ul. Jeziorna 5, 73-231 Krzęcin
- Klub Sportowy „Orzeł”, Żeńsko 73-231 Krzęcin
- Uczniowski Klub Sportowy „Ina”, Pogodna 4, 73-231 Krzęcin
- OSP Chłopowo, ul. Bukowa 11 73-231 Krzęcin
- OSP Żeńsko, Żeńsko 64, 73-231 Krzęcin
- OSP Krzęcin, ul. Tylina 7, 73-231 Krzęcin
- Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Jadwigi Śląskiej, Zieleniewo 40, 73-240 Bierzwnik

- Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Jana Chrzciciela, ul. Niepodległości 7, 73-231 Krzęcin
- Parafia Rzymskokatolicka pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa, Chłopowo, ul. Główna 52, 73-231 Krzęcin
- Parafia Rzymskokatolicka pw. Matki Boskiej Szkaplerznej Raduń 61, 73-200 Choszczno

Na terenie Gminy współpracują również Koła Łowieckie z Bierzwnika, Choszczna oraz Parafia z Zieleniewa i Choszczna.

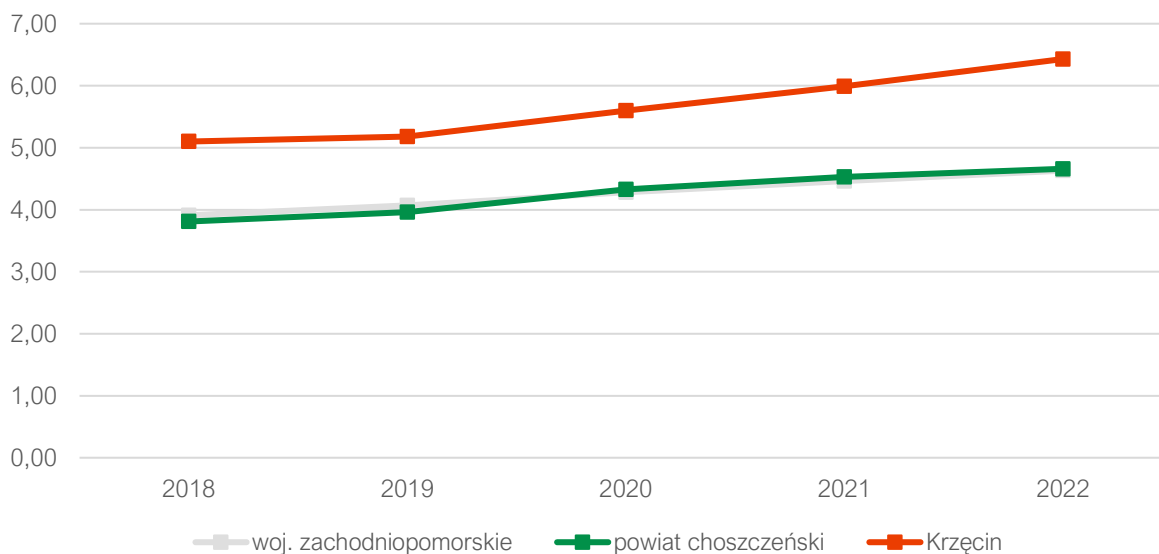
Ponadto, Gmina przynależy do Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Gmin Cysterskich. Celem stowarzyszenia jest wspieranie idei samorządu terytorialnego oraz obrona wspólnych interesów w zakresie ochrony dziedzictwa cysterskiego.

Gmina przynależy również do Stowarzyszenia Gmin Przyjaznych Energii Odnawialnych. Stowarzyszenie powstało w 2008 roku i jego celem jest wspieranie inicjatyw popularyzujących i promujących produkcję oraz wykorzystywanie energii ze źródeł odnawialnych z zachowaniem równowagi ekologicznej wraz z przestrzeganiem zasad współżycia społecznego. Stowarzyszenie misję realizuje poprzez:

- a) opiniowanie i promowanie inicjatyw prawnych i gospodarczych związanych z pozyskaniem i produkcją energii w oparciu o wykorzystanie siły wiatru, energii wody, słońca, biomasy i gazu w celu realizacji Krajowej strategii rozwoju energii odnawialnej powiązanej z dyrektywami i rozporządzeniami Unii Europejskiej,
- b) reprezentowanie wspólnych interesów miast i gmin w zakresie ochrony i kształtowania środowiska w tym dotyczących opłat środowiskowych, podatków, ulg i zwolnień z takich opłat,
- c) podejmowanie wspólnych przedsięwzięć w zakresie ochrony wód, ziemi, powietrza i krajobrazu - naturalnych walorów zasobów przyrodniczych,
- d) przedstawianie organom władzy państwowej, parlamentarzystom, administracji rządowej i samorządowej opinii, wniosków, projektów programów będących przedmiotem działań Stowarzyszenia,
- e) koordynacja działań i edukacja w zakresie celów i zadań Stowarzyszenia.

Gmina Krzęcin przynależy też do Lokalnej Grupy Działania „Lider Pojezierza”. Teren działania LGD „Lider Pojezierza” obejmujący 13 gmin z obszaru 4 powiatów (choszczeńskiego: gminy Bierzwnik, Krzęcin, Recz, Choszczno i Pełczyce, myśliborskiego: gminy: Myślibórz, Dębno, Barlinek, Nowogródek Pomorski, Boleszkowice, pyrzyckiego: Lipiany i Przelewice, gryfińskiego: Trzcińsko Zdrój). Nadrzędnym celem utworzenia LGD było podjęcie działań na rzecz rozwoju obszarów wiejskich gmin i powiatów, poprzez realizację oraz aktywne wsparcie innowacyjnych, spójnych i przemysłanych przedsięwzięć, przyczyniających się do zrównoważonego rozwoju i podnoszenia jakości życia ludności całego obszaru LGD. Stowarzyszenie „Lider Pojezierza” powstało i zbierało ważne doświadczenia w trakcie realizacji projektu „Strategia dla Pojezierza – zintegrowanie obszarów wiejskich dziewięciu gmin z południa województwa zachodniopomorskiego” w ramach I schematu Pilotażowego Programu Leader+.

O aktywności mieszkańców danej gminy oraz ich zaangażowaniu w życie społeczne świadczy m.in. liczba działających na jej terenie organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców. Zestawiając ten wskaźnik dla Gminy Krzęcin, powiatu choszczeńskiego i województwa zachodniopomorskiego zauważyć można, iż charakteryzuje się on tendencją wzrostową na przestrzeni analizowanych lat. Dodatkowo warto zwrócić uwagę, iż wskaźnik ten w analizowanych latach był najwyższy dla Gminy, wśród porównywanych jednostek.

Ryc. 30. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1 tys. mieszkańców w Gminie Krzęcin na tle porównywanych jednostek

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

3.3. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna

Na terenie Gminy Krzęcin funkcjonuje Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej, w którym zatrudnionych jest dwóch lekarzy oraz trzy pielęgniarki. W ofercie przychodni znajduje się poradnia POZ, gabinet pielęgniarki środowiskowo-rodzinnej, położnej środowiskowo-rodzinnej, punkt szczepień, gabinet zabiegowy i zespół transportu sanitarnego. W Krzęcinie przy ulicy Miodowo funkcjonuje również Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Stomatologiczna.

Na terenie Gminy funkcjonuje również punkt apteczny przy ulicy Pogodnej 9 w Krzęcinie.

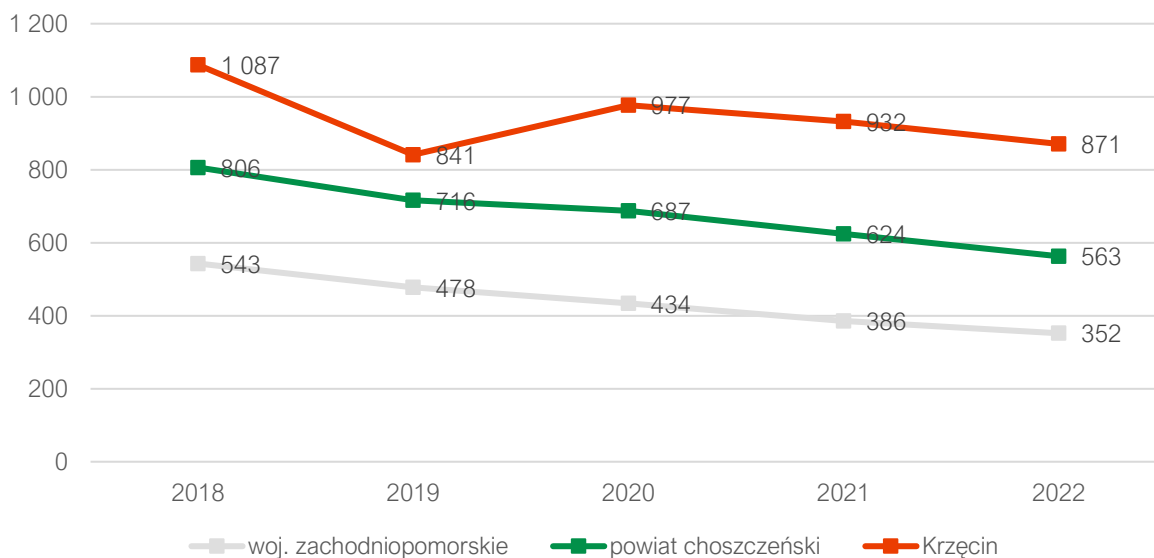
Najbliższa stacja pogotowia zlokalizowana jest w Choszczynie oddalonym ok. 13 km od miejscowości Krzęcin.

Za realizację zadań dotyczących pomocy społecznej oraz podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem w Gminie Krzęcin odpowiedzialny jest Ośrodek Pomocy Społecznej, który znajduje się przy ul. Szkolnej 2 w Krzęcinie.

OPS realizuje zadania, które zostały określone w art. 15 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Do zadań tych należy:

- przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawą świadczeń;
- praca socjalna;
- prowadzenie i rozwój niezbędnej infrastruktury socjalnej;
- analiza i ocena zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej;
- realizacja zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych;
- rozwijanie nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

W poniższej tabeli przedstawiono kształtowanie się liczby beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w Gminie Krzęcin w latach 2018-2022 na tle powiatu i województwa. Liczba beneficjentów przeliczona została na 10 tys. mieszkańców. Zauważyć należy, iż liczba beneficjentów corocznie, poza rokiem 2020 spada i jest to sytuacja charakterystyczna dla całego kraju. Dla Gminy Krzęcin wskaźnik ten w analizowanych latach był wyższy niż w powiecie i w województwie.

Ryc. 31. Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności w Gminie Krzęcin na tle powiatu i województwa

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

W Gminie działa Środowiskowy Dom Samopomocy w Krzęcinie przy ul. Szkolnej 2, który świadczy usługi specjalistyczne w formie pobytu dziennego dla osób z zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawnością intelektualną, dla 20 osób skierowanych na mocy decyzji administracyjnych wydanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzęcinie. Dom świadczy usługi w ramach indywidualnych i grupowych treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu i podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego oraz funkcjonowania w życiu społecznym.

Na terenie Gminy działa Klub Seniora+ z siedzibą w budynku Wiejskiego Domu Kultury w Chłopowie przy ul. Główniej 9. W 2022 roku Gmina Krzęcin otrzymała dofinansowanie na wyremontowanie WDK Chłopowo i wyposażenie Klubu Senior +, natomiast w styczniu 2023 roku otrzymano kolejne wsparcie finansowe na jego funkcjonowanie w kwocie 28 608 zł, gdzie wkład własny jest to 35 900 zł.

Jednym z zadań Gminy jest zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych gospodarstw domowych o niskich dochodach poprzez zapewnienie im lokalu. W poniższej tabeli zaprezentowana została liczba mieszkań komunalnych w zasobie Gminy Krzęcin w latach 2018-2022. Liczba mieszkań komunalnych od 2018 roku utrzymuje się na stałym poziomie. W 2022 roku w zasobie Gminy znajdowały się 3 mieszkania komunalne.

W związku z tym, że liczba mieszkań komunalnych jest niewystarczająca, Gmina podjęła decyzję o zmianie sposobu użytkowania części budynku Wiejskiego Domu Kultury w Przybysławiu na funkcję lokali socjalnych. W ślad za tym powstał projekt przebudowy WDK w Przybysławiu, a realizacja tego projektu uzależniona jest od pozyskania zewnętrznych źródeł finansowania. Sześć nowych mieszkań socjalnych wraz z trzema istniejącymi pozwoli na całkowite zaspokojenie potrzeb Gminy w tym zakresie.

Tab. 25. Liczba mieszkań socjalnych i komunalnych w zasobie Gminy Krzęcin w latach 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba mieszkań komunalnych	3	3	3	3	3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy.

WZÓR ANKIETY

ANKIETA

Strategia Rozwoju Gminy Krzęcin na lata 2024-2035 – konsultacje społeczne

Szanowni Państwo,

W związku z przygotowaniem Strategii Rozwoju Gminy Krzęcin na lata 2024-2035, zwracamy się z prośbą o wypełnienie ankiety. Ankieta jest anonimowa.

Dziękujemy Państwu za udział w zbieraniu danych, Państwa opinia i uwagi pomogą zaplanować działania, niezbędne do rozwoju naszej Gminy!

Część I

Proszę o wpisanie znaku X w odpowiednie pola poniższej tabeli. W przyjętej skali 1 oznacza najniższą, natomiast 5 najwyższą ocenę.

Społeczeństwo						
Jak oceniasz:	Nie dotyczy / nie mam zdania	1	2	3	4	5
Aktywność mieszkańców na rzecz gminy?						
Skuteczność działania pomocy społecznej?						
Dostęp do podstawowej opieki medycznej?						
Dostęp do specjalistycznej opieki medycznej?						
Wsparcie osób starszych oferowane przez gminę (DPS, Klub Seniora)?						
Wsparcie osób niesamodzielnych?						
Zadowolenie z usług świadczonych przez Urząd Gminy?						
Bezpieczeństwo publiczne na terenie gminy?						
Funkcjonalność budynków administracji publicznej?						
Gospodarka						
Jak oceniasz:	Nie dotyczy / nie mam zdania	1	2	3	4	5
Atrakcyjność inwestycyjną obszaru gminy?						
Możliwość uzyskania zatrudnienia na terenie gminy?						
Warunki prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej na terenie gminy?						
Połączenia komunikacyjne z innymi gminami i miastami?						
Dostępność usług na terenie Gminy?						
Perspektywy rozwojowe działalności rolniczej w Gminie?						
Konkurencyjność gminy jako miejsca zamieszkania i lokalizacji inwestycji?						
Konkurencyjność przedsiębiorstw na rynku lokalnym?						
Środowisko i przestrzeń						
Jak oceniasz:	Nie dotyczy / nie mam zdania	1	2	3	4	5

Estetykę swojej gminy?						
Jakość powietrza w gminie?						
Ofertę gminy w działaniach wspierających ochronę środowiska?						
Czystość wód powierzchniowych i terenów przylegających?						
Infrastrukturę melioracji szczegółowej (rowy, sieć drenarska, przepusty, itp.)?						
Czystość terenów zieleni (lasów, parków)?						
Świadomość ekologiczną mieszkańców?						
System odbioru odpadów na terenie gminy?						
Efektywność zagospodarowania przestrzeni w gminie (czy tereny są wykorzystywane optymalnie)?						
Walory środowiska przyrodniczego w gminie?						
Rozwój odnawialnych źródeł energii na terenie gminy?						
Infrastruktura techniczna						
Jak oceniasz:	<i>Nie dotyczy / nie mam zdania</i>	1	2	3	4	5
Stan dróg w gminie?						
Małą infrastrukturę drogową (chodniki, oświetlenie, przystanki, itp.)?						
Bezpieczeństwo przy głównych drogach w związku z ruchem aut osobowych i ciężarowych?						
Jakość sieci wodociągowej?						
Jakość sieci kanalizacyjnej?						
Jakość sieci gazowej?						
Dostęp do Internetu w gminie?						
Turystyka i rekreacja						
Jak oceniasz:	<i>Nie dotyczy / nie mam zdania</i>	1	2	3	4	5
Atrakcyjność turystyczną gminy?						
Poziom bazy sportowo-rekreacyjnej w gminie?						
Poziom bazy turystyczno-wypoczynkowej?						
Poziom bazy gastronomicznej?						
Wyposażenie placów zabaw i siłowni zewnętrznych?						
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla dzieci?						
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla młodzieży?						
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla dorosłych?						
Ofertę spędzania wolnego czasu na terenie gminy dla seniorów?						
Działania promocyjne gminy, mające na celu pozyskanie potencjalnych turystów?						
Edukacja i kultura						
Jak oceniasz:	<i>Nie dotyczy /</i>	1	2	3	4	5

	<i>nie mam zdania</i>					
Dostęp do edukacji przedszkolnej?						
Jakość edukacji przedszkolnej w gminie?						
Jakość infrastruktury przedszkolnej na terenie gminy?						
Dostęp do edukacji w szkołach podstawowych?						
Jakość edukacji w szkołach podstawowych w gminie?						
Jakość infrastruktury w szkołach podstawowych (sale lekcyjne, sale sportowe, wyposażenie pracowni szkolnych, szatnie, inne)?						
Wsparcie dla uczniów zdolnych w szkołach na terenie gminy?						
Wsparcie dla uczniów z trudnościami w nauce w szkołach na terenie gminy?						
Dodatkową ofertę (kółka zainteresowań, klasy sportowe, dodatkowe zajęcia itp.) w szkołach na terenie gminy?						
Organizację dowozu dzieci do szkół?						
Jakość i różnorodność wydarzeń kulturalno-rozrywkowych w gminie?						
Dostęp do obiektów kulturalnych w gminie? (godziny i dni otwarcia, itp.)?						
Działalność domu kultury i biblioteki?						
Działalność świetlic wiejskich?						

Część II:

1. Proszę o zaznaczenie 5 aspektów, które są najistotniejsze do poprawy w gminie w ciągu najbliższych lat:

- ☐ poprawa infrastruktury drogowej (chodników, dróg)
- ☐ poprawa funkcjonowania transportu zbiorowego / zapewnienie transportu zbiorowego
- ☐ rozbudowa ścieżek pieszo-rowerowych
- ☐ rozbudowa oświetlenia ulicznego
- ☐ rozwój infrastruktury sportowej
- ☐ budowa i modernizacja sieci wodociągowej
- ☐ budowa sieci kanalizacji sanitarnej oraz przydomowych oczyszczalni ścieków
- ☐ rozwój sieci gazowej
- ☐ budowa i modernizacja świetlic wiejskich
- ☐ rozwój przedsiębiorczości/ ułatwienie zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej
- ☐ poprawa poziomu czystości wód powierzchniowych i podziemnych
- ☐ poprawa funkcjonowania gospodarki odpadami na terenie gminy
- ☐ zwiększenie dostępu do Internetu
- ☐ wsparcie dla budowy instalacji pozyskujących energię odnawialną ze słońca, wiatru, biomasy
- ☐ stworzenie miejsc opieki nad dziećmi do lat 3
- ☐ stworzenie miejsc opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi
- ☐ poprawa dostępu do usług medycznych
- ☐ zmniejszenie bezrobocia
- ☐ promocja gminy
- ☐ inwestycje w rozwój turystyki
- ☐ podniesienie poziomu nauczania w szkołach podstawowych
- ☐ zwiększenie dostępności przedszkoli
- ☐ zajęcia pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży
- ☐ poprawa bezpieczeństwa publicznego
- ☐ rozwój kultury
- ☐ aktywizacja osób starszych
- ☐ inne (*jakie?*)

Część III:

1. Co Pani/Pana zdaniem powinno być wizytówką gminy?

Metryczka

Płeć:

- ☐ kobieta
- ☐ mężczyzna

Wiek:

- ☐ poniżej 18 lat
- ☐ 18-25 lat
- ☐ 26-35 lat
- ☐ 36-45 lat
- ☐ 46-55 lat
- ☐ 56-65 lat
- ☐ powyżej 65 lat

Zatrudnienie:

- ☐ uczeń/student
- ☐ rolnik
- ☐ przedsiębiorca
- ☐ osoba pracująca
- ☐ osoba bezrobotna
- ☐ emeryt / rencista
- ☐ inne (jakie?)

Zamieszkanie:

- ☐ jestem mieszkańcem gminy
- ☐ nie jestem mieszkańcem gminy

TABELA EWALUACYJNA

CEL STRATEGICZNY I: WYSOKA JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW OPARTA NA ROZWIĄTEJ INFRASTRUKTURZE, CZYSTYM ŚRODOWISKU I PRZYJAZNEJ PRZESTRZENI					
CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK / NIE)
1.1 Rozwój infrastruktury komunikacyjnej	Budowa, rozbudowa i przebudowa oraz remonty gminnej infrastruktury drogowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą				
	Budowa, rozbudowa i przebudowa tras rowerowych oraz ciągów pieszo-rowerowych				
	Współpraca z zarządcami dróg wyższych kategorii, które zlokalizowane są na terenie Gminy				
	Budowa, rozbudowa i przebudowa oraz remonty oświetlenia ulicznego, budowa przejść dla pieszych, sygnalizacji świetlnej i poprawa stanu oznakowania drogowego				
	Budowa, rozbudowa i przebudowa oraz remonty sieci wodociągowej wraz ze stacjami uzdatniania wody				
	Budowa, rozbudowa i przebudowa oraz remonty sieci kanalizacji sanitarnej				
	Budowa, rozbudowa i przebudowa oraz remonty sieci kanalizacji deszczowej				
	Modernizacja oczyszczalni ścieków				
	Budowa, rozbudowa i przebudowa oraz remonty sieci rowów melioracyjnych i innych urządzeń				
	Budowa, rozbudowa sieci gazowej				
	Budowa (z pomocą finansową od Państwa) stacji pomiarowo-meteorologicznej				
1.2 Zachowanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego	Przeciwdziałanie występowaniu zjawisk ekstremalnych oraz adaptacja do zmian klimatu poprzez zachowywanie naturalnej zdolności retencyjnej				

	gruntów, promowanie i wspieranie rozwiązań w zakresie zwiększania retencji oraz rozwój zielonej i niebieskiej infrastruktury				
	Zachowanie obszarów chronionych oraz zapewnienie ochrony miejsc posiadających szczególne walory środowiskowe				
	Ochrona istniejących walorów krajobrazowych Gminy				
	Wsparcie mieszkańców w budowie przydomowych oczyszczalni ścieków oraz promowanie tego rozwiązania w miejscach, gdzie nie ma możliwości doprowadzenia sieci kanalizacyjnej				
	Podniesienie poziomu jakości powietrza poprzez termomodernizację budynków użyteczności publicznej				
	Rozwój odnawialnych źródeł energii na terenie Gminy i ich promocja wśród mieszkańców				
	Wdrażanie programów wspomagających wymianę źródeł ciepła na bardziej ekologiczne dla mieszkańców gminy oraz usuwanie azbestu				
	Rozwój systemu segregacji odpadów, w tym budowa punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych na rzecz utrzymania wysokich poziomów segregacji i recyklingu i oraz likwidacja dzikich wysypisk odpadów				
	Promocja, edukacja i wspieranie przedsięwzięć dotyczących upowszechniania wiedzy z dziedziny ekologii, w tym rozwiązań w zakresie błękitno-zielonej infrastruktury i postępowania z odpadami				
1.3. Dostępna i racjonalnie zagospodarowana przestrzeń	Wyznaczenie stref funkcjonalnych w dokumentach planistycznych na rzecz świadomego rozwoju przestrzennego,				
	Aktualizacja i sporządzenie nowych miejscowych planów zagospodarowania terenu i dostosowanie ich do potrzeb rozwijającej się Gminy				

	Regulacja polityki przestrzennej poprzez opracowanie planu ogólnego				
	Modernizacja i rozbudowa obiektów użyteczności publicznej z przystosowaniem dla osób ze szczególnymi potrzebami				
	Poprawa jakości i funkcjonalności przestrzeni publicznej poprzez prowadzenie działań rewitalizacyjnych				
	Utworzenie i remont mieszkań socjalnych				
	Remont i rozbudowa infrastruktury na cmentarzach oraz zagospodarowanie terenu na cmentarzach komunalnych (budowa kolumbarium, modernizacja ogrodzeń)				

CEL STRATEGICZNY II: ZRÓWNOWAŻONA GOSPODARKA OPARTA NA LOKALNYCH ZASOBACH					
CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK / NIE)
2.1. Rozwój gospodarczy oparty na odnawialnych źródłach energii i wsparcie sektora rolniczego	Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii w obiektach gminnych				
	Zapewnienie terenów pod lokalizację odnawialnych źródeł energii w lokalnych dokumentach planistycznych				
	Nawiązanie współpracy z przedsiębiorstwami na rzecz rozwoju OZE (w zakresie wykorzystywania energii ze słońca, wiatru, biomasy i biogazu)				
	Stworzenie punktu konsultacyjno-informacyjnego ds. OZE oraz rozwoju rolnictwa				
	Nawiązanie współpracy z lokalnymi podmiotami zajmujących się wytwarzaniem, konsumpcją, magazynowaniem i sprzedażą energii elektrycznej, ciepła i chłodu w celu utworzenia klastra energii				
	Promowanie lokalnych produktów rolnych				
	Organizacja kampanii, szkoleń, warsztatów w celu podniesienia kwalifikacji lub lekcje nowych umiejętności dla rolników				
	Zwiększenie efektywności lokalnych gospodarstw rolnych poprzez promocję programu wspierających produkcję żywności i biogospodarkę				
2.2. Wzrost konkurencyjności wykorzystujący potencjał turystyczny Gminy	Zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie zasad działania i wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz żywności ekologicznej				
	Modernizacja Krzęcińskiej Strefy Zieleni i Relaksu m.in. poprzez przebudowę amfiteatru, zagospodarowanie plaży przy Jeziorze Czystym, budowę II etapu ścieżki wokół Jeziora Krzęcińskiego, budowę pomostów widokowych				

	Budowa, remont i przebudowa pomostów rekreacyjnych				
	Wsparcie inicjatyw zmierzających do utworzenia gospodarstw agroturystycznych i rozwoju agroturystyki w regionie				
	Zachowanie obiektów zabytkowych, zwiększenie ich rozpoznawalności oraz zapewnienie dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami				
	Tworzenie zachęt do odnowy zabytków				
	Budowa Gminnego Centrum Kultury i Turystyki Lokalnej				
	Remont i przebudowa obiektów kultury na terenie Gminy				
2.3. Promocja oferty gospodarczej i turystycznej Gminy	Kształtowanie pozytywnego wizerunku Gminy jako miejsca w którym warto żyć, prowadzić działalność gospodarczą i wypoczywać				
	Promocja lokalnej twórczości społeczno-kulturalnej, tradycji rzemieślniczych, a także dążenie do wykreowania produktu lokalnego				
	Działanie na rzecz wykreowania wizerunku Gminy atrakcyjnej, organizacja inicjatyw promujących Gminę				
	Współpraca z NGO, gminami partnerskimi w celu zwiększenia możliwości promocyjnych oraz poszerzenia oferty kulturalnej				

CEL STRATEGICZNY III: AKTYWNE I ZINTEGROWANE SPOŁECZEŃSTWO W GMINIE KRZĘCIN					
CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	Jednostka odpowiedzialna	Planowany termin wykonania	Faktyczny termin wykonania	Realizacja (TAK / NIE)
3.1. Wysoka jakość systemu oświaty i opieki nad dziećmi	Utworzenie miejsc opieki dla dzieci do lat 3				
	Zapewnienie nowoczesnej bazy infrastrukturalnej i lokalowej w obszarze edukacji i wychowania poprzez rozbudowę, modernizację i wyposażenie obiektów				
	Organizacja zajęć pozalekcyjnych dostosowanych do zainteresowań i potrzeb dzieci i młodzieży				
	Kontynuacja wsparcia dla uczniów wymagających dodatkowej pomocy w nauce oraz uczniów szczególnie uzdolnionych				
3.2. Poprawa funkcjonowania usług opieki zdrowotnej i pomocy społecznej	Poprawa dostępności komunikacyjnej do usług medycznych, dedykowane osobom ze szczególnymi potrzebami				
	Dążenie do integracji społecznej i zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób z niepełnosprawnościami i osób starszych				
	Tworzenie miejsc przyjaznych seniorom (np. Kluby Seniora, DPS) oraz rozwój gminnej polityki senioralnej				
	Wdrażanie programów polityki zdrowotnej lub profilaktyki zdrowotnej i społecznej i podejmowanie inicjatyw uczących mieszkańców zdrowego trybu życia				
	Zwiększanie świadomości mieszkańców w zakresie walki z uzależnieniami i promocja zdrowia, w tym aktywnego trybu życia				
	Wprowadzenie terapii uzależnień oraz objęci opieką psychologiczną rodzin potrzebujących wsparcia				

	Usuwanie barier architektonicznych, zwłaszcza w budynkach użyteczności publicznej				
	Przekształcenie budynku po Szkole Podstawowej w Chłopowie na Dom Seniora				
3.3. Bogata oferta kulturalno-sportowa oraz rozwój społeczeństwa obywatelskiego	Rozbudowa i modernizacja infrastruktury kulturalnej oraz sportowej				
	Rozwój oferty kulturalnej i sportowej dostosowanej do potrzeb wszystkich grup wiekowych, w tym organizacja zajęć, wydarzeń, imprez				
	Promocja i wsparcie lokalnych klubów sportowych i wędkarzy, OSP oraz innych stowarzyszeń				
	Wykorzystanie budynków pełniących rolę świetlic wiejskich w rozwoju kulturalno-sportowym sołectw poprzez organizację zajęć dla dzieci i dorosłych				
	Stworzenie warunków lokalnych dla działalności kulturalnej, stowarzyszeń, KGW, OSP, itp.				
	Zachęcanie do uczestnictwa w gminnych wydarzeniach oraz działalności w ramach organizacji pozarządowych				
	Wsparcie organizacji pozarządowych, Kół Gospodyń Wiejskich, OSP oraz innych stowarzyszeń w aplikowaniu o środki zewnętrzne oraz zapewnienie im zaplecza lokalowego, a także powierzanie szerszego spektrum zadań własnych Gminy organizacjom pozarządowym				